

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

DRAGAS
4545 W. 63-RD ST.,
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Nr. 1 (1040) 1970 SAUSIO - JANUARY 1

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Metams praėjus

Specialių metų skelbimo tradicija atėjo į šeimą iš nepriklausomos Lietuvos, ypač nuo to laiko, kai buvo paskelbti ir labai išsklaidyti 1930-tieji Vytauto Didžiojo metai. Iki tu metų atžymėjimą tada buvo išjungusi visa tauta. Studentai pėsčiomis apnešė apie Lietuvą Vytauto Didžiojo paveikslą, kaikiurios institucijos pasivadino Vytauto D. vardu (pvz. Lietuvos universitetas), šeimos pradėjo krikštinti berniukus Vytautais. Tai buvo visos tautos dėmesio atkreipimas į praeitį ir į jos pasididžiavimą — Vytautą Didįjį, mūsų romantikų veiklos ir kūrybos iškėpėją.

Jeigu nepriklausomoje Lietuvoje specialiu metų buvo skelbiama nedaug, tai į šeimą atėjusi ši tradicija, ypač pastarąjame dešimtmetyje, pasireiškė gausiau. Per palyginti neilgą laiką jau turėjome Mindaugo metus, Maironio, Donelaičio, Jaunimo, Laisvės Kovos metus. Kai šitokio fakto akivaizdoje 1968 m. pabaigoje įvykęs PLB seimas nutarė paskelbti 1969-ius Lietuvos Seimos ir Svietimo metais, nevienas pagalvojo: "Ir dar vieni metai... Kam to reikėjo?" Taigi, ar buvo tikslu tokius metus skelbti? Jei taip, tai ar jų paskelbimas pasiteisino?

Yra sakoma: kur bevažiūsi, niekad nepamirši pasiimti pats savęs. Taigi, ir mes atsivėžėme į kitus kraštus tą patį savąjį "aš" su visomis jo gerosiomis ir blogiosiomis pusėmis. Nepriklausomoje Lietuvoje tas mūsų "aš" buvo įstatytas į tradicinį gyvenimo kelią. Tuo rūpinosi šeima, mokykla, valstybė ir Bažnyčia. Išėjimoje dalis tų tvarkančiųjų pajėgų išnyko, susilpnėjo arba pakėlė savo pobūdį. Naujausios mūsų išėjimo laikotarpio visame pasaulyje, įskaitant ir laisvųjų kraštus, išbujojo materialistinė, beidėjinė, individualistinė pažiūra, viso ko centru pirmoje eilėje statanti savąjį "aš". Nors ir stengiamės gyventi kiek galint glaudesnėje lietuviškoje bendruomenėje, tačiau atšiaurus aplinkos vėjas, griauantis idealizmą, neišvengiamai mus veikia. O mums idealizmo šiuo metu reikia daugiau, negu betkada, nes ir visas lietuviškos išlaikymo yra idealistinė veikla. Materialistui lietuviybė nėra nei reikalinga, nei įdomi.

Savajam "aš" idealistinėje — lietuviškoje plotmėje išlaikyti ir priaugantį kartai perduoti tenka įsiskoti pagalbos jau minėtose tradiciniuose mūsų dvasinio gyvenimo formavimosi ramsčiuose. Valstybė? Jos tuo tarpu neturime. Bažnyčia? Taip, idealistinė, bet ar visur lietuviška? Mokykla? Jos tik nuotrupa lituanistinės mokyklos pavaldum mums tarnauja. Tik šeima dar tebėra mūsų pačių kontrolėje. Jai tenka atlaikyti žymiai didesnę spaudimą, negu laisvoji Lietuva. Deja, jai iki šiol mažiausiai dėmesio skyrėme ir mažiausiai pagalbos teikėme. Atkreipti dėmesį į lietuviškąją šeimą ir į jos pagalbininkę lituanistinę mokyklą ir buvo pagrindinis motyvas specialiams 1969 metams skelbti.

Siaura prasme paėmus, ta tikslą pasiekėme — dėmesį ir problemą atkreipėme. Buvo tuo reikalu rašoma spaudoje, nagrinėjama platesniuose ir siauresniuose susirinkimuose. Bet tai beveik ir viskas. Tuo tarpu šeimoms reikia daug daugiau. Pirmiausia, joms reikia ne vien dėmesio atkreipimo, bet plataus visą lietuvių šeimą apimančio sąjūdžio, kurio centre būtų šeima. Tai daug daugiau, negu vien dėmesio atkreipimas. Tai būtų viską apimantis sąjūdis, panašiai kaip 1930 m. vytautinis sąjūdis. Iš tokio sąjūdžio turėtų išplaukti konkrečios ir nuolatinės pagalbos pradžia šeimai.

Kodėl tokio platesnio užsimojimo nepajėgėm įvykdyti praėjusiais specialiais metais? Vienas stabdys glūdi mums pačiuose, neišskiriant ir pačių šeimų. Tai palengva kylanči apatija, nusivylimas. Iš vienos pusės šeimoms pradeda vis daugiau jausti slėgimą tos aukos, kurios pareikalauja priaugančios kartos išlaikymo idealizme ir lietuviybėje, iš kitos pusės — matymas silpnų rezultatų daugeliu atvejais, ypač tada, kai vaikai pasiekia jaunatvių amžių. Paguodos čia gali teikti nebent žinojimas, kad toji problema nėra nei vien lietuvių, nei vien išėjusių. Ją turi visas laisvasis pasaulis, kurį užpuolė didžioji pykčio banga taip staigiai, jog niekas nebežino ką su jaunimu daryti.

Užverčiame šeimos metų lapą su mintimi, kad neužverčiame dėmesio šeimoms. Tegu ateityje kiekvienai šeimai būna šeimos metai, nesą tai mūsų lietuviškojo gyvenimo lastelei nauju vilčiu ir naujų pagalbinių priemonių sunkioje kovoje už lietuviškos išlaikymą.

Praėjusieji metai buvo taip pat skirti ir pagalbinei šeimos institucijai — lietuviškajai mokyklai. Palikdami pasisakymą tuo reikalu kitai progai, konstatuojame, kad šioje srityje periteiti metai buvo našūs ir vaisingi ne tik naujais projektais, bet ir konkrečiais darbais. A. R.

KANADOS IVYKIAI

UKRAINAIETIS - GUBERNATORIUS

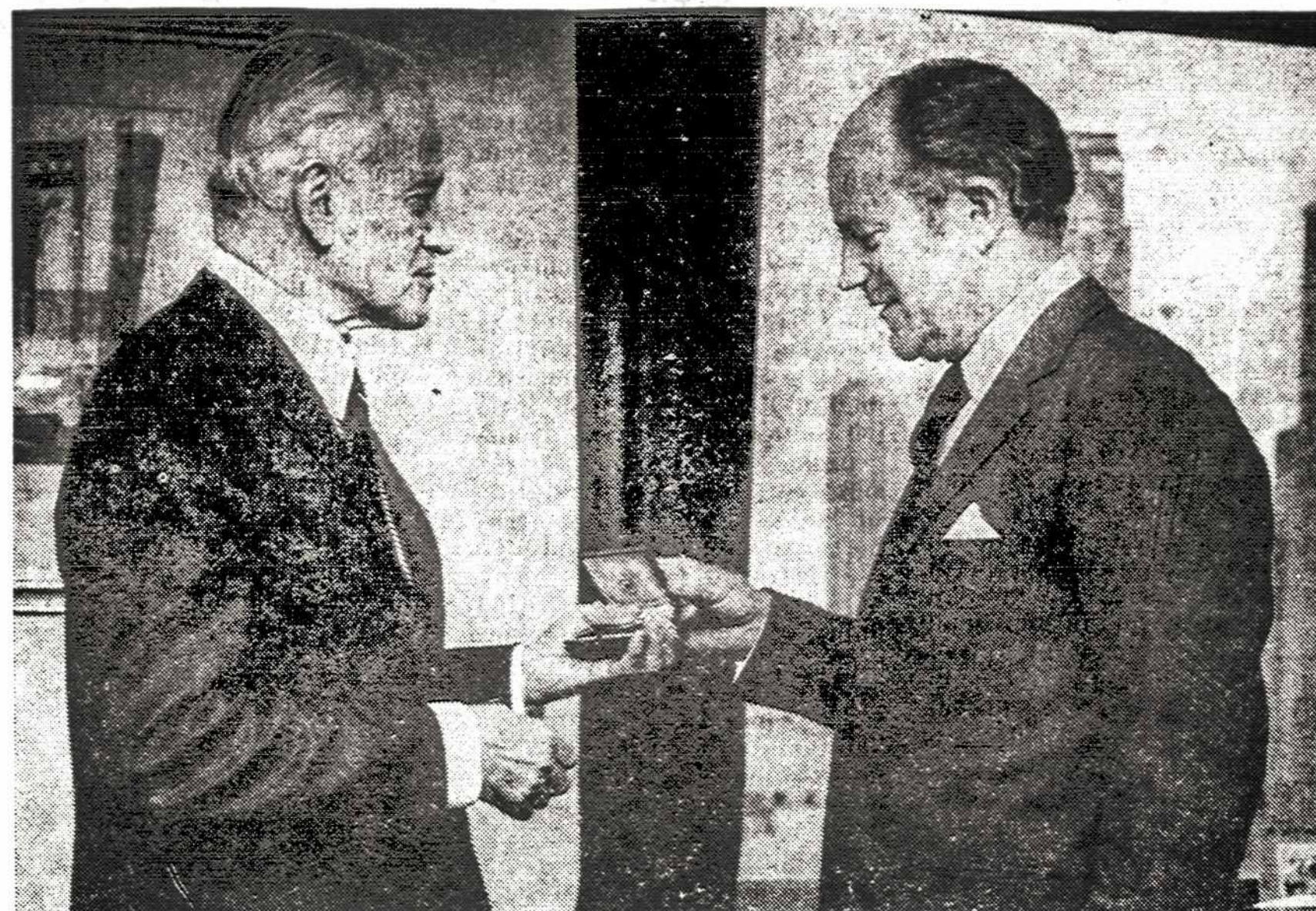
Premjeras P. E. Trudeau naujuoju Saskačevano gubernatoriumi paskyrė 1914 m. šioje provincijoje gimusį ukrainiečių kilmės chirurgą dr. Stephen Wrobletz, kuris 1944 m. buvo Princsesės Patricijos pėstininkų dalinio gydytojas Italijos fronte ir buvo atžymėtas Karo Kryžiumi. Premjeras P. E. Trudeau priminė, kad šiuo paskyrimu norima pabrėžti didįjį ukrainiečių įnašą Saskačevano provincijos gyvenime. Gubernatoriaus pareigas dr. S. Wrobletz iš R. L. Handbines perims vasario 1 d. Tai turbūt pirmas atvejis Kanados istorijoje, kai gubernatoriui skiriamas neanėlis ir neprancūzų kilmės kanadiečių.

Karališkasis komitetas dviejų oficialių kalbų ir kultūrų reikalams paskelbė trečią 567 ps. pranešimą su 57 pasiūlymais, kurių pagrindinis yra įvesti federacinės vyriausybės centrinėje ir regioninėse istaigose atskirus departamentus prancūzų ir anglų kalbomis. Tik jų vadovai būtų dvikalbiai, o tarnautojai tada galėtų būti vien tik prancūzų ar anglų kalba mokantys asmenys. Panašūs principai siūlomas ir privačioms darbdavietėms Kvebeke bei kitose provincijose, kur yra didesnė prancūzų kilmės gyventojų mažuma. Šis komitetas pasiūlymus yra

aškus kontrastas jos ankstyvesniems siūlymams paversti valdiniams istaigoms dvikalbėmis.

Iš pareigų pasitraukiantis Kvebeko liberalų partijos vadas J. Lesage provinciniame parlamente kritikavo premjero J. Bertrando vyriausybės finansinius reikalus. Proga sudarė Kvebeko finansų ministerijos pateiktas ketvirtas biudžetinių metų išlaidų papildas. Nors buvo numatyta turėti \$47.348.900 perteklių, biudžetui subalansuoti jau dabar trūksta \$95.606.800. Iki biudžetinių metų užbaigos kovo 1 d. J. Lesage pranašavo \$125 milijonų deficitą. Kalte jis suvertė Union Nationale partijos ministeriams, kurie važinėja luksuosiomis automobiliais ir rengia iškilmingus pokylius mokyklose, neturintys pakankamai suolų mokiniams ir net knygų. J. Lasage numato dabartinės vyriausybės ekonominę bankrotą. Šios kalbos išvakarėse. Kvebeko parlamentui buvo pateiktas premjero J. Bertrando pasiūlymas padidinti parlamentaro metines algas nuo \$18.000 iki \$21.000. Kvebeko parlamento nariai dabar vėl bus geriausiai anuokiami parlamentari visose Kanadoje.

Federacinės vyriausybės finansų ministerio E. J. Bensono pranešimu, ši pavasari bus iš-

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirm. dr. J. K. Valiūnas Niujorke įteikia svečiui nepriklausomos Ukrainos prezidentui (tremyje) Mykolai Levickij sukaktutinį Lietuvos nepriklausomybės medali

Sovietų Sąjunga subyrės iki 1984?

Jauno rusų rašytojo pranašystė, paskelbta britų spaudoje • Ar tai fantazija, ar tikrovė?

Ryšium su naujo dešimtmečio pradžia didžioji spauda pilna pranašysčių apie ateitį. Vieni pranašautojai visą savo dėmesį skiria Amerikai, kiti — Sovietų Sąjungai ir Kinijai. Amerikos pranašai didelių pasikeitimų nemato, nors mano, kad ateinantis dešimtmėtis bus vidinių neramumų laikotarpis, kuriame didėjantis gyventojų nusivylimas privers Ameriką laikytis daugiau izoliacinės politikos. Sovietų Sąjungos pranašai numato krašte didelių sukrėtimų ir dabartinės santvarkos pakrikimą. Jeigu tie pranašai būtų vakariečiai, galėtume sakyti, kad jų pranašavimas tėra noras matyti Sov. Sąjungos subyrėjimą, bet kai pranašautojų tarpe randame rusų, dalykai atrodo kitai. Žinoma, ir rusų pranašystės gali neišsipydyti, tačiau jos atskleidžia realią subyrėjimo galimybę.

Slaptas straipsnis

Pastaraisiais metais slaptai importuoti sovietinių rašytojų

leisti nauji banknotai. Karalienės Elzabetos atvaizdas bus pakeičtas \$1, \$2 ir \$20 banknotuose, o kitus banknotus puošė žymesnė Kanados premjerai: \$100 — Robert Borden, \$50 — William Lyon Mackenzie King, \$10 — John A. Macdonald ir \$5 — Wilfrid Laurier. Šis sumanymas didžiausios opozicijos susilaukė J. Diefenbakerio, įžūrėjusio sąmoningai karalienės pašalinimą iš keturių banknotų kaip ruošiamą Kanadą paskelbti respubliką. Opozicijos vadas R. Stanfieldas tokiame premjerų pagerbimui pareiškė visišką prietarimą.

Sovietų Sąjunga nutarė laikytis dabar jau pasibaigusios 1966 m. pasirašytos su Kanada sutarties, kuria ji buvo įsipareigojusi pirkti lig šiol nenupirktus 128 milijonus bušelių kviečių. Iki 1970 m. pabaigos Maskva sutiko importuoti 75 milijonus bušelių Kanados kviečių už \$130 milijonų. Šis eksportas, kuris, deja, tesudaro 5% Kanados kviečių atsargų, šiek tiek palengvins prerių ūkininkų būklę, padarydamas vietos elevatoruose kiekvieno ūkininko vieno akro naujam derliui.

Ontario vyriausybė nuo š. m. sausio 1 d. padidins pensijas savo buvusiems tarnautojams nuo metinės \$1200 sumos iki \$2100. Papildą gaus apie 2.500 pensininkų. Ju našles, kurių yra apie 1.400 dabar gaus \$1.050 metinės pašalbos.

Ontario parlamente specialus komitetas pasiūlė vyriausybei priimti naują kredito unijų įstatymą, kuris darbovietų klubų ir etninių grupių bankeliams pašalintų dabartinius apribojimus ir leistų varžytis su bankais. Apie 1.650 kredito unijų bankelių Ontario provincijoje turi arčiau milijono narių ir yra entelkė beveik bilijono dolerių kapitalą. Komitetas šį iniciatyvą morkė (Nukelta į 8 psl.)

kūriniai ir straipsniai pagausėjo. Išliko tokios pavardės, kaip Pasternako, Solženicyno, Danilio, Siniavskio, Cornovilio ir kitų. Nežiūrint gana sunkių Maskvos bausmių, rašytojų kova su prispauda įgauna vis drąsesnes formas. Viena jų kovos priemonė — slaptas raštų persiuntimas į Vakarų. Tai vyksta ypač so-

vieta. Rašytojai, kurie negali sukurti atsidariusio ryšio. Pastaruoju metu Britanijos trimešiniame žurnale "Survey" pasirodė sovietų rašytojo Andriejaus Amalric rašinys tema "Ar Sovietų Sąjunga išsilaikys iki 1984?" Š. m. kovo mėnesį tas rašinys bus atspausdintas atskiru leidiniu JAV-se Harper & Row leidyklos. Autorius yra dar mažai žinomas rašytojas, 31 m. amžiaus, labai aštrios plunksnos, jau buvęs Sibire už "antisovietinę" literatūrą. Dar neseniai jis viešiu žodžiu kritikavo Britanijos pabėgusių rašytojų Anatolijų Kuznecovą ir tuo būdu išsiskyrė iš bendrosios sovietinių rašytojų linijos. Apolamai, A. Amalric savo kritikos negaili nei rašytojams, nei politikams.

Kaip tesla...

Minėtame ilgame rašinyje A. Amalric analizuoja dabartinę Sov. Sąjungos būklę, primena rašytojo George Orwellio romaną apie totalistinę valstybę 1984 m. ir tvirtina, kad Sov. Sąjunga nebėra monolitinis blokas. Esą jis jau dabar panašus į "rūgstantįjį teslą, kuri tempiasi ir ima plyšinėti". Tarp 1980-85 metų Sov. Sąjungoje kilsianti anar-chija, smurtas ir aštri tautinė neapykanta. A. Amalric netiki, kad sovietinis režimas evoliucijos keliu sušvelnės, taps humaniškesnis. Jis kritikuoja amerikiečių viltį ir Čekoslovakijos Dubčekio teoriją, kad galima sukurti socializmą su "žmogišku veidu". Anot jo: "Mes galime turėti socializmą su žmogais keilais, bet ne su žmogišku veidu".

Panašios nuomonės yra ir rašytojas A. Kuznecovas. Britanijos Londone jis dalyvavo ukrainiečių susirinkime, kalbėjo ukrainietiška ir pareiškė netikis, kad sovietinis režimas gali pasikeisti evoliucijos keliu.

Didėjantis nerimas

Pasak A. Amalric, sovietinis režimas sensta ir stingsta, o visuomenėje didėja nepastovumas. Gana aštrios varžybos jau prasidėjo tarp biurokratinio elito ir vidurinės klasės intelektualų, reikalaujančių profesionalų. Pačiosios ūkininkų ir buvusių ūkininkų masės nepasitiki nei vienas, nei kitais. Šiuo metu valstybė ir visuomenė yra priešingoje pozicijoje. Valstybė laiko išsklaidę ginkla. O visuomenė stovi aukštyn iškilus rankas. Esą ateis laikas, einko laikytojas naves ir jį padės. Tada prasidės ne laisvėjimas, o anar-chija. Jau dabar labai paplitusios vaivystės. Tai vienas iš anar-chijos ženklų. Kremlius, pašalinęs krikščioniškąją moralę, be-

viltiškai stengiasi pakeisti jį nacionalizmu, kuriame glūdi jėgos augstinimas ir imperinės ambicijos.

Tas A. Amalric tvirtinimas primena dienraščio "The Telegram" buvusio korespondento Maskvoje A. Einfranko pareiškimą, padarytą Toronte. Pasak jo, prieš 10 metų Sov. Sąjunga užsimojo įvesti reformų, bet reformoms ir žygiui į erdves. Reformos esą nepavyko, o žygis į erdves sunyko. Būklė Sov. Sąjungoje esanti liūdna. "Aš manau, kad tai yra grėsmė pasaulio taikai, nes sovietinės imperijos subyrėjimas bus panašus į Austro-Vengrijos griuvimą — baigsis karu", — pareiškė A. Einfrankas.

Kaip subyrės?

A. Amalric nuomone, Kinija pradės karą prieš Sov. Sąjungą tarp 1975—1980 metų, t. y. kai Kinija turės pakankamai atominių ginklų. Sovietai kreipsis pagalbos į JAV, bet Vašingtonas jau bus atstotęs savo diplomatinis santykius su Pekingiu. Karas bus ilgas ir demoralizuojantis. Maskva bus priversta atitraukti savo kariuomenę iš Rytų Europos, kur prasidės "nusovietinimo" procesas. Rusijos miestuose kils riaušės, kurioms malšinti Kremlius turės panaudoti karinius dalinius. Tai pagreitins kariuomenės silpnėjimą. Pagaliau ateis pralaimėjimas karo fronte, kils sąmyšis Maskvoje, ir valdžia subyrės. Keletas buvusių sovietinių respublikų, jei pajėgs, sudarys federaciją, panašią į Britų Bendruomenę. Vidurio Azija taps atskira valstybe ir laikys save Sov. Sąjungos ipėdine. Ji laikysis tradicinės komunistų ideologijos, sujungtos su rytietišką despotizmu.

Ta pranašystė, žinoma, yra rašytojo vaizduotės padaras, tačiau joje yra visai realių elementų, kurie gali nuvesti Sov. Sąjungą į subyrėjimą. Juk praityje subyrėjo daugybė imperijų. Ypač reali grėsmė ateina iš "draugiškosios" Kinijos. Jau dabar Kremlius savo užsienio politiką aiškiai suka taikos linkme su Vakarais, kad turėtų laisvas rankas tol. rytuose. Tai liudija pasikeitusi Kremliaus laiksvėra Vokietijos ir JAV atžvilgiu. M.

SVEIKINAME!

Naujų metų proga sveikiname visus bendradarbius, skaitytojus, rėmėjus, linkime geriausios sėkmės. Tėbūnie leista mums šia proga paprašyti visus skaitytojus tuoliau pat atnaujinti prenumeratas ir prisidėti prie skelbtamo jubiliejinio "Tėviškos Žiburiai" olatinio vaiaus. Dėkome tiems, kurie jau atnaujino prenumeratas, oridėlo au-ka ir atsiuntė naujų prenumeratorių. Tikimės, kad ir visi kiti nedelsdami atels talkon.

LEIDĖJAI

Pasaulio įvykiai

KALĖDŲ VARPAI KRISTAUS GIMTAJAME BETLEJAUS MIESTELYJE skelbė taiką ir ramybę žmonijai, nors iki taikos vis dar labai toliamas kelias. Maldininkus Betlejuje saugojo ginkluoti Izraelio kariai. Popiežius Paulius VI tradiciniame Kalėdų žodyje ragino prašyti P. Vietname paskelbtas dviejų parų karo paliaubas, linkėjo užbaigti skerdynes Nigerijoje ir neoficialų karą Artimuosiuose Rytuose, tačiau jau Kalėdų vakarą komunistų įvykdyti 79 paliaubų pažeidimai privertė vietnamiečius ir amerikiečius atnaujinti karo veiksmus. Prez. R. Niksono planą taikai atstatyti Artimuosiuose Rytuose atmetė Maskva, arabų vadai ir Izraelio ministerijų kabineto specialus posėdis. Maskvai ir arabams šis planas atrodė esąs per daug palankus izraelitams, o pastarieji jį laiko nepateisinama nuolaida arabams. Taigi, karui Kristaus žemėje nesimato galo.

S. Vietnamo spauda paskelbė krašto apsaugos ministerio gen. V. N. Giap rašinį "Kompartijos karinė linija — nenugalima vėliava Vietnamo liaudies kare", kuriuo jis ragina siekti galutinės pergalės, visiškai P. Vietnamo ir JAV kariuomenės pralaimėjimo. Susidaro ispūdis, jog komunistai gali pradėti naują ofensyvą Mekongo žemupyje, iš kur dabar yra atitrauktos visos amerikiečių divizijos. Saigono kariuomenės pralaimėjimas šioje srityje būtų didelis smūgis prez. R. Niksono sumanymui pakeisti amerikiečius karus vietnamiečiais. Amerikietis milijonierius H. R. Perrot buvo pasišovęs nuskraidinti Hanoujan 1400 konservuotų kalėdinių pietų amerikiečiams belaisviams, bet S. Vietnamo atstovėbė Laose nesutiko duoti leidimo. Nesėkminga buvo ir to paties milijonieriaus suorganizuota amerikiečių karo belaisvių 94 vaikų ir 58 žmonių kelionė į Paryžių. Šios grupės atstovės kreipėsi į S. Vietnamo ambasada, prašydamos karo belaisvių sąrašo, kuris lig šiol tebėra nepaskelbtas. Dugusiu be žinios amerikiečių lakūnų šeimos nežino, ar jų vyrų irai yra žuvę, ar galbūt paimti karo nelaisvėn. Ambasados politinis patarėjas T. V. Dung žmonių ir vaikų kreipimasi pavadino amerikietiška propaganda.

ARABŲ KONFERENCIJA

Penktąjį keturiolikos arabų kraštų vadų konferencija Rabat mieste, Maroke, baigėsi visišku nesutarimu, nors ji turėjo tikslą mobilizuoti arabų ištėklus kovai prieš Izraelį. Pagrindinė nesutarimo priežastis — Saudi Arabijos ir Kuveito atsisakymas skirti didesnes dolerių sumas karo reikalams. Iš konferencijos buvo pasitraukęs, bet jį vėl grįžo Egipto prez. G. A. Nasseris, o karingieji Sirijos, Irako ir Pietų Jemeno vadai netgi nedalyvavo baigiamame posėdyje. Pranešimas apie konferencijos nutarimus nebuvo paskelbtas. Propagandinių konferencijos nuostolių bandoma atsverti Tripolyje paskelbta Egipto, Libijos ir Sudano karine, politine ir ekonomine sąjunga, kurios iniciatoriumi, atrodo, buvo Egipto prez. G. A. Nasseris. Šios trys valstybės turi 2.033.056 kv. mylių teritoriją ir 47 milijonų gyventojų. Karalių Idrį praėjusį rudeni nuvertė dabartinis Libijos valdovas plk. M. Kazzafi gavo Prancūzijos pažadą parduoti Libijai už \$400 milijonų prancūziškų ginklų, jų tarpe 50 "Mirage" naikintuvų ir 200 sunkiųjų tankų. Spėjama, jog už šią paslaugą Prancūzija gaus dabar jau evakuojamas Britanijos ir JAV aviacijos bazes Libijoje. Egipto, Libijos ir Sudano naujosios sąjungos pagrindinis tikslas — panaudoti prancūzų ginklus kare prieš Izraelį. Libija juos tikriausiai perduos Egiptui.

NAUJA LINKMĖ

Bandymą gerinti JAV santykius su komunistine Kinija liudija prez. R. Niksono nutarimas sumažinti prekybinius varžtus. Amerikiečių firmos "Astenic" kraštuose dabar galės parduoti Kinijai strategines reikmes neturintius gaminis, išvežti į tuos kraštus kiniečių prekes, bet jos ir toliau nebus išleidžiamos į JAV. Vienintelis išimtis — amerikiečių turistų kinietiški pirkiniai asmeniniams reikalams. Lig šiol jie buvo ribojami \$100 suma, o dabar ši riba panaikinama. Naujos taisyklės gali paskatinti amerikiečių imones Kanadoje plėsti prekybinius ryšius su Kinija. Kanados vyriausybė buvo nepatenkinta ligšioliniais suvaržymais, kurie buvo aiškus kišimasis į Kanados reikalus. Tai Vašingtonas mėgindavo diktuoti Kanadoje veikiančioms amerikiečių firmoms su kuo jos gali ir su kuo negali prekiauti.

STALINO GIMTADIENIS

Sovietų pogrindžio pranašavimas, kad Stalinas bus reabilituotas aštuoniadesimtojo gimtadienio proga, nepasitvirtino. Kompartijos oficiozas "Pravda" paskelbė Stalinui skirtą vėdamąjį, bet jame buvo tik patvirtintas Stalino pasmerkimas. Maskvos Raudonojoje aikštėje milicija suėmė demonstruoti prieš Stalino reabilitaciją pasirošusį poetą A. Jakobsoną. Jis priklausė grupelei, kuri platino visų pasirašytą atvirą laišką, A. Solženicyno pašalinimą iš Rašytojų Sąjungos skelbiantį stalinizmo sugrįžimą. Anksčiau buvo suimtas kitas protestuotojas — A. Krasinas, ketletą metų kalėjus koncentracinėse stovyklose Stalino laikais. Ji, kaip antisocialistinė "parazitai", teismas nutarė ištremti iš Maskvos 5 metams.

PASKUTINIS KALINYS

Britų karo liginėje Berlyne po 28 metų A. Hitlerio buvęs pavaduotojas Rudolf Hess susitiko su žmona ir sūnumi. Jis yra paskutinis kalinys Spandau kalėjime, nuteistas kalėti iki gyvos galvos keturių sąjungininkų tribunolo. R. Hess 1941 m. gegužės 10 d. naikintuvu nuskrido į Britaniją, tikėdamasis prisiekti jį jos vyriausybę pasirašyti taikos sutartį su A. Hitleriu. Dėl šios priežasties sąjungininkų tribunolas jį kaltino tik ruošimu agresiniam karui, nes jo karo nusikaltimų jis nebuvo padaręs. Prancūzija, Britanija ir JAV norėtų uždaryti Spandau kalėjimą ir R. Hessą išleisti, bet barmės sumažinti nesutinka Sovietų Sąjunga, ketvirtasis tribunolo narvis. Dėl vieno kalinio dabar reikia išlaikyti visą kalėjimą, priklausanti keturiems buvusiems sąjungininkams.

SAMPANO TOSTAS

Sovietų Sąjungos ir JAV pasitarimai Helsinkyje strateginių ginklų apribojimo klausimu buvo užbaigti nutarimu konferencija pradėti balandžio 16 d. Vienoie. Baigimini pranešimą pasirašė abiejų kraštų atstovai — G. Smith ir V. Semionovas draugiškai eėrė šampano tosta. Konferencijos minčiai pritarė abi valstybės, tačiau vietovės pasirinkimas užtruko beveik savaitę. Sovietai norėjo, kad konferencija būtų pradėta Helsinkyje, amerikiečiai siūlė Viena. Po ilgo diskusijų buvo surastas kompromisas — konferencija pradėti Vienoje ir užbaigti Helsinkyje.

DUBČEKAS TURKIJON

Iš Čekoslovakijos federacinio parlamento pasitraukė jo buvęs

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyta. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$1
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday
Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

ŽVELGIAME Į NAUJĄ DEŠIMTMETĮ

Didžiųjų švenčių proga visi lietuviai, gyveną okupuotoje Lietuvoje ir po platųjį pasaulį išlaikyti, jungiasi nors mintimis ir išgyvena gaivinanti bei stiprinanti jausmą, jog visi mes esame vienos ir nepakeičiamos tėvynės Lietuvos vaikai. To dvasinio apsigimimo negali su-trukdyti nei okupantai, nei ne-aprėpiamos vandenynų ir Sibiro taigų platybės.

Išlaikyti lietuviai su pa-garba ir pasitikėjimu žvelgia į savo brolius pavertoje tėvy-nėje, nepalūžusius ir tiesiančius li-kimėnį kovą prieš okupantą. Gili užuojauta lydi tuos, kurie tebekencija Sibiro tremtį. Savo nepalaužiamą viltį ir pasiryžimą daryti visa, kas įmanoma Tėvynės laisvės aušrai pagreitinti, šia proga atnaujina tie, kuriems buvo lemta palikti savo gimtąjį kraštą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvi-nimo Komitetas visų lietuvių pa-pastangas apjungia, derina ir vi-

sai laisvės kovai vadovauja. Su viltimi ir tikėjimu žvelgia lietuvių tauta į naują dešimtme-tį. Su viltimi, kad gėris ir tei-singumas, o ne teroras ir bruta-li jėga lems tautų ir valstybių ateitį. Žvelgiame į naują dešimt-metį su tikėjimu, kad per kon-tinentus riedanti laisvėjimo banga palies ir sovietinę impe-riją ir atneš laisvės aušrą mūsų tėvynei Lietuvai.

Kristaus gimimo ir Naujųjų Metų švenčių proga sveikiname visus lietuvius: okupuotoje tėvynėje, Sibiro tremtyje ir lai-svajame pasaulyje. Telaimina Vi-sagalis visų mūsų šventas pas-tangas Tėvynei laisvę sugrąžinti, tauriais lietuviais išlikti ir mūsų tautos genijų mene ir moksluose realizuoti.

Visiems linkime linksmų Ka-lėdų švenčių ir laimingų Nau-jųjų Metų.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Neužmirštamas seimo pareiškimas

VLiko seimo, įvykusio 1969 m. gruodžio mėnesio 6 — 7 dienomis Niujorke, nutarimai

I. 1970 m. gegužės 15 d. su-kanka 50 metų nuo Lietuvos Steigiamojo Seimo susirinkimo, kuriame sustiprintas 1918 m. Vasario 16 aktas šiuo pareiški-mu: "Lietuvos Steigiamasis Sei-mas, reikšdamas Lietuvos žmo-nių valią, proklamuoja esant at-statytą nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratine respublika, etnografinėm sienom ir laisvą nuo visų valstybi-nių ryšių, kurie yra buvę su ki-tomis valstybėmis".

Siuo Steigiamojo Seimo pa-reiškimu padėtas tvirtas pagrinda atsikūrusiai Lietuvos valstybei. VLiko seimas, pagarbai minėdamas šio istorinio įvykio sukaktį ir sveikindamas gyvuosius Steigiamojo Seimo narius,

1. ragina lietuvių visuomenę at-tykinti paminėti šią reikšmingą sukaktį, kad jaunoji karta giliau su-sipažintų su Lietuvos valstybės at-statymo eiga ir su Steigiamojo Sei-mo darbais;

2. prašo VLiko valdybą pasirū-pinti, kad būtų išleistas specialus leidinys Steigiamojo Seimo darbams nušviesti;

3. prašo VLiko valdybą, kad Stei-giamojo Seimo nariai — veteranai memorandumais kreiptųsi į laisvojo pasaulio parlamentus ir parla-mentarus, reikalaujanti Lietuvai laisvės.

II. VLiko seimas kartu su paver-gtą tautą ir po pasaulį išlaikytą liūdi neseniai mirusio buv. Lietuvos Respublikos prezidento ir Nepriklausomybės Akto signataro Aleksandro Stulginskio, reiškia gili užuojautą velionies dukrai bei giminėms ir kviečia lietuviškąją vi-suomenę atitinkamai pagerbti jo at-minimą. Velionis paliko lietuvių tau-tai tauraus žmogaus, nuoseklaus de-mokrato, pasiaukojusio lietuvių, gilaus politiko ir valstybės vyro pri-siminimą. Savo asmenybę, darbais ir Sibiro kancija jis stiprina mūsų va-lią ir ryžtą aukotis Lietuvai bei jos gerovei, kaip jis pats paaukojo jai visą savo gyvenimą. Tebūnie jis pa-

vyzdžių visiems lietuviams kovoje už Tėvynės laisvę ir jos sviesų ry-tojų.

III. VLiko seimas pveda VLiko valdybą, kad ji kartu su Lietuvos Diplomatine Tarnyba, pastarajai priitaranti ir sutinkanti, siektų užtik-rinti diplomatinio atstovavimo tę-sinumą ir efektyvumą.

IV. VLiko seimas siūlo VLiko valdybai:

1. Artimiausioje ateityje įsteigti jaunimo komisiją, kuri sustiprintų ryšį su lietuvių jaunimo organiza-cijomis, per jas sektų ir informuo-tų kitataučių spauda, radija, tele-vizija Lietuvos reikalu, supažindintų jaunimą su pavergtos Lietuvos pa-dėtimi; tiems tikslams siekti komi-sija sudarė atitinkamus planus ir reguliariai praveda jaunimo simpo-ziumus.

2. Finansškai ir kitokiais būdais remti jaunimo reprezentaciją tarp-tautinėse organizacijose ir suvažiavimuose.

V. VLiko seimas pritaria pastan-goms, siekiančioms išleisti mokslinę studiją apie etnografines Lietu-vos sienas ir prašo VLiko valdybą paremti tokios studijos leidimą.

VI. VLiko seimas pveda VLiko valdybą, kad ji ištyrų galimybes Informacijos Centrai steigti ir pa-ruošyti tokios institucijos projektą sekantiui seimui apsvastyti.

VII. VLiko seimas, išsklausęs VLI-Ko valdybos ir tarybos pranešimus, reiškia padėką už atliktus darbus. Ypatingai padėką priklauso dr. J. K. Valiūniui. Seimas taria ačiū visiems jį sveikintiems.

VIII. VLiko seimas, išsklausęs Tautos Fondo valdybos pranešimus, reiškia nuoširdžią padėką Fondo valdybai ir ypač jos pirmininkui prel. J. Balkūniui už gražias pastangas tel-kiant lėšas Lietuvos išlaisvinimo rei-kiams, pritaria Tautos Fondo iš-dėstytiems planams, siekiantiems veiksmingesnio lėšų telkimo. Dide-lių dėkingumų vertinamos Kanados lietuvių pastangos Tautos Fondo darbe. (ELTA)

A + A

brangiam TEVELIUI Lietuvoje mirus, sūnui VLADUI

KOBELSKIUI ir jo šeimai reiškia gilią užuojautą —

Adelė Vaitkevičienė

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI

SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI

VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442

Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kraujas Kristaus žemėje

Kalėdos krikščionių dėmesį nukreipė į istorines Kristaus žemiškojo gyvenimo, kancijos ir mirties vietas Palestinoje, kur jau 30 mėnesių vyksta neoficialus karas tarp žydų ir arabų. Izraelio premjeras G. Meir prieš Kalėdas sudarė naujas minis-terijų kabinetas ir jos pa-skelbtas pareiškimas apie tėviš-kes stiprinimą sutvirtintais kai-mais liudija, kad šventąja vadi-namoje žemėje dar ilgus metus bus liejamas kraujas. Tėviškes Izraelis laiko sritis, kurios bu-vo senosios Palestinos istori-ne dalimi. Jeruzalės miestas skelbiamas Izraelio sostine. Kai-mų steigimas perša mintį, jog Izraelio vyriausybė ne negalvo-ja užimtų sričių grąžinti ara-bams.

Kolektyvinė bausmė

Vakarinėje Jordano pakran-tėje, Gazos juostoje, Golano au-gtumose, Sinajaus pusiasalyje ir kitose arabams priklausiusiose srityse visoms mokykloms buvo parupinti Izraelio išiešti vado-vėliai, kuriuose pirmasis saki-nys vaikams skelbia: "Aš esu Izraelio pilietis". Toks priverstinis arabų mokyklų izraelinimas taip pat skatina emigraciją į Jordaniją.

Kai iš Beit Sahar kaimelio prie Betlejaus buvo išsauta po-ra raketų į Jeruzalę, ištisą sa-vaite Izraelio kariuomenė jo gy-ventojams neleidė nei kojos iš namų iškelti, nors šiam kaimelyje nėra nei vandentiekio, nei kanalizacijos. Troškuli kenčiantiems gyventojams per gar-siakalbius buvo skelbiama, jog jų laukia karo aviacijos trans-portiniai lėktuvai, jeigu jie no-rėtu išvykti Jordanijon.

Britas žurnalistas E. C. Hod-gkin taipgi konstatuoja suimtų arabų kankinimą, kuris yra at-liekamas tardymo centruose — "Rusų užtvaroje" Jeruzalėje. Sarafando stovykloje ir Ašelo-n kalėjime. Kankinimo meto-dai — visi galimi mušimo būdai ir elektros srovė. Kankinami ne tik suimtieji partizanai, bet ir įtariamieji asmenys, kurie iš tik-rųjų nėra padarę jokio nusika-ltymo. Partizanams mirties baus-mė netaikoma — tenkinamasi ilaiais metais kalėjime. E. C. Hodekin cituoja laikraštyje "Je-rusalem Post" paskelbtas baus-mes "teroristu grupės" na-riams: du 17 ir 21 metų amžiaus jaunuoliai buvo nubauti kalėti iki evos galvos, 18 metų jau-nuolis — 30 metų ir šešiolika-metis — 25 metus.

tas kaimų deginimas, kartais net su visais jų gyventojais.

Tremiami vadai

Izraelio okupuota vakarinė Jordano pakrantė turi 650.000 arabų, Gazos justa — 450.000. Toks 1.100.000 arabų papildas, be abejonės, sudaro problemą mažam Izraeliui. E. C. Hodgkin pranešimu, ją bandoma spręsti arabų vadų tremimu į Jordaniją. Tremtinio dalios jau susi-laukė buvęs Jeruzalės burmist-ras, eilė teisėjų, advokatų, gy-dytojų, mokytojų bei kitų aug-tesni išsilavinimą turinčių ara-bų. Prie Jeruzalės prijungtoje srityje visoms mokykloms buvo parupinti Izraelio išiešti vado-vėliai, kuriuose pirmasis saki-nys vaikams skelbia: "Aš esu Izraelio pilietis". Toks priverstinis arabų mokyklų izraelinimas taip pat skatina emigraciją į Jordaniją.

Kai iš Beit Sahar kaimelio prie Betlejaus buvo išsauta po-ra raketų į Jeruzalę, ištisą sa-vaite Izraelio kariuomenė jo gy-ventojams neleidė nei kojos iš namų iškelti, nors šiam kaimelyje nėra nei vandentiekio, nei kanalizacijos. Troškuli kenčiantiems gyventojams per gar-siakalbius buvo skelbiama, jog jų laukia karo aviacijos trans-portiniai lėktuvai, jeigu jie no-rėtu išvykti Jordanijon.

Britas žurnalistas E. C. Hod-gkin taipgi konstatuoja suimtų arabų kankinimą, kuris yra at-liekamas tardymo centruose — "Rusų užtvaroje" Jeruzalėje. Sarafando stovykloje ir Ašelo-n kalėjime. Kankinimo meto-dai — visi galimi mušimo būdai ir elektros srovė. Kankinami ne tik suimtieji partizanai, bet ir įtariamieji asmenys, kurie iš tik-rųjų nėra padarę jokio nusika-ltymo. Partizanams mirties baus-mė netaikoma — tenkinamasi ilaiais metais kalėjime. E. C. Hodekin cituoja laikraštyje "Je-rusalem Post" paskelbtas baus-mes "teroristu grupės" na-riams: du 17 ir 21 metų amžiaus jaunuoliai buvo nubauti kalėti iki evos galvos, 18 metų jau-nuolis — 30 metų ir šešiolika-metis — 25 metus.

Finansinė našta

Toronto rabinas R. Slonim, dienraščio "The Telegram" ko-rrespondentas, pranešime iš Tel Avivio gvildena ekonomines Izraelio problemas. 1967 m. kar-pabaigoje Izraelio valstybinis iž-das turėjo milijono dolerių vo-lės užsienio valiutos atsargų, o 1969 m. jau buvo užbaigti su

\$800 milijonų skola užsienio kraštams, nes dabartinės sąly-gose viena neoficialaus karo die-na Izraeliui atsieina \$3.500.000. Deficitą sumažina laisvojo pa-saulio žydų aukos, užsienyje žy-dams parduodami Izraelio valsty-binės paskolos ląkstai ir V. Vokietijos pašalpos. Kanclerio K. Adanauerio įvesta kompen-sacija koncentracinėse stovyk-lose kentėjusiems ir žuvusiems žydams jau yra užbaigta, bet jiems vis dar mokamos pensijos vokiškomis markėmis.

Pajamų mokesčiai deficito neįstengia pašalinti. Eilinis dar-bininkas iš savo mėnesinės 600 svarų algos valstybės išduoi at-duoda 100 svarų, intelektualas su 1.500 svarų mėnesine alga išdą remia trečdaliu savo atly-ginimo. Tokiose aplinkybėse pa-jamų mokesčių padidinimas yra beveik neįmanomas. Lieka labai nepopuliari galimybė padidinti mokesčius kasdieninio varto-jimo gaminiams. Tačiau ši prie-monė valstybės išdui galėtų duoti tik \$170 milijonų papildomų pajamų, kurios toli gražu nėra pakankamos deficitui pašalinti.

Kanalų šimtmetis

Dabartinė būklė yra nuosto-linga ir arabų kraštams. Pernai rudenį be jokio atžymėjimo pra-ėjo užblokuoto Suez kanalo šimtmetis. 1869 m. lapkrityje 46 laivai iš Port Saido pradėjo pirmąją kelionę naujuoju Suez kanalu. Kanalo atidarymas daly-vavo apie 6.000 svečių, jų tarpe Austrijos imperatorius ir Prūsijos princas. Standien ka-nale jau 30 mėnesių taikos dien-os laukia 15 įvairių kraštų už-blokuotų laivų.

Egipto prez. G. A. Nasseris, iš kanalo turėjęs \$300.000.000 metinių pajamų, dabar turi ten-kintis Saudi Arabijos, Libijos ir Kuwaito \$250 milijonų pašal-pa. Skirtumas nėra labai dide-lis, bet niekas negali garantuoti, kad atidaryto Suez pajamos ne-sumažės ateityje. Didieji tank-laiviai naftą Europon dabar jau gabeną aplink Afrikos žemyną. Jie negalėtų praplaukti Suez kanalu.

Šie faktai Izraelį ir arabų kraštus turėtų priversti susi-mąstyti ir įieškoti išeities iš da-bartinės būklės. Sprendimo ati-dėliojimas yra nuostolingas abiem kariaujančiom pusėm. Kraujo liejimasis Kristaus žem-ėje gali sustabdyti tik abipusis žydų ir arabų kompromisas.

V. Kst.

RAUDONOJI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoje L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

(TIESINIS IS PRAEJUSIO NR.)

Venecuelos diplomatas

Balandžio gale teko susipa-zinti su Venecuelos diplomatu Alfonso di Castro. Jis buvo ne tik diplomatas, bet ir būsimas Venecuelos vyriausybės mi-nisteris. Susitikau su juo baliu-je "Cocktail-Party". Šio balius tikslas — pagerbti iš Caracas atvykusią prekybos delegaciją.

Castro — puikios išvaizdos vyras. Amžius? Apie 40 metų. Praleidome kartu gal kelias va-landas. Pagaliau Castro paklau-sė Kasaleką, ar jis negalėtų ma-ne išsivesti kur nors pasilinks-minti. Kasalekas sutiko galvos linktelėjimu.

Išseigoje susipažinau su dau-giau užsieniečiais, kaip pvz. Har-ry Bunter, JAV pasiuntinys-gy diplomatu. Jis mane mirtinai iš-gasdino. Sokome. Staiga jis pa-silenkęs man ir ausį pasakė: "Halo, Herodes!" Tai išgirdus įtūžau. Tylėjau. Šiuo metu netu-rėjau noro daugiau veltis į ant-rosios pusės (Vakaru) šnipinėjimą. Gana! Man buvo per daug ri-zikinga.

Laiką leidau daugiausia su Castro. Jis buvo gerai išauklė-tas, labai mandagus — su juo buvo nenuobodu. Kai išgirdavo perdau to skystimo, imdavo deklamuoti prancūzų klasikų poeziją. Kaikada negarsiai dai-nuodavo. Sakėsi esąs vedęs, bet su žmona jau kuris laikas negyvena. Žmona praleidžianti laiką Prancūzijoje Cannes arba Monte Carlo kurortuose. Kol kas Castro neturėjo buto — gyveno viesbutyje.

Amerikiečio informacija

Vieno pasimatymo metu Har-ry Bunter užsiminė apie atnau-jinimą mano bendradarbiavimo. Aš jam griežtai pareiškiau, kad esu sekama ir man per daug rizi-kinga įsivelti į tą aferą iš naujo. Jis norėjo mane perkabėti — pasakoją apie komunistų partio-je ir sovietinės valdžios žiau-rumus. Tuo betgi negalėjo ma-nes sujaudinti. Staiga jis išmė-šė kisenės kurto Bergerio nuo-trauką ir parodė.

— Kas gi su juo atsitiko? — paklausiau.

— Jis nuteistas 22-jiem me-tam sunkiųjų darbų kalėjimo už šnipinėjimą ir tėvynės išdavimą.

— Ar jis prisipažino?

— Ne. Saugumas teismui pa-teikė jo raštišką prisipažinimą, bet viešai, bylos eigoj, jis griež-tai viską atmetė — sakė, jog visa tai tardytojai prievarta ir kankinimais išgavo.

Bylos eiga

Harry Bunter papasakojo vi-są Kurto bylą.

— Lydija, aš turiu nuojautą, kad Kurtas tave mylėjo. Kalė-jime jam nebuvo labai blogai — buvo pusėtinai pavalgęs. Nuotai-ka buvo neblogo — skaitė knyg-as, byla atrodė gerai. Buvo ma-noma, kad ji teismas įsakys de-portuoti į Angliją. Taip viskas būtų ir pasibaigę, bet... tas Kasalekas, o gal dar kas kitas prisidėjo, ir teismo nuosprendis buvo kitoks nei manyta. Galėjo ir sušaudyti. Kažin kas geriau — 22-ji metai kalėjimo kancijos ar staigi mirtis?

— Ar esi tikras, kad sprendi-mą nulėmė Kasalekas?

Kad įtikintų mane, Harry Bunter paskaitė iš savo knygu-tės kelis užrašus. Iš jų buvo aiš-ku, kad Kasalekas skęstantiam pribabinio svorio. Tai įvyko po mano pasikalbėjimo, kai klau-siau patarimo, ar galėčiau Kur-tui pasiūti maisto siuntinį. Iš-eitu, kad netiesiogiai ir aš prie Kurto pražūties prisidėjau.

— Fui, kaip žema! Kokie žiau-rūs ir šlykštūs žmonės! — pa-galvojau nekarta.

Užvirė manyje kerštas. Ilgai negalvojusi prižadėjau Bunte-riui geros medžiagos prieš Ka-saleką. Jeigu jis kitus skandina ir žudo, kodėl negalima jo pra-žudyti?

Ir vėl Burda

Buvs mano viršininkas plk. Burda netikėtai aplankė mane. Žiūriu ir sau netikiu — mano kambary stovi Burda. Skubiai be jokių pasisveikinimų tyliai prabilo:

— Nei Kasalekui, nei Topin-kai nė žodžio: kad aš čia buvau. Supratai? Tai svarbu ne tik man, bet ir tau.

Jis klausinėjo apie mano san-tykus su Venecuelos diploma-

tu Alfonso di Castro. Nieko ne-tiesdamas papasakojau apie savo malonai praleistą laiką su juo — neturėjau ko slėpti. Pridė-jau šiek tiek ir apie amerikietį Harry Bunterį. Vėliau Burda pa-noro daugiau sužinoti apie mano viršininką Kasaleką. Škart papasakojau, ką žinoju apie jį — iškeliau jam nenaudingas bio-grafijos smulkmenas. Burda daug ką įsirašė į savo pastabų knygute.

Lydija, vėl pradėdame iš naujo, kaip ir prieš ketverius metus, kad tu pradėjai dirbti saugumui. Visa, kas buvo pra-eyti, net ir tavo klaidos, užmiršta. Tavo padėtis šiuo metu lygiai gera, kaip ir anais gerais laikais. Pasirašyk šį pasizadėjimą ir vėl dirbsime kartu socialistinės valstybės labui.

Pasirašiau

Pasirašiau specialų formula-rą, kurį buvau pasirašiusi prieš ketverius metus. Tuo būdu vėl tapau MVD žvalgybos skyriaus agente. Aišku, palyginti su pra-eitimi, buvau daugiau patyrusi ir nusimananti visose srityse. Na, ir pinigų daugiau po ranka pasimaišo. Be to, šiandien netu-riu idealių iliuzijų ir nebebarbi-ru "šlovingosios komunistų par-tijos".

Malonūs prisiminimai apie di Castro dažnai trukdo apie ką ki-tą galvoti. O malonu dar ir to-dėl, kad aš jam patinku. Turbūt nebuvo nė vieno balius, kuriame nebūčiau buvusi kartu su juo. Dabar aš vėl rašau plk. Bur-dai ilgus pranešimus, bet to pra-nešimo kopiją visad įteikiu ir Bunteriui. Toks dviveidis veik-mas, dirbant tik už pinigą, per-daug rizikingas ir daug nervų kainuoja. Dabar negaliu užmig-ti be miego tablečių. Ak, tas itempimas, nuolatinis rūpestis ir baimė!

Zuvu Kasalekas

Laikui bėgant pajutau, kad mane seka Burdos paskirti agen-tai. Jaučiau dvigubo žaidimo pa-vojų. Prakeiktai sunku dviem ponam tarnauti. Staiga Bunteris turėjo palikti Pragę. Kur ir ko-dėl, jis to nesaikino, tačiau ge-rai apmokėjo mano triūsą — ga-vau gana daug pinigų. Svetima

Mirus mylimam, tauriam Tėvui ir Seneliui

a. a. kūrėjui • savanoriui plk. PETRUI GENIUI,

pergyvenom sunkias liūdesio valandas. Nuosirdžiai dėkojame gi-minėms, draugams, bičiuliams, kariams, sesėms skautėms ir bro-liams skautams, — kurie tarė nuosirdžią žodį, užrašė šv. Mišias, pa-reiškė užuojautą per spaudą ir laiškus, atsuntė gėlių, aplankė Ve-lionį laidotuvių koplyčioje Čikagoje, dalyvavo laidotuvėse ir jo var-dą įrašė Lietuvių Fonde.

Toronto, Ont.

Gvildžių šeima

PADEKA

A + A

MARIJĄ VIZGIRDINĘ,

mūsų mylimą Mamytę ir Močiutę, 1969 m. lapkričio 29 d., mirties an-geliui pakvietus Amžinonj Svieson, mus skausmo valandoje užjau-tusiems nuosirdžiai dėkojame: gerb. Hamiltono AV parapijos kle-bonui mons. dr. J. Tadaraskui ir kun. Br. Jurksui už atnašautą šv. Mišių auką; kun. J. Gaudzei už Rožinio maldą ir palydėjimą į amž-i-no poilsio vietą; gerb. Montrelio AV parapijos klebonui Tėvui L. Zarembai, SJ, už nuosirdų ligonės lankymą, Rožinio maldas ir už šv. Mišių auką; visiems mūsų giminėms, bičiuliams ir pažįstamiems už užrašytas šv. Mišias, žodžiu ar raštu mums pareikštą užuojautą, prisijusias gėles, atsilankymą koplyčiose, maldas už mirusią ir už dalyvavimą laidotuvėse.

Išėkis ramybėje, mūsų mylima Mamytė ir Močiute, svetingoje Kanados žemėje, nebesulaukusi valandos grįžti į gimtosios žemės laukus Suvalkijos lygumose.

Esi visų mūsų su didžiu skausmu, pagarba ir meile palydėta, bet nepamiršta!

Nuliūdę: dukterys, sūnūs, mairčios, žentai ir anūkai

PADEKA

Ryšium su mano mylimo ir brangaus vyro

ATA JONO GRIKINIO

mirtimi, visiems mane užjautusiems, užprašiusiems Mišias už velionies sielą, atnešusiems gėlių nuosirdžiai dėkoju. Ypatingai mano padėką Toronto abiejų parapijų gerb. kunigams, sol. V. Verikaciui, V. Knyvaitei, mane globojusiai pirmąsias dienas, bei K. V. Kartanams, atvykusiems į lai-dotuves iš Detroito. Jūsų visų nuosirdumas, pareikštas Ve-lioniiui ir man, ilgai bus prisimintinas —

Angelė Grikienė

A + A

M. TAMALIŪNIENEI mirus Lietuvoje,

jos dukrą ANELE STATULEVIČIENEI ir jos vyrą

ALEKSANDRĄ nuoširdžiai užjaučiame —

J. S. Barzdaičiai

Mirus PRANUI JUREVIČIUI Lietuvoje,

sūnų VACLOVĄ JUREVIČIŲ ir jo šeimą nuo-

širdžiai užjaučiame —

M. M. Žalauksai

Br. M. Raškauskai

V. Bendorius

PRANUI JUREVIČIUI Lietuvoje mirus,

sūnų VACLOVĄ JUREVIČIŲ ir jo šeimą

liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame —

J. J. Rasai

J. A. Raškauskai

J. Birgelis

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

352. Aušrotė, Jurgis \$100
353. Saulis, Antanas 100
354. Vitkūnas, Jonas 100
355. Apanavičius, Tomo atm. 480

Papildė įnašus:

27. Pacevičius, Antanas dr. iki \$700
21

Aptarta naujojo centro sąranga, numatyti ateities darbai

Jau ne kartą "T2" skiltyse buvo keltas išeivijos katalikų reorganizacijos reikalas pagal naują Vatikano santarybos dvasią, skatinančią kunigų ir pasauliečių glaudų bendradarbiavimą. Be to, specifinė lietuvių katalikų išeivijos būklė šaukia apdairios, koordinuojančios vadovybės. Džiugu pastebėti, kad tas reikalas pajudėjo — pradėta organizuoti bendra laisvojo pasaulio lietuvių katalikų vadovybė Čikagoje, o atskiruose kraštuose prasidėjo gyvensnį judėjimas ta linkme.

Kanadoje

Bene ryškiausias sujudimas pradėtas Kanadoje. Čia 1968 m. rudeniį sudarytas organizacinis komitetas, pirmininkaujamas J. Matulionio, kuris užsimojo sušaukti Kanados lietuvių katalikų suvažiavimą ir jame sudaryti centrą naujais pagrindais. Dėvynių asmenų komitetas (J. Matulionis, mons. dr. J. Tadaraukas, dr. J. Sungaila, kun. P. Azubalis, kun. P. Barius, OFM, kun. Pr. Gaida, V. Sonda, dr. O. Gustainienė, dr. A. Lukienė) paruošė suvažiavimo programą, statuto projektą ir 1969 m. lapkričio 1 d. Toronto Prisikėlimo par. patalpose sušaukė ilgokai planuotą suvažiavimą. Jame dalyvavo parapijų klebonai, parapijų rinktieji atstovai, organizacijų bei institucijų atstovai ir svečiai (apie tai plačiai rašyta "T2" 1969 m. 45 nr.). Suvažiavimas išrinko į suplanuotą Centrą 15 asmenų: Kunigų Vienybės atstovą (ex officio), kun. P. Azubalį, kun. P. Barį, OFM, kun. dr. F. Jucevičių, kun. Pr. Gaidą, dr. P. Lukoševičių, dr. J. Sungailą, dr. B. Povilaitį, V. Kolyčų, K. Manglicą, ses. Ignę Marjosiūtę, A. Kuolienę, A. Ramanauskienę, J. Pleinį, C. Senkevičių. Pirmajame posėdyje 1969. XI. 1 Centro nariai išrinko pirmininku dr. J. Sungailą, vicepirmininkais — kun. P. Barį, OFM, ir dr. B. Povilaitį, išdėtininku — K. Manglicą. Sekretoriatas sudarytas iš A. Kuolienės (korespondencijos) ir A. Ramanauskienės (protokolu). Kunigų Vienybės Centre atstovaujama dabartinis jos pirm. mons. J. Tadaraukas.

Ryšiai

Antrajame posėdyje 1969. XII. 11 KKK Centras svarstė savo organizacinę sąrangą ir darbo planą. Pagrindinė veiklos bazė nusistatyta laikyti religines bendruomenes — parapijas ir organizacijas bei institucijas. Su šiais vienetais bus palaikomas nuolatinis ryšys, ypač per Centro sekretoriatą. Dėlto Centro skyriai, kaip kad seniau buvo daroma, nebus steigiami.

Komisijos

Centro veikla apims visą religinę-moralinę sritį. Atskiroms šakoms sudarytos komisijos: planavimo, informacijos bei spaudos, jaunimo auklėjimo, studijų, liturgijos, parapijų bei sielovados, religinės šalpos, finansų, spaudos platinimo. Taigi, dėvynios komisijos. Kiekvienai jų numatytas darbo plotas. Planavimo komisijos uždavinys — paruošti konkrečius bendrines veiklos planus, teikti sugestijas atskiroms komisijoms bei koordinuoti jų planavimą. Informacijos bei spaudos komisija rūpinasi lietuvių anglų ir prancūzų visuomenės informavimu, religinės spaudos paruošimu.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba pasiuntė amerikiečių astronautams E. Aldrin, N. Armstrong, M. Collins sveikinimą ir originalią dovaną — dailią statinaitę su žiupsniu žemės iš okupuotos Lietuvos. Tai simbolis, kuris priminė Lietuvą nelaisvę ne tik astronautams, bet ir visiems amerikiečiams. Sveikinimo laišką pasirašė pirm. dr. V. Poprockas ir sek. dr. Br. Radzivanas. Nuotr. V. Augustino

Dalis dalyvių VLIKo seimo, įvykusio 1969 m. gruodžio 6-7 d. Niujorke. Iš kairės: V. Volertas, V. Rastenis, J. Valiūšaitis, R. Kezys, dr. K. J. Valiūnas, prel. J. Balkūnas, dr. B. Radzivanas

Sekantis seimas numatytas Čikagoje

Pavergtos Lietuvos laisvinimo priešakyje ir toliau pasiliko dr. K. J. Valiūnas

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Niujorko

Kasmet, paprastai gruodžio pradžioje, susirenka Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas metimam savo posėdžiam. Seimą sudaro po tris atstovus nuo kiekvienos VLIKo dalyvaujančios grupės — iš viso 45 atstovai. Seimas įvyko 1969 m. gruodžio 6-7 d. Niujorke, New Yorker viešbučio patalpose. Be vietinių, žymią seimo atstovų dalį sudarė atvykę iš Bostono, Filadelfijos, Vašingtono, Klevelando, Čikagos ir net iš Kalifornijos.

Pranešimai apie veiklą, diskusijos ir ateities darbų svarstymai sudarė visą seimo turinį. Pirmą pranešimą padarė dr. B. Radzivanas, šiuo metu einas VLIKo tarybos pirmininko pareigas. Taryba, metų būvyje einanti seimo pareigas, tarp kitų dalykų svarstė ir nutarimus kadanė diplomatinės tarnybos, simpoziumo, komisijų veiklos, bendravimo su okupuota Lietuva, santykių su ukrainiečiais, Tautos Fondo ir kitais klausimais.

Valdybos veikla

Apie VLIKo valdybos, kuri yra vykdomasis organas, veiklą pranešė jos vicepirmininkas dr. B. Nemickas. Valdybos veikla eina dviem kryptimis: lietuvių (pavergtųjų ir laisvųjų) ir svetimųjų. Jos darbai buvo derinami su kitų mūsų institucijų vykdomais Lietuvos laisvinimo darbais. Jieškant glaudesnio bendravimo su jaunimu, buvo surengtas politinis jaunimo seminaras. Valdybos nariai lankėsi kolonijose ir darė viešus pranešimus. Organizacijų atstovams ir laikraščių redaktoriams buvo surengtas uždaras simpoziumas. Svetimųjų informacijai leidžiama ELTA septyniomis kalbomis. VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno ir kitų pastangomis, vėl kalbama ir paversta Lietuva į Madrido. Taip pat žinios perduodamos iš Romos ir Vatikano radio stotijų. Išleista brošiūrėlė anglų kalba "Lithuania". Platesnis informacinis dokumentas leidinys, liečias Ribbentropo-Molotovo sutartį, išėis netrukus. Lietuvos rusifikaciją analizuojančio veikalo ruošia pradėta. VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas ir praeitais metais atliko eilę kelionių bei turėjo santarimų su atsakingais valdžios pareigūnais ir lietuvių veikėjais. Esant reikalui, VLIKas kreipėsi raštais į JAV prezidentą ir kitas institucijas bei organizacijas.

Tautos Fondo pranešima padarė jo pirm. prel. J. Balkūnas, iš kurio patirta, kad Fondo metinė anvyvarta atėia į \$50.000. Iš ALTos gauta \$10.000, iš Kanados atstovybės — beveik \$6.000. Be to, Kanados atstovybės pirm. S. Banelis pranešė apie savo veiklą ir įteikė dar \$8.000 čeki. Fondo vicepirm. St. Lušys išdėstė iėšu telkimo naujo plano metmenis.

Diskusioėse iėskelta naujų minčių ir oasakvyta dėl pranešėjų pareikštu idėjų.

Tarptautinė politika

L. L. Komiteto pirm. V. Sidikauskas kalbėjo apie tarptautinę padėtį ir Lietuvos laisvės bylą. Jis pabrėžė, kad tautinės valstybės gimsta kovos keliu: konferencijos tai tik patvirtina. Po II d. karo iėškilo du milžinai — JAV ir Sov. Sąjunga. Ansprendimo teisė deklaruota, bet nevykdoma. Mūsų atveju kartojamas nepripažinimo principas, bet nesimama jokios akcijos. Yra polinkis Amerikoje trauktis iš Azijos ir Europos. Maskva Europos saugumo konferencijos pasiūlymu siekia iėteisinti dabartinę padėtį. Europoje JAV nė tikrina, kad mūsų reikalų neiėduos. Padėtis netikra ir reikalaujanti mūsų vieningos bei su-

derintos veiklos. Diskusijose pabrėžta, kad turime veikti per giminingas kitų kraštų politines organizacijas, jaunimo sąjūdžius, dirbti suderintai ir išnaudoti visas progas.

Veiklos planai

J. Audėnas, VLIKo valdybos vicepirm., išdėstė 1970 m. veiklos programą. Po plačios žanagos, kurioje buvo pavaizduota VLIKo valdybos darbo apimtis ir plėtimasis, pranešėjas kvietė visus lietuvius savaip dalyvauti Lietuvos laisvinimo uždavinių vykdyme. Taip pat jis priminė prieš pusantūrą metų pasiekusius Lietuvos pogrindžio priminimus: tikėkite Lietuvos išlaisvinimu, rušokite jaunimą lietuviškai misijai ir darykite kakt galite kovoję prieš okupantą. Veiklos programoje numatyta: audiencijos pas įvairių kraštų valdžios pareigūnus, informavimas parlamentarų, memorandumai, veikimas per tarptautines organizacijas, dokumentacija, politiniai seminarai, viešos demonstracijos, veiksnų konferencijos ir jaunųjų lietuvių mokslininkų įtraukimas į laisvinimo uždavinių vykdymą. Diskusijos dėl šio pranešimo buvo gyvos. Jos išryškino skirtingas nuomones gal ne tiek dėl pačios programos turinio, kiek dėl jos apipavidalinimo. Čia taip pat išryškėjo, kad jau ruošiant stigo bendravimo tarp VLIKo valdybos, tarybos ir politinės komisijos. Buvo taip pat pajudintas jau minėtas informacijos centro klausimas, reikals kelti šios dienos Lietuvos negeroves, Steigiamojo Seimo sukakties pannaudojimas laisvės kovoję ir kitu klausimais.

Apie VLIKo piniginius klausimus pranešė P. Vainauskas, J. Pažemėnas ir V. Vaitiekūnas. Ateinantiems metams VLIKo samata numatyta \$38.000; per \$25.000 leidiniams ir ELTA, per \$7.000 radio valandėlėms ir beveik \$5.000 administracijai. Pažymėtina, kad pirm. dr. K. J. Valiūnas atlieka daugybę svarbių kelionių savo lėšomis, už ką jam priklauso gili padėka.

Nutarimai ir rinkimai

Seimui baigiantis priimta eilė nutarimų. Svarbesnieji jų liečia Steigiamojo Seimo sukakties pannaudojimą laisvės kovai, jaunimo talką, diplomatijos testinimą, etnografines studijas, informacinio darbo tobulinimo ir ki-

tus laisvinimo darbo aspektus. Seimo nutarimai sudaro ateinantiesiems metams valdybos darbų rėmus.

Sekmadienio rytą specialiaame tarybos posėdyje buvo sudaryta nauja VLIKo valdyba. Pirminku išrinktas dr. K. J. Valiūnas, nariais: St. Dzikas, R. Kezys, dr. B. Nemickas, dr. J. Puzinas ir dr. J. Valaitis. Valdybos laikas — treji metai.

Seštadienio vakarę įvyko banketas koncertas. Programą atliko solistė J. Kristolaitė-Daugelienė, palydimai pianistės A. Kepalaitės. Kalbėtoju buvo gen. konsulas A. Simutis.

Komisijos ir sveikinimai

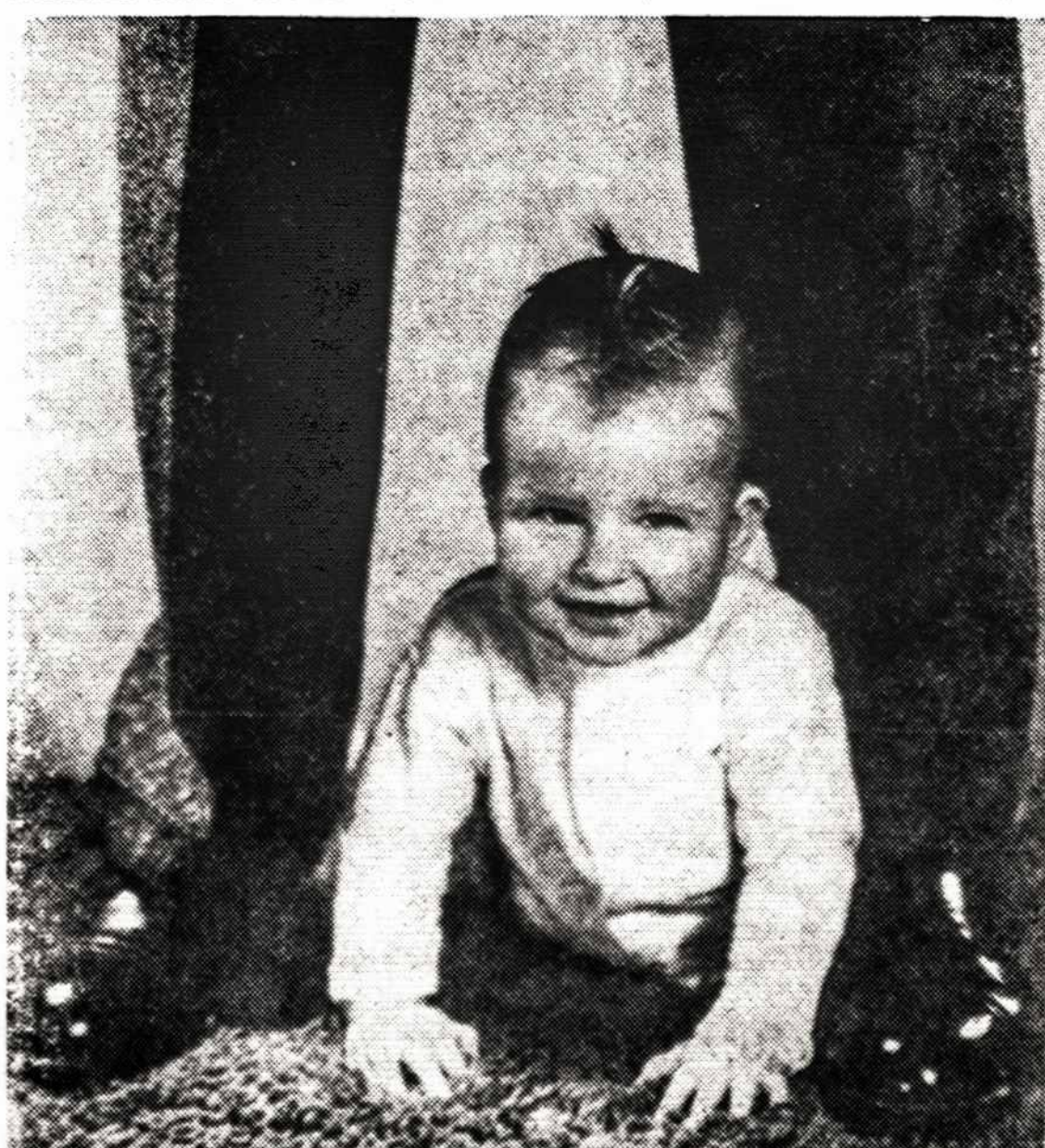
Seimą trumpa kalba pradėjo pirm. dr. K. J. Valiūnas ir pakvietė į prezidentą: pirm. — T. Blinstraub, vicepirm. — dr. J. Valaitis, sek. — A. Vasi. Mandatų komisijoj buvo J. Maurukas, K. Čižūnas ir R. Čerkelūnienė. Nutarimus paruošė prof. M. Mackevičius, dr. A. Vasaitis, dr. D. Krivickas ir Pr. Razgaitis. Piniginę apyskaitą tikrino V. Vaitiekūnas, B. Bieliukas ir dr. A. Skėrys. Samatą paruošė J. Pažemėnas, L. Verbecikas ir P. Dulevičius.

Posėdžiū pradžioje A. Kasulaičiui specialiu žodžiu prisiminus neseniai mirusį buvusį Lietuvos prezidentą A. Stulginskį, seimo dalyviai jį pagerbė tylos minute.

Seimą žodžiu sveikino gen. konsulas A. Simutis — diplomatinės tarnybos vardu. V. Sidziuskas L. L. Komiteto, St. Barzdukas — PLB, B. Nainys — JAV LB, dr. A. Skėrys — BALFo, K. Miklas — BATUNo, J. Šlepetyš — L. Teisininkų Draugijos; raštu — vysk. V. Brizgys ir V. Leskaitienė — L. Moterų klubo.

Seimas praėio jaukioje ir darbingerio nuotaikoje, be matomos tarpgrupinės trinties ar nereikalingų ginčų. Ateities darbų programos paruošime ir dar kakt kuriais atvejais išryškėjo neapankamas valdybos bendradarbiavimas su kitom VLIKo institucijom. Seimo darbai baigti pirm. dr. K. J. Valiūno trumpu žodžiu ir Tautos himnu. Sekantis VLIKo seimas numatomas sušaukti Čikagoje. S. Dz.

"EGLUTĖ" — vienintelis mėnesinis vaikų laikraštis. Gausiai iliustruotas, spalvotas. Metinė prenumerata — \$5.00. Adresas: "Eglutė", Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260, USA.

Saugiausia — prie tėvelio kojų, bet linksmiausia su draugais vaikų darželyje

Katalikiškoji veikla i naują kelią

Naujos orientacijos, motyvacijos ir mobilizacijos reikalas katalikams persiorganizuojant po II Vatikano santarybos

STASYS YLA

Kanadiečius tenka sveikinti, nes pralenkė Ameriką. Pralenkė ta prasme, kad jau iėkūrė katalikų centrą, kai Amerikoje šis klausimas dar diskutuojamas. Tiesa, Amerika nebuvo be centro, nes veikė Katalikų Federacija, iėsteigta prieš 60 metų. Amerikos lietuvių problema ne naują centrą steigti, bet esamą performuoti pagal II Vatikano santarybos reikalavimus. Jūsų problema, centrą jau iėstėgus, bus kita — duoti katalikiškajai veiklai naują linkmę ir pažadinti naują dinamiką.

Kodėl dabar taip susirūpinę steigti naujus katalikų centrus arba pertvarkyti senus? Argi katalikų organizacijos nebuvo centralizuotos ir federuotos? Juk savas katalikų federacijas turėjo ir turi ne tik Amerikos lietuviai, bet ir Anglijos, Škotijos, Australijos. Turėję ir jės Kanados lietuvių katalikų federaciją, bet ją anksti numarinote. Ar dėlto dabar pirmieji kuriate kažką naujo?

1. Kodėl ir kokių naujų centrų mums reikia?

Katalikiškoji veikla, mūsų tradiciniu galvojimu, yra ne kas kita, kaip organizacinė veikla. Išrašai, užsimokai nario mokesčių, dalyvauji susirinkimuose bei suvažiavimuose — ir jau veiki katalikiškai. O jei priklausai parapijai, moki jės mokesčius, dalyvauji pamaldose ir parapijame gyvenime — tai jau kita — bažnytinė veiklos sritis. Parapijos, mums atrode, veikia kitu pagrindu, kitam tikslui ir kitaip vadovaujamos. Kad tie du katalikų veiklos bėgiai — organizacinis ir parapijinis — suėitų į vieną ir turėtų vieną centrinę, atrodė, nei mums reikia, nei būtų lengvai imanoma. Tik po II Vatikano santarybos pradėta galvoti kitaip.

Šis galvojimas nebėra tačiau naujas. Nuo popiežiaus Benedikto XV laikų parapijai vis daugiau skiriama dėmesio. Parapija, jungtis tarp šeimų ir asmenų, yra mažiausioji Bažnyčios ląstelė, talpinanti krikščioniško gyvenimo visumą. Organizacijos nepakeičia parapijų, tik jų veiklą papildo. Organizacijos yra moderniojo gyvenimo padarinys, o parapijos veiklia nuo krikščionijos pradžios. Dėlto ir pas mus, Lietuvoj, kai organizacijų veikla pernelyg išsiplėtė ir daugelio dėmesys nukrypo į ją, pasauliečiai ir kunigai pradėjo kelti balsą, jog reikia grįžti prie parapijų ir jas labiau vertinti. Negausūs dar buvo balsai, tačiau ryškūs ir itikinantys. (Būdinga, kad Lietuvoj šis klausimas iėškio anksčiau, negu kituose kraštuose. Jaunesnieji Kauno kunigai jau 1934 m. vadinamuose "Trečia dešimtyje" diskutavo parapijų ir organizacijų santykio klausimą net per pusę metų. Šių diskusijų medžiaga nebuvo paskelbta spaudoje, dėlto nebuvo itaigotas pasauliečių balsas, iėkilęs viešumon 1937 m. Vienas iš ryškiausių pasauliečių balsų buvo adv. J. Zagrakalio. Berods 1938 m. Katalikų Veikimo Centras savo posėdžiuose taip pat svarstė parapijos, kaip katalikiškos veiklos bazės, klausimą; vienas iš referentų buvo ir prof. K. Pakštas. Nuo tų metų pradėta spausdinti serija studijinių straipsnių apie idealinę parapiją "Tiesos Kelyje". Vokietijoje, turėdami savą sielovados centrą, galėjome atkurti katalikiškąją veiklą derindami parapiją ir organizacinį pradžus. Prancūzijoje tuoj po karo pradėjo diskusija — kuo labiau remtis katalikiškoje veikloje: parapijom ar organizacijom? Diskusijos užtruko eilę metų ir užibaigė be aiškiu išvadų už vieną ar antrą. Tačiau įdomus Austrijos katalikų patyrimas. Kai naciai, o vėliau sovietai užėmė kraštą ir panaikino katalikų organizacijas, austrai po karo jų nebeatgaivino, galvodami, kad visa veikla riboti parapijomis. Tačiau vėliau pamatė, kad nu-

trūko ryšys su atskiromis grupėmis ir platesne visuomene: nuostolis pasirodė perdidelis.

Nors II Vatikano santarybos idėja nėra nauja, bet ji duoda progos pergalvoti savo pačių tautoje ir kitose išryškėjusias patirtis, o ypatingai suvokti savo padėtį iėseivijoje. Mes nebegalim toliau veikti dviem skirtingais bėgiais ir palikti parapijas neapjungtas ir neįjungtas į bendrą katalikišką kelią. Juk parapija nėra tik kunigai ir pastatai. Parapija yra tikinčiųjų bendruomenė, kuri turi savo teises ir pareigas. Tikintieji turi teisę ir pareigą rūpintis religiniu, doriniu parapijos gyvenimu, dėlto nebeužtenka buvusių parapijų komitetų — reikia ir veiklos tarybų. Tokias tarybas skatina kurti II Vatikano santaryba ir šitai dabar vykdo vyskupai. Iš parapijų tarybų sudaromi ir pasauliečių senatai.

Antras būdingas dalykas yra tas, kad vyskupams II Vatikano santaryba įsakė rūpintis "be tautybės skirtumo savo krašto gyventojais, svetimšaliais ir praeiviais". Vyskupai turi leisti "jiems atlikti tą Bažnyčios reikalą, daili, kuri jiems pridera, pripažindami jų teisę ir pareigą aktyviai dalyvauti mistinio Kristaus kūno plėtotei" (Dekretas vyskupams, Krikščionis gyvenime II, 72). Nevisų kraštų vyskupai ima dėmesin šį II Vatikano santarybos raginimą, kaip nevisi domėjosi Pijaus XII apaštalinė konstitucija "Exul Familia", iėleista 1952 m. ir liečiančia emigrantų sielovada. II Vatikano santaryba, kalbėdama apie tuos "tikinčiuosius, kurie dėl gyvenimo sąlygų negali pakankamai naudotis bendrąja, įprasta parapijos kunigų pastoraacija arba jės iš viso stokoja (tokie yra imigrantai, tremtiniai ir pabėgėliai)", vėl primena vyskupams Sv. Sosto nuostatus — "Exul Familia" ir "dar nustatytas visas normas". Kaip tik 1969 metais popiežius Paulius VI rugėžio 9 d. iėleido du raštus vyskupams: motu proprio "Pastoralius migratorum" (emigrantų sielovada) ir instrukciją "De pastoralis migratorum cura" (apie emigrantų sielovadą). Vyskupai turės šiuos reikalus apsvastyti savo kraštų konferencijose ir emigrantų reikalams sudaryti specialias komisijas, o šios turės daryti kasmet savo pranešimus vyskupų kongregacijai Romoje.

Ar visų kraštų vyskupai padarys tiek supratimo, kiek Kanados vyskupai, kurie vieninteliai katalikų pasaulyje leido naujiems imigrantams steigti tautines parapijas? Amerikos vyskupai nebeleidė, nors iš seniau veikiančių mūsų tautinių parapijų dar yra virš 100. Neleidė ir neleidžia Australijos vyskupai, taip pat Pietų Amerikos (išskyrus Sao Paulo kardinolą Brazilijoje, leidusį iėsteigti lietuviams vieną parapiją, grynai tautinę). Mes atsiduriame tarp II Vatikano santarybos ir Sv. Sosto reikalavimų iš vienos pusės ir vyskupų laikysenos atskiruose kraštuose iš antros. Mums teks savo teises priminti, dėl jų rungtis ir budėti. Tai gali padaryti tik centrai su pasauliečiais priekyje. Kunigai mažiau pajėgūs šioje kovoję, nes jie labiau priklausomi nuo vyskupų tiesiogine prasme. Tačiau ir kunigai kitaip galėtų kalbėti visų vardu, būdami centre, negu atstovaudami atskiroms savo parapijom.

Taigi, du momentai mums yra svarbūs, kai galvojame apie savus katalikų centrus. Vienas — apjungti visas katalikų jėgas, pirmon eilėn parapijas, neiėskiriant organizacinių bei institucinių dorinio — religinio — krikščioniško veikimo, ugdymo ir apaštalavimo tikslu. Antras — atstovauti atskirų kraštų mūsų tremtiniais bei iėseiviams katalikams ir rūpintis jų teisėmis prie vyskupų konferencijų atskiruose kraštuose. (Bus daugiau)

SUKAKTUVINIS "T. ŽIBURIŲ" VAJUS

Dvidešimtmečio proga skelbiame "Tėviškės Žiburin" platini-mo vait. Kviečiame visus savaitraščio skaitytojus, rėmėjus, bičiulius. Lietuviškosios spaudos talkininkus prisidėti prie dar didesnio skaitytojų rato praplėtimo. Kiekvienas naujas prenumeratorius bus žinesnis lietuviškosios spaudos storinimo linkme. Norėdami tuos žinesnius pasikurti bei palengvinti, skelbiame atgimimą pirmameitams rėmėjams skaitytojams. Jiems metinė "T2" prenumerata — tikiai \$4.00 (visiems kitiems — \$6.00). Tad visus kviečiame į talką:

1. SKAITYTOJUS — užsakyti "T2" dar jų nepernumeruotiam tautiečini arba prie savo metinės \$6.00 prenumeratos pridėti auką laikraščiui paremti;
2. PASITURINČIUOSIUS — tapti pastoviais rėmėjais — garbės prenumeratoriais, mokant metinę prenumeratą po \$10.00;
3. PLATINTOJUS — pasiūlyti "T2" dar jų nepernumeruotjantiems varizinta kaina (pirmiesiems metams);
4. BIČIULIUS — atsinti "T2" administracijai adresų tų tautiečių, kurie domisi lietuviška spauda; jiems "T2" bus siunčiami nemokamai susipažinti.

LEIDĖJAI

RESTAUROUS PILIAKALNIUS

Pramoninės statybos projektavimo instituto hidrotechnikos skyriuje ruošiami planai restauruoti Pūnės pilialkalniui. Šio skryliaus viršininkas Limas Apukauskas „Komjaunimo Tiesos“ gruodžio 9 d. laidoje pasakoja: „Restauracija pirmiausia nukreipta prieš eroziją. Istantčius krantus numatoma sustiprinti. Tam siūloma panaudoti požemines, iš gluosnio nupintus tvoras, kurios savo šaknų režiniu taip pat sulaukys pilialkalnio slinkimo. Pūnelės upelio, tekančio šalia pilialkalnio ir griaušančio jo „namatus“, vandenys bus nukreipti kita vage. Kartu su apsaugos priemonėmis projektas numato nemažą darbų Pūnės pilialkalniui. Besiraginantį slaito taką papuos originalūs laiptai iš ažuolo, pastatyti be vieningos linijos, — taip, kaip statė mūsų bocijai. Iš abiejų pusių juos sups drūtliečių ažuolų kelmų, aštriabruviai akmenų luitai, primenantys senąsias gynybines pilialkalni sienas. Pačioje viršūnėje, nuo kurios atsiveria panorama ir nepa- kartojamo grožio slėnį, bus įrengta senovinė lauvietė, pastatytas didžiulis akmuo — stovyla...“ Restauravimo planai ruošiami ir prie Trakų esančiam Bražuolės pilialkalniui, kurio viršūnė žaloja požeminiame kraterioje susitelkę vanduo. Jis vamzdžiais bus nuleistas į požemines vandens arterijas. Čia taip pat bus įrengti ažuoliniai laiptai nesibaigiantį tunelį primenančioje griovioje.

ATTITAIŠO KLaida

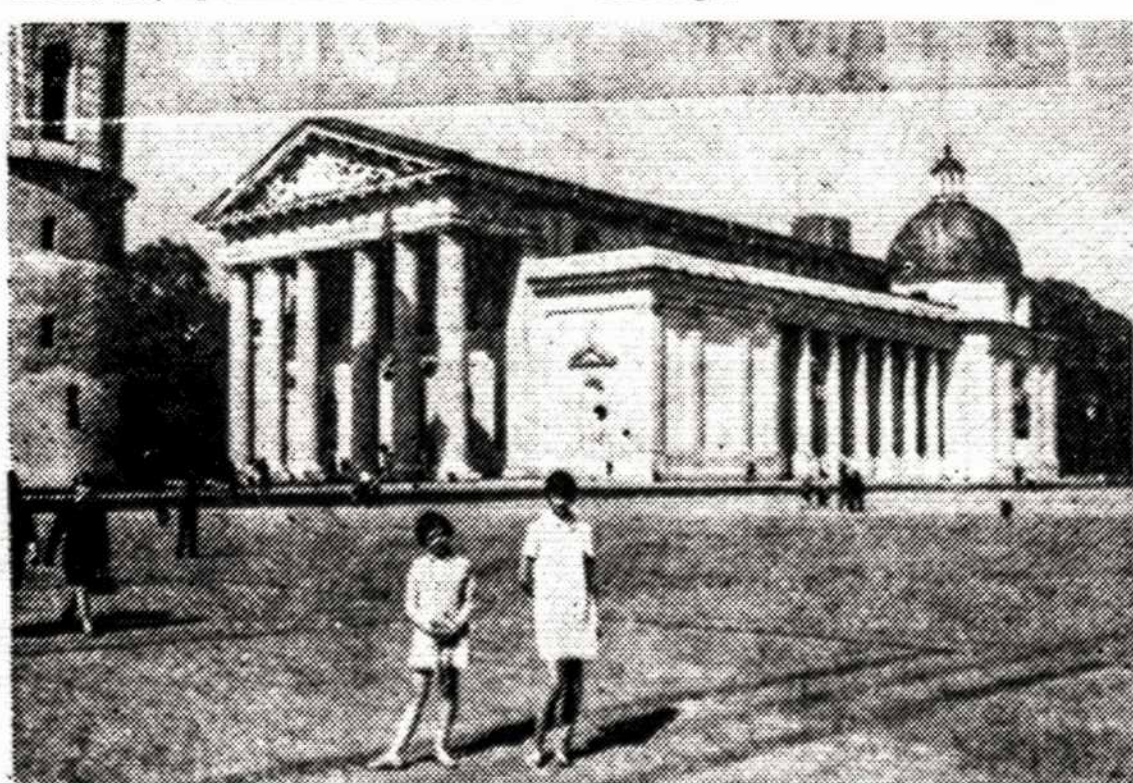
H. Kairiūkštė-Jaciniene „Gimtojo Krašto“ gruodžio 4 d. laidoje atitaiso J. Kapočiaus išleistą „Lietuvių Enciklopedijoje“ pastebėtą klaidą: „Leidinyje pasitaikę pastebėti netikslumai. Vieną jų norėčiau nurodyti. „Lietuvių enciklopedijos“ VIII tomo 16 psl. yra išspaudinta iliustracija, vaizduojanti tris XIX a. pirmosios pusės lietuvių liaudies tipus, du vyrus ir vieną nuometuotą moterį. Tačiau po iliustraciją yra parašas: „Mogilevo srities gudų tipai“. Čia įvyko, matyt, kažin koks nesupratimas, qui pro quo. Juk ši iliustracija (bent kiek pakėitus kai kurias figūrų piešinio detales, atmetus aplinkinį originalo peizažą) yra nukopijuota iš lenkų leidinio: Leon Zienkiewicz „Les costumes du peuple polonais“ („Lietuvių tautos kostiumai“), išleisto Paryžiuje 1841 metais. Tame leidinyje jį pasirašė, t. t. J. Jano Leickio, lenkų XIX a. grafiko ir iliustratoriaus, ir vaizduoja lietuvių kaimiečių iš Vilniaus apylinkių. Tai patvirtina po iliustraciją esantis net keturiomis kalbomis parašas: „Litwini, Paysans des environs de Wilna“ („Lietuvių, Vilniaus apylinkių kaimiečiai“) ir t. t. Savo pastabas H. Kairiūkštė-Jaciniene papildė abiejų leidinių minėtomis nuotraukomis, kurios iš tikrųjų yra panašios.

UZ GROTŲ

Augščiausiojo teismo baudžiamųjų bylų kolegija už valstybinių lėšų grobstymą nubaudo Filomeną Naudzintę kalėti 12 metų. Dirbdama buhalter Kauno dirbtinio pluošto gamykloje, ji padidindavo atlyginimus šaltkalviams I. Putuliovi, V. Balčiūnui, V. Zuliui, S. Adomėnui, šilumos tiekimo skyriaus visuomeninio kasininkui V. Šlapeliui ir S. Maksimovai. Viršnormines sumas jie dalindavo su savo „geradarė“ F. Naudzintė. Teismo duomenimis, 1965-68 m. buvo išleista 17.364 rubliai. Kartu su F. Naudzintė už grotų buvo pasodinti ir jos bendrininkai: V. Šlapelis — 5 metams, J. Putulovas — 4, V. Balčiūnas — 3, S. Adomėnas ir V. Zulis — 2 metams. Rusė S. Maksimovą teismas paliko perauklėti gamyklos kolektyvui.

APSKURKUSI V. MUCHLIA

Liaudies teismas Eišiškės apskr. ir kalėjimo ketveriems metams V. Muchlia, 20 metų amžiaus jaunuoli, už sukčiavimą. Tadi Gureckai jis buvo žadėjęs parūpinti deficitinių prekių už 70 rublių, Leonui Savostui ir jo motinai — tranzistorinei radija. Pastarieji jam iš anksto paklojo po 60 rublių. Pažadėjęs šiferiu apdengti Zelonkos vienkienę J. Gavkos ir Kirkučio kaimo gyventojos F. Urbanaitės trobesius, avanso surinko 130 ir 250 rublių. „Tiesa“ kaltina ir sukčių, ir lengvatikius, bet iš tikrųjų didžiausias kaltininkas yra kompartizmo biurokratizmas. Jeigu prekiai, tranzistorinių radijų priimtuvų ir šiferio būtų galima nusipirkti artimiausiose paroduotose, apskurkiausios sukčiai nesu-

Prie Vilniaus katedros, kurią sovietiniai okupantai atėmė iš tikinčiųjų ir padarė paveikslų galeriją

rastų lengvatikių. Gaminų blogas paskirstymas, jų trūkumas krautuose žmones verčia pasinaudoti tokių „geradarių“, kaip V. Muchlia, paslaugomis.

PAGERBĖ KOMPOZITORIŲ

Kompozitoriaus Juozo Naujalo šimtojo gimtadienio proga Kauno vidurinė meno mokykla buvo pavadinta Juozo Juozo Naujalo vidurinė meno mokykla.

SIUVEJŲ KONKURSA

Vilniuje varžėsi jaunieji siuvejai ir siuvinio meistrai. Jaunųjų siuvejų grupės geriausia moterišką darbų siuvejų buvo pripažinta Vilniaus profesinės technikos mokyklos nr. 33 moksleivė Z. Tursaitė, vyriškų darbų — kauniečių R. Sabaliauskaitė. Meistrų grupėje pirmą vietą už komplektą „I pasimatyma“ iškovojė Vilniaus profesinės technikos mokyklos nr. 33 mokytojai V. Lukoševičiūtė ir B. Ingelevičius.

TAUPOMOSIOS KASOS

Mūsų kredito kooperatyvų vadovams ir nariams turėtų būti įdomu „Valstiečių Laikraščio“ 138 nr. paskelbtas P. Janušio pranešimas apie taupomąsias kasybas sovietų okupuotoje Lietuvoje. Valstybinių darbų taupomųjų kasybų ir valstybinio kredito valdybos skyriaus viršininkas P. Janušis rašo: „Yra šios indėlių rūšys: indėliai iki pareikalavimo, terminuoti, sąlyginiai, lošiamieji, einamųjų sąskaitų indėliai. Mūsų respublikoje įvesta nauja indėlių rūšis — indėliai į vienąją taupomąją kasyklą. Indėliai iki pareikalavimo iš anksto neustatomas nei laikymo terminas, nei jokios kitos sąlygos. Indėlių iki pareikalavimo galima papildyti, atsiimti dalimis arba visą iš karto. Indėlininkams už indėlius iki pareikalavimo mokamos palūkanos — 2% metams. Indėlininkas, įnešdamas pinigų į terminuotą indėlį, išpildo nereikalauti pinigų anksčiau kaip po šešių mėnesių. Už terminuotą indėlį indėlininkams mokama 3% metinių palūkanų. Žinoma, indėlininkas turi teisę atsiimti indėlį ir nesuėjus šešies mėnesiams, tačiau tokiu atveju bus mokama ne 3%, o 2% metinių palūkanų...“ Sąlyginiai indėliai gali būti skiriami vaikams iki tam tikro jų amžiaus. Lošiamųjų indėlių sąskaita pasirodė taupymoje kasose. Populiariausias taupymo būdas, pasak P. Janušio, yra dalies atlyginimo atskaitymas ir pervedimas į indėlius darbuotojėse. Už valstybinės paskolos laktus mokama tik 3% palūkanų, bet taupytojų vilioja kasmet 8 kartus rengiama loterija, kurios bilietų yra paskolos laktų numeris.

MEDALIS STUDENTAMS

Lietuviai studentai, du savo vasaros atostogų mėnesius skyrę statyboms Altajaus kalnų srityje, buvo apdovanoti medaliu „Už plėšinių žemių išsavinimą“. Šiai grupei priklausė 400 studentų iš augstųjų Lietuvos mokyklų ir technikumų, stačiusi ūkinės bei kultūrinės paskirties pastatus ir gyvenamuosius namus. Per vasaros atostogas jie pastatė 750.000 rublių vertės 23 pastatus.

SŪRIŲ EKSPORTAS

Rokiškio, ūsenų ir Žagarės srities pradžioje savo gaminių eksportu. 1969 m. jos išsiuntė Čekoslovakijon 450 tonų fermentinių sūrų. Tai pirmieji lietuviški sūriai, iškeliami į užsienio kraštą. Lig šiol sūriai buvo eksportuojami tik Sovietų Sąjungon.

VANDENTIEKIS

Vandentiekio ir kanalizacijos ūkio valdybos viršininko A. Griškevičiaus pranešimu „Valstiečių Laikraštyje“, vandentiekio įrenginiai jau naudojami Lietuvos 56 miestų gyventojai. Daugiausia kaip 1.000 km ilgio vamzdžiai per parą patiekiami 365.000 kubinių metrų vandens. Tai maždaug toks pat vandens kiekis, kuris praktika Nevežiu ties Panėvėžiu. Vandentiekio tinklus planuojama pagilinti 450 km, kanalizacijos — 470 km. Pirmasis medinis vandentiekis Lietuvoje buvo įrengtas 1536 m. Vilniuje. Klaipėda vandentiekį įsienė 1829 m. Kaunas — 1929 m. II D. karo pabaigoje vandentiekį turėjo penki Lietuvos miestai — Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Druskininkai ir Ukmergė.

V. Kst.

Mokykla paruošė vaikus gyvenimui?

Vienos kolonijos ateitininkų sendraugių dvidešimtmėtis ir jų atlikti darbai

J. PLEINYS

HAMILTON, ONT. Išnyksta tautos, sugriūva valstybės, gimsta naujos kultūros, kinta vertybių samprata. Net ir paties žmogaus vertinimo matas kasdien darosi miglotas. O vis dėlto ne viskas pasmerkta mirčiai. Kilni idėja nemiršta! Nemirė ir „Visa atnaujinti Kristuje“ idėja! Neįstengė jos sunaikinti nei raudonieji, nei rudieji sąjūdžiai. Per Europą ji pasiekė net kitas pasaulio dalis. Prieš 20 metų, 1949 m. lapkričio 27 d., šios idėjos vedamas mažas bū-

reivis vienminčių Hamiltone, Ont., susirinko pas parapijos kleboną kun. dr. J. Tadarauską. Ši diena ir yra Hamiltono ateitininkų sendraugių skyriaus gimtadienis. Nors nariais nebuvo, sėdintis pradėjo savo religinį, tautinį bei kultūrinį veikimą. Kas negalįs su moksleiviais ateitininkais paminti šv. Kazimierą, Kristaus Karaliaus, didžiųjų mūsų Bažnyčios ir tautos veikėjų šventes. Ypač daug progų jis sudarė lietuviškai Hamiltono visuomenei pamatyti

Hamiltono ateitininkai sendraugiai su vėliava savo kuopos dvidešimtmėčio minėjime. Nuotr. M. Borusienės

Hamiltono A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos valdyba. Iš kairės: dviasios vados kun. J. Gaudzė, pirm. D. Juozapavičiūtė, svečias J. Matulionis, jaunesnysis moksleivių globėjas E. Gudinskis; K. Gedrimaitė, M. Gudinskis, S. Butkevičiūtė, J. Gimzauskaitė, „Moksleivio Balso“ redaktorius K. Seštokas, R. Borusaitė ir kuopos globėjas J. Pleinys. Nuotr. M. Borusienės

HAMILTON

KOVO MERGAICIŲ krepšinio komanda, žaidžianti miesto lygoje, neturi laimės. Iš keturių rungtynių laimėjo tik vienas. Prieš Dalewood gimnaziją pralaimėjo 11:17. Žaidė: V. Rikute 6, D. Grauskaitė 4, I. Žilvitytė 1, I. Paškevičiūtė, R. Biki-naitė, Čerškutė. Prieš Central Memorial gimnaziją pralaimėjo 5:18. Ašikiai matosi, mūsų mergaitės trūksta treniručių. Nors visos augstos (5,6) ir fiziškai stiprios, bet nėra susižaidimo ir gero sviedinio valdymo. Žaidė: Stukaitė 2, Paškevičiūtė 1, Lukoševičiūtė 1, Biki-naitė 1, Zubaitė, O. Elvikytė, V. Rikute 1, I. Žilvitytė ir Čerškutė. Kovo jaunių A komanda žaidė CYO turnyre Aušros Vartų parapijos vardu prieš St. Anthony's (Italų) parapijos komandą. Mūsų šikiai pralaimėjo 28:39. Atrodo, kad mes pradedame treniruotis tik vieną dieną prieš turnyrą arba eiknam į aikštę be treniručių. Tai matosi, nes rungtynių pradžioje varžovs turėjo virš 20 taškų persvarą, o paskutiniame kėlinyje, paklause p. Bakaičio patarimu, taškus rinko viena po kitą. Bet pasibaigęs žaidimo laikui, dingio vilits laimėti. Buvo išvykęs Kalvaitis, kuris savo tiegi rezultatus būtų pagerinęs. Žaidė: Leparskas 10, J. Elvikis 10, Snolis 4, Seštokas 4, Savickas, M. Gudinskis. — Hamiltono stalo teniso atvirame turnyre dalyvavo keletas lietuvių. Di-

džija dalį taurių išsivežė Nešukai-čių šeima (tėvas ir dvi dukters) ir Toronto. V. Subatininkaitė išsikovoj pirmą vietą moterų B grupėje. Z. R.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums su-ruoštas išleistuves ir gražią dovaną, kurią Hamiltono lietuvių medžiojo ir meškerioju klubo vardu įteikė A. Buinys. Nuoširdi padėka mūsų bičiuliams: p.p. Gudeliams, Guzams, Kurams, A. Buinui, Juračiams, Sasnauskams, Gasūnams, P. Vygantui, K. Banaičiui, Varnui, P. Brasui, L. Bučinskui ir visiems kitiems, kurie norėjo, bet negalėjo mūsų išleis-tuvėse dalyvauti.

Tony ir Seelen Šimkevičius Sault Ste. Marie, Ont.

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS „TALKA“

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokama už:
pirmadienis 9.30 — 5 v. p. d.	tenoritus 5%
antradienis 9.30 — 5 v. p. d.	tenoritus 5,5%
trečiadienis 9.30 — 5 v. p. d.	už vieno metų terminuotus indėlius 8%
ketvirtadienis 9.30 — 5 v. p. d.	
penktadienis 9.30 — 8 val. vak.	
šeštadienis 9.00 — 1 v. p. d.	Duodame: asmenines paskolas iš 10% tiesios ir Rungtinių mėn. šes-tadienis „Talka“ uždaryta.
	nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama grynvėbė ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame „American Travelers“ čekius ir perlaides (money orderius). Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1,600,000.00.

KNIGHT RADIO & TELEVISION
SALES & SERVICE
168 Locke St. S., Hamilton, Ont.
Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE & ZENITH BENDROVĖS
Savininkas Algis (AL) Pilypaitis

įvairių kultūrinių pasirodymų. Ji gir-dėjo solistes — P. Bičkienę, J. Liustikaitę, R. Mastienę, solistą V. Verikaitį ir kitus; rašytojus — B. Brazdionį, A. Gustaitį, P. Jurkų ir t. t.; jaunimo ansamblius — Londono „Baltiją“, Toronto Priskelimo pa-pijos studentų chorą, Klevelando „Grandinėlę“, dainuojančią Zymantų šeimą, Toronto vyrų kvartetą, Niujorko „Zibuoklių“ sekstetą; Mont-realo dramos teatrą su „Baltaragio malūnu“, „Melagėlių“ vaikams, Det-roito dramos sambūrį su drama „Prieš srovę“ ir „Samoklasas prieš savuosius“, Klevelando Vaidilos teat-rą su „Brandos atstatu“ ir „Užbur-ta juoda dėdė“ vaikams, Hamiltono „Aukura“ su „Amerika pirtyje“, „Sventas Kazimieras“ ir „Pirmas skambantis“.

Ateitininkai sendraugiai nemažą veiklos dalį skyrė religiniam bei tau-tiniam ugdymui. Buvo kviečiami pa-tys geriausi kalbėtojai bei paskaiti-ninkai, kaip dr. J. Girnius, dr. S. Su-ziedėlis, dr. A. Damušis, kun. dr. Pr. Gaida, mokytoja A. Rinkūnas, prof. J. Pikūnas, kun. prof. S. Yla, J. Ma-tulionis, a. a. prof. A. Sapoka, I. Ma-tusevičiūtė ir kt. Sėpė vieną student-rą su „Vokietijoje, turėjo suorgani-zavę savo rėmėjų būrelį saležietiš- gimnazijai remti, teikė pagalbą savo skyriaus nariams nelaimėję ar ligos metu.

Ateitininkai sendraugiai didžiausią dėmesį per tuos 20 metų skyrė ateitininkams jaunimui. Jie juos globo-ja, teikia lėšas jų veiklai. Čia sen-draugiai matė savo pareigą jaunimui padėti. Jie iš savo sultelių lėšų skyrė jaunimo spaudai paremti: „Ateit-ties“ žurnalui, „Eglutėi“, „Skautų Aidui“. Juk jaunimas yra mūsų vil-tis ir ateitis. Nevenias tėvas galvo-ja, kad mokykla paruošė jo vaikus gyvenimui. Gal ta paruošimą būtų galima patikėti buvusiai Lietuvos mo-kyklai, bet jokių būdu ne šių laikų mokykloms. Iš patirties žinome, kad vien mokykla nebūtų sugebėjusi iš-ugdyti asmenybį. Tėvai, Bažnyčia ir organizacijos buvo ir yra geriausi tal-kininkai asmenybės ugdyme. Šian-dien, kai mokykla nebesirūpina as-menybės auklėjimu, tikrieji auklė-tojai yra tėvai. Bažnyčia ir organi-zacijos. Jiems ir tenka šandien visa atsakomybė už būsimas kartas. Ateit-ininkai sendraugiai Hamiltono šį savo uždavinį supranta ir, kiek tai leidžia sąlygos, dirba šioje srityje.

Neįmanoma suminėti visų darbų, kuriuos atliko ateitininkų sendrau-gių skyrius, tarnaudamas lietuviškai visuomenei. Jis yra dėkingas tai vi-suomenei, kuri jų darbą rėmė, kuri jų ruošiamus parengimus lankė, pri-pildė sales. Jiems visiems nuosirdus ateitininkais ačiū. Ateitininkai ir toliau dės visas viltis į tėvus ir visą mūsų kolonijos visuomenę — tikisi, kad ir ateityje įvertins ateitininkų siekimus bei darbus ir parems juos moraliai ir materialiai jų visuose darbuose. Tada ateitininkai jausis laimingi, kad galėjo pagerbėti savo tautai ir Katalikų Bendrijai.

Niagaros pusiasalis

TAUTOS FONDUI 1969 m. auko-jų: \$10.20 — Ant. Vaskelis; \$9.80 — Girevičius; po \$5 — J. Alonderis, J. Kavalėlis, kun. B. Mikalajus, K. Stundžia, Stp. Setkus, J. Sarapnie-kas; po \$3 — J. Lianga, J. Satkus ir P. Poligrimas; po \$2 — Vit. Alonde-ris, Pr. Dauginas, Ant. Gervzdys, Zen. Jakubonis, St. Kukta, J. Paukš-tys, J. Plataki, B. Racevičius, Ad. Šeikas, A. Viskosas, J. Vyšniauskas; po \$1 — A. Ališauskienė, P. Baro-nas, K. Galdikas, K. Jasudavičius, J. Kazragys, Ant. Kuraitis, J. Morkuš-kiš, Pr. Meškauskas, J. Venckus. Nuoširdžiausia padėka Niagaros pu-siasalio lietuviams. Linkių visiems laimingų 1970 metų.

J. Girevičius, T. Fondo igaliojinis

„DUBURY“

TAUTOS FONDUI aukoję \$50: Jo-nas Remeikis; \$20: Juozas Vaiceliū-nas; \$18: Stasys Jackus; \$10: Kazys Rimas, Juozas Bataitis, Kostas Tu-tinas, Jonas Kibickas, Petras Venske-vičius, Antanas Žilėnas; \$8: Vladas Juska, Antanas Gataitis, Petras Pe-trėnas, Petras Mazaitis; \$5: Viktoras Gudrūnas, Petras Semėšys, Antanas Sabas, Kazimieras Daunys, Pranas Gustas, Augustinas Jasiūnas, Alek-sas Kusinskis; \$4: Povilas Jutelis; \$3: Vytautas Grinius, Liudas Kul-nys, Pranas Griškinis, Antanas In-dralaitis, Antanas Juozapavičius, Al-fonsas Zlatkus, Povilas Liutkus, Jo-nas Petėnas, Juozas Gližickas, Izi-dorius Ragauskas, Andrius Rukšys, Jonas Jasinskis, Algis Milčius, Mi-kas Pranskūnas, Albertas Staškevi-čius, Justinas Stankus, Povilas Liut-kus, Albinas Barkauskas, Jurgis Sleinius, Petras Jutelis, Valys Bru-zas, Kazimieras Šveikas, Stasys Kri-vickas, Vladas Kriaučiūnas, Leo-nas Baltutis, Viktoras Butauskas; \$2: Juozas Krucas, Juozas Staškus, Klemas Jonikas; \$1: Viktoras Deve-ikis, Tadas Imbrasas, Ignas Bružas, Vincas Barvydas. Iš viso surinkta \$307. Pinigai persiųsti Tautos Fon-du atstovybei Kanadoje. LB aplinkės valdyba aukojusiems nuoširdžiai dė-koja. Valdyba

Brazilija

SAO PAULO Mieste leidžiama „Mūsų Lietuva“, pacitavusi „Tėviš-kę Žiburį“ vedamąjį apie šv. An-tano gimnazijos uždarymą, konsta-tuoja, kad šis negesėjęs lietuvių švietimo būklė Sao Paulo: „Mes nu-žudėme ne vienes lietuviškos virm-nazijos, nes jos niekuomet neturė-jome. Bet mes negarbingai uždarė-me visas pradžios mokyklas, kurios turėjome. Pora jų parduota. Kitos dėl paverstos pramoginės su „ba-riuka““. Lietuviams patį gausiausias mūsų rajonas kartais turi lietuvių kalbos pamokas, kartais neturi. Mo-kes rajonas, kur gyvena arti 500 lie-tuvių šeimų, turi mokyklėse rūsy-ję, kuriose tėvai jėzuizitai vargais ne-galais sumedžioja ir patys suveža be-ne tik 17 vaikų! Kai Amerikos lie-tuviai, nors ir nelabai rimtai, bet vis-gi šiaip taip galėtų teisintis, jog jų uždarytoji gimnazija brangiai kainau-vusi, tai mūsų mokyklėse mokyto-jai darbuojasi iš pasišventimo lie-tuviškam reikalui, ne centavo už mo-kymą neprašydami. Tėvai jėzuizitai ir-gi nereikalauja „nė gazonino apmo-kėti“. Tai ar mes turime teisę di-džiūoti savo didesniū lietuviškumu ir didesnę tautos meilę už brolius amerikiečius?“

Vokietija

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBO ini-ciatyva Stuttgarto Zuckerbo sve-tainės salėje buvo surengtas kan. J.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SA-JUNGOS centro valdyba sveikina ko-legas ir jų šeimas Kalėdų bei Naujų Metų proga, linki išvermės ir ryžto atsakingame spaudos darbe, ypač kreipdama kolegų dėmesį į 1970 me-tus, kuriais sukanka 30 metų, kai Lietuva buvo nuožmių priešų oku-puota. Centro valdyba skatina kole-gas atsidėjusiai pasirošti ta tragiš-ka sukakti atitinkamai paminėti ir ją išryškinti tiek lietuvių, tiek kita-tautų periodinėje ir nepერიодinėje spaudoje.

PIRMIESIEMS MENULI PASIE-KUSIEMS amerikiečių astronautams — E. Aldrinui, N. Armstrongui ir M. Collinsui Pasaulinės Lietuvių Gy-dytojų Sąjungos centro valdyba nu-siuntė įdomią dovaną ir laiška. Ta dovana yra penkių colių augšties sta-tinaitė, papuosta ginfaru, o jos vidūn įpilta iš Zarasų ežero dugno atvežto smėlio. Laiške pažymima, kad smėlis yra iš sovietų okupuotos Lietuvos. Simbolinės dovanos tikslas — pri-minti astronautams Lietuvą jų isto-riniam žygyje į mėnulį. Sąjungos centro dabartinę valdybą sudaro: pirm. dr. Vaclovas Paprockas, vice-pirm. dr. Vytautas Avizonis ir sek-r. dr. Bronius Radzivanas.

SKAUCIŲ ŽIDINYS naujuosiuose Bostono savivaldybės rūmose įren-gę lietuviškais šiaudinukais papuoš-ta kalėdinė eglutė. Ji buvo pasta-tyta centrinėje auditorijoje, kur vy-ko kalėdinės programos. Gausius lankytojus žavėjo lietuviški eglutės papuošalai.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SA-JUNGOS centro valdybos biuletenio „Pranešėjas“ 3 nr. pirm. Vyt. Alan-tas pateikia apžvalginį veiklos skers-pjūvį. Dėl žurnalistų apatijos lig šiol pavyko suorganizuoti skyrus tik Či-kaagoje, Detrote ir V. Vokietijoje. Kaikurie išėjusių žurnalistai sakosi neturį dar nepriklausomoje Lietuo-je parašytų LZS įstatų reikalaujan- mos kvalifikacijos. Filadelfijoje ne-tgi susiorganizavę LZS nepriklausan-tis Lietuvių Informacijos Klubas. Lietuviškas žurnalistų kuklumas pa-skatinio centro valdybą pranešti nau-jus įstatus, kurie bus pritaikyti išei-vijos sąlygomis. Šis darbas yra pa-vestas Klevelande gyvenančiam J. F. Daugėliui. Įstatų projektas kartu su „Pranešėju“ bus išsiunčiantis žurna-listams, kad jie galėtų pareikšti savo kritines pastabas, pasiūlyti pakeiti-mus bei papildymus. Atsižvelgdama į gautas pastabas, centro valdyba pa-ruoš galutinę įstatų versiją ir ją iš-leis atskira knyguote. Šiuo metu vie-liausias yra centrinis LZS skyrius, turis jau 64 narius. Į garbės narių sa-rasą buvo įtrauktas amžiaus aštuo-niasdešimtmėti atžymėjęs spaudos darbuotojas Adolfas Klimas — Kelm-tis. LZS nariams pagėdaujant, „Pra-nešėja“ numatoma praplešti ir pa-versti dialoginiu, kad jame žurnaliz-mo ir spaudos reikalais galėtų pasi-sakyti ne tik centro valdyba, bet ir patys žurnalistai. Laukiama trumpų straipsnelių, fejletonų, eilėraščių ir nuotraukų, tačiau ši visa medžiaga turi būti susieta su LZS gyvenimu ir spaudos darbuotojų reikalais. „Pra-nešėjo“ redaktoriaus ir LZS centro valdybos pirmininko adresas: Vyt. Alan-tas, 8897 Rabindale, Detroit, Mich. 48239, USA.

Argentina

ALBERTAS P. KURAITIS, Bue-nos Aires vyriausiojo tribunolo sek-retorių, baigė teisės studijas ir gavo advokato diplomą. Naujasis advoka-tas studijoms skyrė savo laisvalai-kius. Jis yra gimęs Argentinoje, lan-kesis Lietuvoje, lig šiol neužmiršęs iš dabar jau mirusių tėvų išmoktos lietuvių kalbos.

KUN. JUOZUI PETRAICIUI, MIC, Buenos Aires Aušros Vartų parapi-jos klebonui, lietuviškų tautinių juo-ty žymioji auđėja Ona Stundžienė Kalėdų proga išauđė ir padovanojo lietuviškų tautinių raštų violetinės ir baltos spalvos stulą.

Belgija

TAUTOS SVENTES minėjima Lie-žu lietuvių pradžioje prel. dr. V. Bal-čiūno atlaikytomis pamaldomis ir iš-pūdinu namais. Belgijos svetim-šalių kultūrinės veiklos salėje susi-rinkusios dalyvės sveikino LR pir-mininkė S. Baltus, studijas Liežu universitete gilinanti Australijos lie-tuvė dr. Kaballa. Meninei daliai pri-klausė sol. Bronės Gailiūtė-Spiess dainų recitalas, V. Vtauto Slavinsko vadovaujama jaunų dainos ir tauti-niai šokiai. Irmos Jonutytės vadovu-jama jaunimo tautinių šokių grupė dalyvauja ir Belgijos svetimsalių pa-rengimuose.

LIEŽO Mieste

benediktinų vie-nuolyne gyvena kelios lietuvaitės vienuolės. Jos gauna „Tėviškės Ži-burius“ ir perskaito ir persiun-čia šv. Kryžiaus vienuolynę gyve-nančiai seselei Pranciškai, kuri šiuo metu serga ir labai džiaugiasi gavusi lietuvišką laikraštį. Visos pamaldos vienuolynė dabr laikomos prancūzų kalba. Du kartų buvo atnašautos Mi-šios lietuvių kalba, nes lankėsi mons. V. Balčiūnas ir naujai įšventintas szejietis kunigas. — Mirė p. Gajau-skienė, priekšarinė atėvė.

Australija

ALB KRASTO VALDYBOS pirm. S. Narušui Sidnėjus Fairfield Di-strict ligoninėje padaryta antroji operacija. Po pirmos operacijos jis buvo įrijęs namo, bet buvo priver-tas vėl šauktis gydytojų pagalbos.

jaunimo žiburiai

Pasaulis ir aš

1969 m. gruodžio 21, sekma-
dienį po pietų, į Toronto Sv. Jo-
no Kr. parapijos salę susirinko
gražus būrys moksleivių adven-
tiniam susikaupimui. Dauguma
buvo vyresniųjų klasių mokslei-
viai ir keletas studentų — va-
dovų. Susikaupimui buvo pa-
rinkta tema "Pasaulis ir aš" ir
suskirstyta į dvi dalis. Pirmą-
ją dalį "Pasaulio įtaka man"
pravedė Kazys Manglicas, o an-
trąją "Mano įtaka pasauliui" —
sesuo Ignė Marijošaitė. Po kiek-
vienos temos dalies pristatymo
vyko diskusijos, kuriose daugus
mas pasisakė, kad jiems didžiau-
są įtaką dabartiniu metu turi
draugai, o antroje vietoje — tė-
vai, kurių įtaka, kaip ir draugų,
nevisada yra pozityvi. Norint

padaryti bent šokią tokią įtaką
savo aplinkai, reikėtų pajauti
savo vertę ir kritiškai priimti vi-
sa tai, kas pateikiama draugų,
tėvų ir visos aplinkos.

Diskusijas sekė Mišios, kurių
pradžioje buvo visų bendrai pri-
imtas Atgailos sakramentas.
Svenčiausiąjį sakramentą abiem
pavidalais priėmė visi, tuo iš-
reikšdami ne tik asmeninį ryšį
su Dievu, bet ir vieni su ki-
tais Dievo akivaizdoje.

Susikaupimas buvo užbaigtas
bendromis vaišėmis, kurias la-
bai puikiai paruošė Sv. Jono Kr.
parapijos katalikių moterų drau-
gija. Susikaupimą organizavo
kun. J. Staškevičius, padedamas
kitų jaunimo veikėjų. B.

Kur jį ieškoti laimės?

Milijonai žmonių visame pa-
saulyje, ypatingai šiame kontinen-
te, kalėdų metu suka galvas ir
tūstina kišenės, bandydami nu-
pirkti tinkamas dovanas drau-
gams ir artimiesiems. Kai dova-
nos buvo išdalintos, visi džiaugė-
si, dėkojo ir, atrodo, jautėsi labai
laimingi. Bet, deja, šis džiaug-
mas truko tik porą trumpų dienų
ar valandų. Po to vėl visi sugri-
žo į kasdieninį gyvenimą ir vėl
pajuto tuštumą. Pajuto, kad jie
iš tikro nėra pilnai laimingi. Ka-
lėdinis džiaugsmas tai buvo tik
grazi trumpa provaistė. Jie pa-
stebė, kad žemiškų gėrybių ne-
užtenka padaryti žmogų pilnai
laimingu. Dėlto jie pradeda lai-
mės jį ieškoti, nežinodami nei
kas ta laimė yra, nei kur jos
jį ieškoti. Vienas, kitas žmogus

pagaliau tą laimę suranda, bet
daugumas, greitai nesuradę, pa-
siduoda ir grįžta vėl į grynai
materialinį gyvenimą.

O kur to džiaugsmo, tos lai-
mės jį ieškoti? Atsakymas ne-
lengvas, bet gal dalinį atsakymą
mes galim surast pas kinečius,
kurie sako, kad yra penkios ša-
lys: šaurė, pietūs, rytai, vaka-
rai ir vieta, kur pats esi.
Džiaugsmas turi reikšmę tik to-
je vietoje, kur dabar esi, ten,
kur esi žmogus, draugas, kai-
mynas. Ten, pačiame viduryje,
džiaugsmas yra tikras, gyvas ir
tik ten mes jo galim pradėti
jį ieškoti.

Norėdams būti laimingu,
žmogus turi galėti pasakyti "aš
esu", o ne tik "aš turiu".

Almis Kuolas

Aštuntasis ateitininkų kongresas

Vyriausioji ateitininkijos va-
dovybė šaukia kongresą, kuria-
me ketina keisti konstituciją, iš-
kelti naujų idėjų, pabrėžti ug-
domąjį ir kūrybinį sąjūdžio po-
būdį. Kongresas rengiamas 1970
m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 7 d.
Dainavos stovykloje ir Čikagoje.
Ateitininkų Federacijos valdyba
savo bendraraštyje skelbia:

I kongresa kviečiami viso pa-
saulio ateitininkai. Sprendžiamoji ba-
sa turi rinkti ateitavai, AF garbės,
valdybos, tarybos, kontrolės komi-
sijos ir sąjungos centro valdybos na-
riai. Visi ateitininkai turi pataria-
mą. Kongreso atstovų gali būti
renkamas kiekvienas ateitininkas, iš-
skyrus jaunučius, kurie rinkimuose
nedalyvauja. Kongreso atstovus MAS,
SAS ir ASS padaliniai gali rinkti
savo tam reikalingi sukvietime susi-
rinkime ar korespondenciniu būdu.
Negalintieji susirinkime dalyvauti
turi teisę balsuoti korespondenciniu
būdu. Atstovai renkami slapto balso-
vimu. Atstovais galima rinkti asme-
nis iš kitų sąjungų, bet šiuo atveju
yra reikalingi jų raštiški sutikimai.
Išrinktas atstovas išspareiguoja kon-
grese dalyvauti. Išrinkto atstovo ki-
tas ateitininkas pakeisti negali.

Kiekvienas ateitininkų skyrius ren-
ka bent po vieną atstovą. Dideli vie-
netai renka po atstovą nuo dvide-
šimt narių ir nuo likučių — nemaže-
nio kaip vienuolikos. Jei kurioje vie-
tovėje yra tos pačios sąjungos keli
padaliniai, kongreso atstovų skaičius
jiems tenka nuo jų narių bendro skai-
čiaus ir rinkimus praveda jų vado-
dovybių sudaryta bendra komisija.
Vieneto narių skaičius yra imamas
toks, koks jis bus 1970 m. sausio
31 d. Rinkimai vykdomi 1970 m. pra-
džioje ir baigiami kovo 31 d. ar ank-
čiau. Išrinktųjų pavardės, adresai ir
vieneto rinkimines komisijas proto-
kolai pasirašomi AF reikalavė-
jui dr. L. Bajorūniui (17689 Goldwin,

Southfield, Michigan 48075, USA) iki
1970 m. balandžio 30 d. MAS, SAS
ir ASS centrinės valdybos žiūrį, kad
jų padaliniai laiku ir tvarkingai at-
liktų atstovų rinkimą ir jų pristaty-
mą AF reikalų vedėjui.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS
VALDYBA

Bandoma prikelti studentų sąjungą

Lietuvių studentų veikla Š.
Amerikoje pastaruoju metu ge-
rokai sulėtėjo. Jos nei kiek ne-
pagyvinavo Čikagoje šauktasis su-
jaujimas. Kiek daugiau veiklu-
mo rodo Klevelandas. 1969 m.
gruodžio 17 d. sudaryta rinkim-
ų komisija ir jai pateiktas są-
rašas kandidatų į naują centro
valdybą. Štai tie kandidatai:
Antanas Kalvaitis — pirminin-
ku, Teresė Neimanaitė —
vicepirmininke, Teresė Idzelytė
— I sekretore, Marytė Gruz-
dytė — II sekretore, Gedrius
Lazdinis — izdininku, Vytenis
Gatautis — nariu, Ramunė Si-
raitaitė — nare. Visi gyvena
Klevelande. 1970—71 metams
jie siūlo tokį veiklos planą:

1. Suruošyti skyrių atstovų pa-
sitarimą pradžioje 1970 metų.
Atgaivinti LSS skyrių veiklą.
2. Palaikyti artimą ryšį tarp sky-
rių ir centro valdybos. Išleisti
informacinį biuletenį šešis sy-
kius į metus. 3. Išspausdinti ir
išsiųsti LSS narių korteles
visiems užsimokėjusiems nario
mokesčiui. 4. Pradėti planuoti ir
įvykdyti jaunimo kongresą. 5.
Išplatinti likusius metraščius ir
išleisti 1970 metraščio numerį.
6. Užmegti ryšius su esančiomis
tremtinių studentų organizacijomis.
7. Planuoti papiginti
kauna ekskursiją į Europą
1970 m. vasarą. 8. Planuoti ir
suruošti akademiškai stiprų ir
studentiškai linksma LSS suva-
žiavimą Klevelande 1970 m. lap-
kričio mėnesį.

Atrodo, kad bus rinkimai —
korespondenciniai ar kitokie. Iš
atsiustos informacijos neišku
nei kokie bus, jeigu iš viso
bus, nei kada. Taip pat nežinia
kas įeina rinkimų komisijon.
nei kas ją sudarė. Čia skelbia-
ra informaciją atsistatę T. Idze-
lytė, 1081 E. 176 Street, Cleve-
land, Ohio 44119, USA.

Vienuma

Tu palikai mane
Migloj
Ir niekas nepaėjo.
Tik miesto stulpas
Pastebėjo.
Kad aš viena.

S. M. V.

RAŠYKITE!

"Jaunimo žiburiai" yra jau-
niųjų paslaivis. Jam talkina visa
eile studentų ir moksleivių. Rei-
kia begai daugiau talsos. Kvie-
čia rašyti visus jaunuosius, su-
ebančius reikšti savo mintis
lietuviškai. Juk turite daugybę
problemų. Rašykite apie jas ir
siųskite: "Jaunimo žiburiai",
941 Dundas St. W., Toronto 3,
Ont.

"Tėviškės žiburių" dvidešimtmečio sukakties iškilnėje dalyvavo ir jaunimas. Nuotraukoje — dvi torontietės, atnešusios gėles sol. J. Vazneliui

STUDENTISKO GYVENIMO ŠIOKADIENIAI VILNIUJE

Mes - lyg palaidos mintys

Vilniaus universiteto stude-
ntės Danutės Sepetytės diskusijai
rašinį "Mes — studentai" pa-
skelbė "Jaunimo Grotu" žurna-
las 1969 m. rugsejo laidos 9 nr.

Autorė beletristiniu stiliumi pa-
teikia keletą studentiško gyvenim-
o iškarpių, sprendama tiesos,
grožio ir gėrio klausimus ir
jiems nerandama atsakymo. Stude-
ntų būryje po Antakalnio pu-
šimis D. Sepetytė pasigenda
gimnazijos, savo buvusio moky-
tojų.

Jų pranašautas gyvenimas lyg ma-
mos daina. Paprastas, geras, gražus.
Ir aiškus iki smulkmenų. O dabar
viskas susipynė, susinarpilo — it
pačiame moderniausiame elerastyje.
Daug klausimų, daug užuominų,
o kur tiesa, o kur esmė? O kur gy-
venimo poezija?

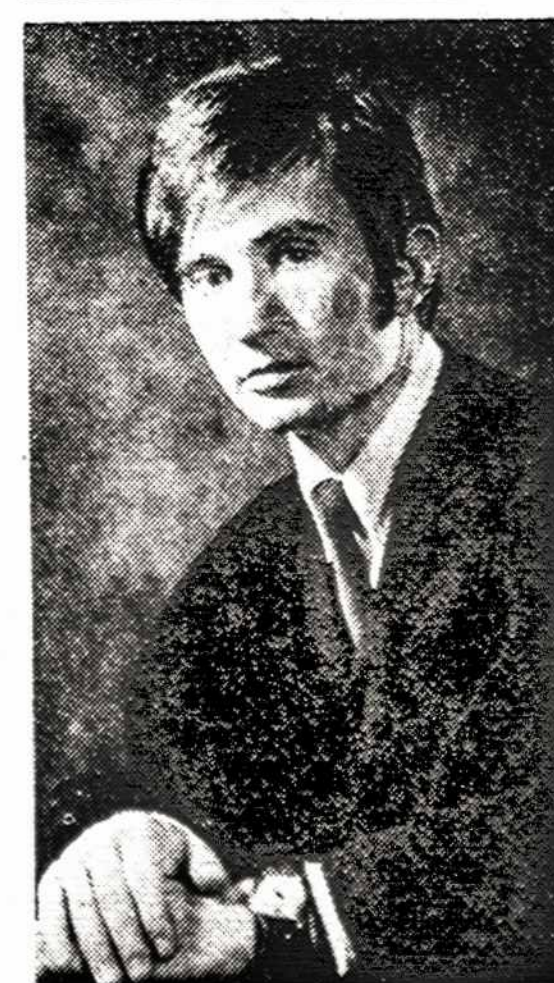
Gimnazijos suole D. Sepetytė
tikėjo šviesai ir grožiui, turėjo
Dievą, kuris iš jos nieko nepa-
rė, bet ji visko prašydavo:

"Dievuliuk, mano geriausias, malon-
giausias, padėk man lietuvių kal-
bos gauti penketą". Niekada nepa-
miršdavau dar ir sąlygos: "Jei tu
įvykdysi mano prašymą, aš tavim tik-
iai tikėsiu". Apyviliu jį — ne-
įvykdydamas pažadą...

Ir ji klausia save, kur dabar
yra tas raminantis, paguodžian-
tis Dievuliukas?

D. Sepetytės žvilgsnis nu-
kryпта į dabartį, Antakalnio pu-
šis, studijų kolegas ir kole-
ges:

O dabar siūbuoja vėjo kalbiniai
pušų vainikai, o po jais kilni si-
stiklinės vynas. Laistom studentiškas
dianas — progu užtenka. Dešra lau-
žom gabalais, duoną iš abiejų galų
laupom. Donatas — "šnapšorgas".
Pareigas atlieka puikiai — pila da-
giausia sau. Sublizga visų akys. Tai-
lesni darosi samojai, gyvenės kal-
bos. Springdama traukiu pirmąjį dū-
mą (kas tą šlykštinę ir sugalvojė?).
Deginės — ne! Neišsiūsi. Jau tas
kvapas! Uždainuojam priitarint vė-
jo muzikai. O dar po kelių minu-
čių... Valės galva nusvyra ant Ro-
lando krūtines. Jono ilgai plaukai už-
krinta ant baltų Albino karčių. Vi-
sai kaip teatre. Kiekvienas turi savo
vaidmenį. Ir stengiasi kuo geriau
įsivaizduoti. O gal anksčiau ste-
bėjau vaidinimą — auditorijose, se-
nuose universiteto kiemuose, susirink-
imuose? O gal paprasčiausiai — tai
meile? Dieve mano! Juk aš mačiau,
kaip jie praeidavo vienas po kita
nelyginant svetimi arba lydėdavo be-
prasmiu žvilgsniu. Ryt vėl kits kitam

ROMUALDAS ALGIMANTAS JUK-
NEVIČIUS, jaunas menininkas, su-
rėngęs visą eile parodų. Gimė Vokie-
tijoje. Į Kanadą atvyko 1950 m. To-
ronte baigė gimnaziją Bloor Colle-
gate ir meno mokyklą Ontario Col-
lege of Art 1969 m. Laimėjo pirmą
premią Kanados Hlt-Arts Founda-
tion stipendiją varlyboje 1964 m.
Nuo to laiko surengė savo kūrinių
parodas Toronte, Kvebeke, Niujorke
ir Čikagoje

grąžesnio žodžio nesuras ir nieškos.
Tikriausiai mano išraiška nepavydė-
tina, nes Valė, tramdydama kvatuli,
sako:

— Žiūrėkit, kaip dorybės apašta-
las išsigando! Net burna pravira.

— Nieko. Kodėl? — mykiu į šalį
ir kietai sučiupiu lūpas (o gal iš
tikrųjų buvau prasižiojusi?).

Lomelėje, apsikabinusi pušį, rau-
da Ramutė:

— Dieve, kokios biaurios mergai-
tės! Koks gyvenimas! Negaliu pa-
keisti...

Ko? Gyvenimo ar mergaičių?

Klausti nedrįsta.

— Būk gerutė, — ji prašo, — pa-
kviesk Rolanda. Aš turiu jam pa-
sakyti...

Sūkteliu. Tas palikęs vieną, sku-
ba guosti kitos. Dabar Valei praside-
da. Išbalsusi kartoja: "Rolandai, Ro-
landai..."

— Nuraminink ją, Donatai, — kaž-
kas siūlo. Donato prašyti ilgai ne-
reikia. Išvarvines paskutinius lašus,
švysteli butelį į pakalnę ir klesteli
šalia Valės. Toliau nebežiūri. Kul-
vartom nusirito nuo kalno. Sūkia
mane vardu, bet aš neatšisukdama
bėgu į gatvę, kur namai, kur maši-
nos, kur žmonės...

Sekanti scena — Donato tei-
mas universitete. Milicininkų
teigimu, grįždamas girtas iš An-
takalnio, jis keikė vairuotojus ir
spardė pralekiančių mašinų
ratus. Kadangi už girtavimą jau
yra anksčiau gavęs papeikimą,
sprendžiamas klausimas — iš-
mesti ar palikti? Katedros vedė-
jas ir dėstytojai pasisako už Do-
nato pašalinimą, draugai bando
užtartį pusę lūpų. Kai katedros
vedėjas paprašo juos nušviesti
Donatą kaip žmogų, D. Sepetytė
konstatuoja:

Tylim ti muse kande. Ka aš galiu
pasakyti apie jį: linksmas, kalbus,
mėgsta suktis apie merginas? Bet
jok taip galima charakterizuoti ir Ro-
landą, kuris antai kažką kužda kai-
mynei, o ta krizena į kumštį, Jona,
šaudanti akimis pro langus. Jų tai
neliečia! Antakalnyje iš vieno butelio
traukė, užkandą dailios. Patyliukais
džiaugiasi dabar, kad jiems pasisekė.
"Durnas, nemokėjo išsisukti", — be-
rōds, Jono žodžiai...

Balsavimo rezultatas — Dona-
tas pašalinamas iš universiteto.
Išeidami iš auditorijos, draugai
jau spėjo į užmirštį — visi lie
skundžiasi iki gyvo kaulo išėdu-
sių susirinkimų gausa. D. Sepetytė
jaučiasi vieniša:

Aš bėgu į gatvę. Veidai matyti
— nematyti, iškau, vis iškau žmo-
gaus. Kur jis? Ar nedrėbs kas man
purvino žodžio ir nuskubės neatši-
gręždamas? Dabar jie man abejingi,
savimi patenkinti, susirūpinę vien
tik savuoju "aš". Smulkūs, smulkiuo-
se rūpesčiuose paskendę. Kur gi ma-
no dievuliukas? Mokytoja, kur tas
mano didysis žmogus? Kas išskiria
ir jungia mus? Kaip gyventi ir kuo
tikėti? Aš noriu tikėti!...

Rašinį D. Sepetytė užbaigia
vienos paskaitos detalėmis:

Paskutinis suolas prie lauko kaip
visada užimtas. Ramutė besikvato-
janti iš mano sugižusios minos ir nu-
latiniu žodžiu: "Tu, tur būt, per nak-
tį čia miegi?", slenkū ir priešpaku-
tinį. Greit ateis Rolandas ir tars:

— Kaip aš blogai išmiegojau.

Visą paskaitą žiūvams dangstyda-
mas ranka burną, o aš kvatosiuos
prisipaudusi prie suolo, kad nei jis,
nei dėstytojas nematytų. Salimais at-
sisės Juozas, o galiniame suole šalia
Ramutės įsispraus Albina, turinti ne-
paprastų gabumų paskaitos metu per-
žiūrėti visą dienos spaudą. Priekyje
sėdės stropioji Jadzė ir rašysis žodis
į žodį. Aš skaitysiu laikraštį, atsa-
kinėsiu į laiškus, o jei bus įdomi,
konspetuosius paskaita. Nežinau.
Tikriausiai svajosiu, galvosiu apie ka-
nors. Žiūrėsiu ir draugų nugaras ir
būsiu be galo toli nuo jų. Man regis,
aš niekad nešužinosiu, ką slepia Valė
po savo niekinama veido grimasa, ką
uždingia Birutės išdidumas.

Kas, kada ir kuriems galams užde-
jo žmogui kaukę? Pratinio. Liepė
dangstyti gerą širdį, tikrus jausmus,
žmogiškus džiaugsmus ir silpnynes?

Nenuostabu, kad aš apie visus galė-
čiau pasakyti: mano kurso draugas,
bet nepažįstamas. Beveik apie visus.

Kalba, kaip reikia panašioji situacijai
kalbėti, sugeba verkti, pykti ir daly-
ti šypsenas pagal užsąkyką. Taigi iš
kur man žinoti, ką jis mėgsta, kaip
gyvena, koks jis? Mes lyg tos pa-
laidos, viena nuo kitos atstetos min-
tys. Atskirai — net ir modernus iš-
lėratis neišsina. Tartum bepročio
kiediesys. Reikia Idėjos, to siūlo, ku-
ris tas mintis jungtų. Reikia. O kas
sujungs?

Rolandas kumšteli į šoną ir pastu-
mia man popierėlį. Postringavimai
apie meilę. "Už kokią tu meilę: pa-
gal Platoną ar Kazanovą?" Aš nusi-
grėžiu. Leisk man mąstyti. Kažkur
buvau suradusi pradžią. Reikia eiti
toliau. Sujungti išbarstytas mintis.

Kaip? Kas? Rolandas kumšteliu-
ja — reikalauja atsakymo. Ir aš žinau, ne-
išsėsiu — didelėmis raidėmis kitoje
pusėje popiergalio parašysiu: "Pagal
Platoną". Jis juoksis ir sudės koki
keistą kalambūrą. O Vida kalba, iš
kur ištraukiau naują meginuką,
kiek mokėjau. Aš, žinoma, turėsiu at-
sakyti. Kalba — žmonių bendravimo
priemonė. Nepakenčiamas šniūžde-
sys.

Pertraukus metu mūsų studentiš-
koji auditorija subyrės į krūvelės ir
salas vandenynė, ir ims suktis kal-
bų malūnelis.

Viename kampe:
— Buvau naktiniam bare su savo
"šauka". Liuks! Visi vyrai krito po
mano kojomis.

— O mane vakar toks nieko inži-
nieriuokas parlydėjo. Nusimato stip-
riai po kavines pavaišėtoji.

Vyrai mažiau pasilptingi:
— Žioplai žaligriečiai. Vėl prakši-
s. Įsivaizduok, per paskutines porą
minučių...

— Dviratininkų žiūrėjai?

— Algi, einam į alaus barą!

— Eik sau. Aš šiandien ubagas.

Po paskaitų mūsų keliai išsiskaido
visomis galimomis kryptimis. Danu-
tė su Jadze eis į skaityklą. Valė pa-
tėraus į šašlykynę, mudvi su Aldona
mausim į kiną. Kiti irgi turi savo
maršrutus.

Ir niekas nebeužsimins apie meno
saviveiklą ir kelius į kolūkius. Tylė-
siu ir aš. Bene man daugiau reikia?
O jei reikia — argi prisipažinsiu?

Stai ir Rolandas:

— Uch, kaip miego noriu...

Kiame dar tebeaidi žingsniai. Se-
name universiteto kieme, sename
Vilniuje, visur jie. Abejingi. Ir ne-
ramūs. Susitaikę. Ir nemokantys pa-
klusti. Eini, ieškai, klaidžioji. Juk
yra ir Grožis. Ir Meilė. Ir didelis
žmogus. Aš tikiu. Aš noriu tikėti.

Bet kaip man juos surasti, kaip? Gal
aš nemoku žiūrėti ir matyti?

Tai tik trumpa studentiško
gyvenimo iškarpą, kurioje atsi-
spindi okupuotos Lietuvos tau-
tiečių išdaigos, rūpesčiai ir vi-
dinis pasaulis, kurio nepatenki-
na varu brukamas marksizmo
idėjos. Žmogui reikia absoliuti-
nio Idealo, žerinčio Gėriui, Gro-
žiui ir Meilei.

Skautiškos šeimos Kūčios

Toronto skautių "Satrijos"
tunto kasmet ruošiamos Kūčios
skautiškai šeimai šiais metais
savo prasme dar labiau išsiryš-
kino baigiant Lietuvių Svetimo
ir Seimos Metus. Išėjvijos gyve-
nime yra labai brangus dalykas
lietuviška tėvų-vaikų šeima;
brangus dalykas taipgi yra ir
idejinė organizacijos šeima, gy-
va, vietoje nestovinti, visada iš-
einančių ir ateinančių narių ju-
dėjime, visada dinamiška, jau-
na. Ta prasme ji pralenkia na-
tūraliąją tėvų-vaikų šeimą.

Su šiomis mintimis teko sėstis
už milžiniško Kūčių stalo, prie
kurio sėdėjo apie pusterčio šim-
to skautiško judėjimo narių To-
ronto Prisikėlimo didžiojoje sa-
lėje gruodžio 21 d. Kampe žerė-
jo papuošta eglutė, degė žva-
kės, po kuriomis kvepėjo šienas
ir eglėsakės. Šią ypatingą me-
tinę suėga atidarė s. Irena Se-
naitė. Meiklejohn, pranešdama,
kad jau šeštieji iš eilės metai
baigiami tradicinėmis Kūčiomis,
kviesdama šį vakarą mintimis
susiungti su visame pasaulyje
išblaskytais sesėmis, skautau-
jančiais broliais, susijungti su
tėvynėje pasilikusiais ir pabūti
vienoje didžiulėje šeimoje, ku-
rios vadas yra bendra idėja. Po
atidarymo "Satrijos" tunto
kanklininkės, vadovaujamos v.
s. S. Kairio, pusracių prie eglu-
tės susėdė ir ėmė skambinti ka-
lėdines giesmes, visiems daly-
viams giedant. "Sveikas, Jėzau
gimusi", "Gul šiandien", "Ty-
li naktis" — nuklėdė kažkur, ati-
traukė nors minutėlei nuo kas-
dienybės, kurioje aukšniai ba-
landžiai skraido, bet jie jau se-
niai mirė... Apie tai, kas yra
Kalėdos, kas yra žmogus žmo-

gui, artimas artimui, pluoštelį
originalių minčių paskaitė vyr.
skautė I. Stanionytė.

Prieš vakarienę s. T. Augus-
tinai, OFM, perskaitė Kūčių die-
nos evangeliją ir palaimino val-
gius. Plotkelių laužymas — pa-
ti jautriausia akimirka. Čia tė-
vas — vadovas dalinosi Dievo
pyragu su vaikais skautais, čia
draugai vienas nuo kito laužia
ir linki geriausios sėkmės, čia
tame laužyme jungiasi visi su
visais ir dvasiniu būdu artėja,
stiprėja, nematamai ryžtasi dirb-
ti ir ištverti. Dešimtys įvairių
rūšių tradicinių patiekalų buvo
visų ragaujami iki soties. Kas
kokio ilgumo šiaudulį iš po stal-
tiesės ištrauks? Visi mėgino sa-
vo laime, prisimindami senovės
lietuvių papročius.

Vakarienei baigiantis s. K.
Batūra trumpu žodžiu pasveiki-
no susirinkusius, palinkėjo ir to-
liau tęsti gražias lietuviškas tra-
dicijas, stiprėti savo skautiškoje
šeimoje ir gyvenimą pasukti to-
bulėjimo linkme. Po Kūčių va-
karienės mažieji džiaugsmingai
sutiko ateinantį Kalėdų senelį
su pilnu ir sunkiu maišu. Nors
dovanų ir gėrybių čia visiems
užtenka, bet kiekvienam maž-
jam buvo idomu, ką gi šitas iš-
labardis duos. Reikėjo jam ir
eilėraščių pasakyti ir su juo pa-
sikalbėti norint ką nors gauti.
Visi stengėsi kaip išmanė, pau-
gusiems ir vyresniesiems ste-
bint.

Skautiškos šeimos didžioji su-
eiga baigta skautų vakarine mal-
da "Ateina naktis". Tylus giedo-
jimas, kanklių garsai "... saulė
nuslinko nuo kalnu, nuo miš-
kų... Dievas yra čia..." Taip
— Jis yra Jis pasilieka. Č. S.

Kelionė "vabalu" į stovyklą

Mano pusseserė pavadino jį
"Icy car". Eatonas važinėdavo
juo į darbą. Penki žmonės ir jų
visas bagažas gal keliauti juo
šimtus mylių. Kas tai per ma-
šina? Atsakymas — ein Volk-
swagen!

Skaiciais ši mašinėlė yra ke-
liu karalienė. Virš vienuolikos
milijonų "vabalu" jau yra paga-
minti. Tai juokingiausia, men-
kiausia, ekonomiškausia ir sma-
giausia priemonė keliauti.

Ji atrodo juokingai — kaip
vabalas išsiveržęs iš krūmų. Kai
reikia plentu važiuoti (patarti-
na tik narsesniems žmonėms),
jame jautiesi kaip paukštyje,
skrendančiame tarp didelių lėk-
tuvų. Jo keturių cilindrių mo-
toras dirba "prakaituodamas" ir
niekad nepasiduoda.

Pietų Amerikoje žmonės važi-
nėja vien "vabalais". Jie pakei-
čia jo vamzdį, kad motoras veik-
tų garsiau. Jeigu vieną dieną
pateksi į P. Ameriką ir išgirsi
labai stiprius motoro garsus, ne-
išsigąs — tai bus tik pravažiuo-
jantis "vabalas".

Man ypač smagu važinėti sa-
vuojų "vabalu", nes jo mažu-
mas daug kur padeda. Kai kuris
nors automobilis užstato keli

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Dovanos Kristui

Krenta sniegas pamažu —
pažiūrėkit, kaip gražu!
Jau lauke žiema gli,
Jau Kalėdos netoli.

Mes ant vaikiškų delfinų
Nešim Kristui dovanų.
Jam nulenksim galvėles
Jam atversim širdes.

Dovana Vidutei

Du maži kiškiukai
Prie Vidutės lango
Atnešė margučių
Ir lėlytę brangią.

Ji klusni mergaitė,
Lanko jau darželį,
Auga lietuvaite,
Nors ne savo žemėj

Adelė Abromaitienė

Kalėdos – mano džiaugsmas

Kalėdos man yra džiaugsmas.
Prieš Kalėdų šventės aš su
draugėm einu į gatves ir lau-
kiam žmonių su pirkiniais, kad
galėtume padėti. Todėl žmonės
būna linksmi, ir man toks ne-
paprastas jausmas kyla širdy-
je.

Kalėdos man yra nepaprasta
grožybė. Baltas sniegas blizga
saulėje. Kaime man atrodo, kad
varpai tylumoje skamba. Mieste

krautuvės papuošia savo langus
Kalėdų seneliais. Vakare namai
būna apšviesti spalvotom švie-
som. Kalėdų eglutė paslaptinai
prie lango stovi papuošta gra-
žiais blizgučiais. Kūčių stalas
su žvakėmis ir įvairiais lietuviš-
kais valgiais.

Man Kalėdos labai patinka,
net visiems meilės jausmas at-
sianda širdyje.
Rasa Dilkutė, 8b sk., Toronto

Idomiausia mano diena

Kai atsikėliau ankstyvą rytą,
buvo truputį tamsu lauke. Nu-
ėjau prie lango ir pažiūrėjau į
lauką. Buvo labai ramu ir gra-
žu — visus laukus baltas nuo
sniego, nes tais metais pirmą
dieną pradėjo snigti. Ir ši die-
na buvo Kalėdų diena.

Pažiūrėjau į dangų — nebu-
vo nė vieno debesėlio. Dangus
atrodė kaip mėlyna paklodė su
dideliais deimantais. Visų gra-
žiausia buvo šiaurinė žvaigž-
dė. Ji buvo tokia graži, tokia

maloni žiūrėti, kad aš net atsi-
sėdau ant grindų ir ilgai, ilgai
žiūrėjau. Pradėjau galvoti
apie Kristų ir jo gyvenimą. Pri-
siminiau, kur Jis yra gimęs —
paprastoje užgoje. Jis buvo
didžiausias žmogus, bet toks
varganas. Nežiūrint to, Jis bu-
vo didžiausioji pasaulio žvaigž-
dė. Ir aš taip susimąstiau, kad
sėdėdama sukiubau ant grindų
ir užmigau.

Rima Jurcevičiūtė,
8b sk., Toronto

Laiškai Kalėdų seneliui

Rašo Hamiltono šeštadieninės mokyklos VII skyriaus mokiniai

Mielas Kalėdų seneli,

Ar nebuvo persalta šiaurėje?
O kaip tavo žmona? Ar ji dar
sveika ir gyva? Kaip laikosi ta-
vo stiriukai? Ar nė vienas ne-
susirgo? Gal Jūs nesupykstite,
kad aš taip daug klausinėju. Kai
aš buvau atostogose liepos mė-
nesį, kai saulutė gražiai šildė ir
švietė, aš pagalvojau apie Tave,
seneli. Ar Jūs buvot užsiėmę
ruošimu žaisti visiems geriems
vaikams? Ar mokai stinėles
skirti debesimis? Pasakyk, se-
neli, ką Jūs veikiat per visą va-
sarą?

Siemet, seneli, man neatnešk
daug dovanų, nes aš visą laiką
mėginu būti gera mergaitė, bet
buvo sunku — namuose buvo
daug problemų. Tikrai buvo
sunku būti gera. Bet kitais me-
tais aš tikrai stengsiuosi būti ge-
ra. Siemet norėčiau gauti lėlę
ir gal dar vieną mažą dalykėlį.
Prašau!

Danutė Borusaitė

Aš labai laukiu Kalėdų. La-
biausiai aš noriu gauti du daik-
tus: telefoną ir rašomąjį staliu-
ką. Aš tikinasi gauti rašomąjį
staliuką, bet nemanau gauti pa-
telefoną. Gal kitais metais gau-
siu. Prieš Kalėdas mes visi va-
žiuosim į Dofasco, kur mano tė-
velis dirba. Mes gauname vieną
dežę saldinių ir po vieną dova-
ną.

Prieš Kalėdas mano sesutės,
broliukai ir aš važiuosim pas dė-
dą ir tetą porai dienu. O Kūčių
vakarą sueinam trys šeimos val-
kyti, po to atidarom dovanas,
kurių labai daug gauname. Pas-
kiauti kiti važiuoja į bažnyčią, o
mes pasiliekam namuose. Parva-
žiavę iš bažnyčios dar užvalgo-
me ir važiuojam namo. Kalėdų
dieną atsikėlę einam žaisti su
gautomis dovanomis.

Irena Povilauskaitė

Aš esu Rūta, 11 metų, gimusi
birželio mėnesį. Einu į anglišką
ir lietuvišką mokyklą. Mano bro-
liukas — 5 metų. Ir jis gimęs
birželio mėnesį. Tuoj bus Kalė-
dos ir Nauji Metai. Aš laukisiu
Jūsų atėjimo. Iki pasimatymo,
seneli! Prašau nepamiršti atvež-
ti man ir mano broliukui dowa-
nelių.

Rūta Siulytė

Greit ateis Kalėdos. Jau snie-
gas krinta ant sušalusios žemės.

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

A. Abromaitienė

Ko liūdi, eglute?

Iš žaliųjo miško nukirsta eglu-
tė stovėjo vieniša kampe ir sun-
kiai alsavo šiltą orą, nors ji bu-
vo papuošta gražiausiai, bet
tuščiais blizgučiais. Ir vaikų
džiaugsmas, ir linksmas kryš-
tavimas jos negaivino.

Kodėl tave, eglute, nukirto
gražiausiam jaunystės žaizme?
Tik dėl trumpo akimirkos ki-
tų džiaugsmui? Gilus tavo gilus
sąsveikimas, be gaivaus
oro. Be erdvios padangės, be
miško žemės nuvytai, nudžiū-
vai.

Norėčiau, norėčiau, eglute,
kad augtum ir žaliuotum per
amžius. Tepuošia tave baltos
sniegulės žaliajam miške, tegai-
vina šalčioji rasa, tešildo saulutė
šilta, o švelnūs vėjai teliū-
liuoja tave.

Tegieda paukšteliai ant tavo
žaliųjų šakų, tu būki vargonai iš
ošiančių balsų, ant tavo šaknų
teauga samanų žolės, o miško
žvirbliai tešoka ratu.

Pamiškės kaimietė

Kalėdų senis

Kalėdų senis
Dovanas riša,
Prie kelmo seno
Subėgo kiškiai:

— Padėti norim
Žaislus sukrauti,
Nelengvos rogės
Vienam jas traukti.

Per baltą sniegą
Varpeliai skamba,
Vaikai nemiega
— Zvelgia pro langą.

Puošnioj eglutė
Zvakutės spindi,
Klausos vaikūčiai
Senelio žingsniui.

A. Abromaitienė

Keistas nuotykis

Salta. Vėjas, lyg padūkęs,
drasko medžių šakas. Šaltai ap-
sirengęs žmogus pereina gatvę
ir įeina į brangkmenių krautu-
vę. Po poros minučių tas pats
žmogus išeina ir, apsidairęs ap-
linkui, bėga tolyn gatvę. Staig-
ia iš tos pat krautuvės išbėga
savininkas. Pamatęs bėgantį
žmogų, pradeda vytis — sau-
kia ir mojuoja rankomis, bet
žmogus lyg negirdėdamas bėga
tolyn. Pabėgęs, prie gat-
vės kampo jis sustoja. Krautu-
vininkas jį pasievia ir sako:
— Atsiprašau, jūs palikot sa-
vo brangenybės krautuvę ant
stalo.

— Ačiū labai, — atsako žmo-
gus. — Esu jums labai dėkingas.
— Bet dėl ko jūs bėgote?
— Klausia nustebsęs krautuvini-
kas.

— Aš nenorėjau pavėluoti į
autobusą!

Timas Čerškus,
VIII sk., Hamiltonas

Motina

Lietus lyja, dangų žaibuoja.
Pro griaustinio dundėjimą gir-
disi mažo vaiko verkimas.
Griaustinis dar triukšmauja, bet
vaiko daugiau nesigirdi. —
Motina.

Graži saulėta diena. Berni-
kas turi eiti į zoologijos sodą,
bet negali. Nueina į parką ir
augstai, augstai ji supa ant su-
pynių. — Motina.

Mažas vaikutis kosi, tempe-
ratūra augsta, bet jam gera —
klausosi pasakos apie seną, blo-
gą raganą ir du mažus vaiku-
čius. — Motina.

Nukrito ir susimusė mergai-
tė kelią. Kraujas bėga ir skau-
da, bet tuoj bus geriau. —
Motina.

Dangų žaibuoja, vaikas ver-
kia, negali eiti į zoologijos so-
dą, kitas vaikutis serga. Moti-
nos nėra. — Motina.

Danutė Lazauskaitė, 9c skyrius

Vandens maišai

1969 m. rugsėjo 28 Glen Haf-
fy parke įvyko ateitininkų išky-
la. Jaunimo buvo gana daug —
mažų ir didelių. Gaila, kad ma-
žai matėsi tėvelių. Diena ir vie-
ta, reikia pripažinti, buvo gana
graži. Tėveliai rūpinosi maišta
gana vikriai, o mes žaidėm ir
valgėm skanias dešėles. Dar
geriau, jei globėjai būtų turėję
"Pupūčio" programą. Smagu bu-
vo stovą virvę traukti, maišuo-
se lenktyniauti ar balionus gau-
dyti. Man labai nepatiko žaidi-
mas su plastikiniais maišeliais,
piltais vandens. Pripila keletą
kibirų vandens, apsuks apie gal-
vą ir meta ant jaunimo galvų.
Gavęs tokį maišą vandens nu-
sigautum. Ir kur dingis šlapias
visą dieną? Smagu padukti gam-
toje, bet tik graži.

Almis Ledas, 6 sk.

Pirmasis sniegas

Dar ramiai vaikučiai miega,
Džiaugsis, kai pabus —
Dengia žemę pirmas sniegas,
Daug žaidimų bus.

Sniego senio pasigėdė
Ji tuojau lėpdyt,
Su rožutėmis ant ledo
Slūkinės būrys.

A. Abromaitienė

Dv kovos — už mirusius ir gyvuosius

AL. GIMANTAS

Idomu iš spaudos aprašymų
sekti lietuvių kovą už prarastą-
sias teises Sv. Kazimiero kapi-
nėse Čikagoje. Po truputį, atro-
do, kažkas jau ir laimima, o kai-
kuriuose srityse nuolaidos netaip
jau lengvai ateina. Taigi, veikla,
ar teisingiau — kova, tęsiasi.
Visa ta akcija turi vadovus ir
planą, kuriuo vadovaujantis
žingsnis po žingsnio ir bandoma
slinkti arčiau to siekiamo laimė-
jimo. Gražu, gera ir prasmin-
gia gerbti savo mirusius, o kai
reikia, jų ir savo vardu reikala-
vimus iškelti, ypač kai tie reika-
lavimai visiškai lietuviški ir ka-
tališki. Lietuviuos įprastas lai-
dojimo būdas niekad nuk ne-
prieštaravo Katalikų Bendrijos
mokslui, o tautinėmis tradicio-
mis virtęs, jis religinę praktiką
tik dar prasmingiau papildė.

Mirusieji jaudina

Bet ne šio rašinio tikslas na-
grinėti tą kovą už savąsias tei-
ses lietuvių kapinėse. Jų proga
kyla eilė sugretinimų — kaip
mes kovojame už mirusius ir
kaip už gyvuosius. Tai yra reika-
lai, kurie svarbūs visiems lietu-
viams. Šaukiamuose kapinių rei-
kalais susirinkimuose neretai da-
lyvauja tūkstantinė minia, eili-
niuose susirinkimuose — pen-
ketas, šešetas šimtų ar daugiau.
Neįkuri niekam tokie susirinki-
mai, nei gana panaši darbotvar-
kė. Ten visados pilna kovingos
nuotaikos, ryžto, užsidegimo. Jei
reikia vyskupo įstaiga piketuoti,
žiūrėti, be didesnio vargo pa-
ruošiami ir plakatai, ir pakanka-
mas skaičius tautiečių randa lai-
ko bei noro valandų valandas
reikšti savąjį protestą.

Vatikanas ir Maskva

Truputį keista, bet jau taip
yra, kad kai tik atsiranda reika-
las viena ar kita proga išeiti
prieš savo vyskupą ar net ir patį
Vatikaną, kažkaip visa lietuvių
visuomenė darosi vieninga, jun-
giama ton akcijon net ir tie, ku-
riems kitu metu katalikiški reika-
lai labai mažai rūpi. Neve-
luojama tada ir su šimtu žmonių
bei telegramų rašymu, reikala-
vimais, protestais ir pan. Šie žo-
džiai jokių būdu nereikia, kad
nebuvo reikalo išsivystyti plačios
akcijos, kai Vatikanas kėsinosi
susiaurinti Lietuvos pasiuntyni-
bės veiklą, kai mums nepalankia
prasmė buvo bandoma spresti
kaikuriuos su Vilniaus vyskupu

metų pabaigoje, kai paaiškėja

pelnas ir visuotinis narių susi-
rinkimas nutaria dividendus iš-
mokėti. Geriausias kelias na-
riams — tik dalį savo sutau-
pų laikyti šerų saskaitoje, o dides-
nę dalį perkelti į indėlių saskai-
tas, kur palūkanos mokamos ir
prirašomos kelis kartus per me-
tus iš bėgimųjų išlaidų, o ne iš
pelno, kaip tai daro visi bankai,
tu pat palūkanų dydžiu, kaip ir
šerų saskaitose. Tuo būdu bus
išvengtas bereikalingas išpūstas
bankelių pelnas, kurį, atrodo,
norima apdėti 50% pelno mo-
kesčiu. Juk rodomas bankelių
pelnas nėra paties bankelio, bet
pačių narių — šerinku pelnas,
kuris grįžta jiems dividendu pa-
vidale. Jis neina į kokius nors
fondus ar privačias rankas, kaip
kad yra bankuose.

Kredito kooperatyvams gresia mokesčiai?

E. SUDIKAS

Kredito kooperatyvams ban-
keliams Kanadoje priklauso 21.2
% visų gventojų, t. y. daugiau
nei kas penktas kanadiečių yra
kredito kooperatyvo narys. Jie
valdo 15.8% visu krašto sutau-
pų. Lietuvių priklausymas sa-
vo keturiems kredito koopera-
tyvams yra dar didesnis. Vien
Ontario kredito kooperatyvuose
sukaupta virš 600 milijonų do-
lerų sutau-
pų. Tai yra didelė pi-
niginė jėga, sukaupia pačių žmo-
nių rankose, nes kredito koope-
ratyvų nariai yra jų savininkai.
Tuo tarpu privačių bankų savi-
ninkai yra mažą grupelę turuo-
liu. Kredito kooperatyvai, ne-
siekdami pelno, rūpinasi tik sa-
vo narių piniginių reikalais.
mokėdami iš pelno didesnes pa-
lūkanas už sutau-
pų ir duodami
lengvesnėmis sąlygomis pasko-
las, negu viešieji bankai ar kre-
dito bendrovės. Kadangi kredo-
to kooperatyvai gali veikti tik
savo narių tarpe ir yra daugiau
savišalpos organizacijos, nesie-
kiančios pelno, tai jos atleidžia-
mos nuo valstybinių pelno mo-
kesčių. Nepaprastai skėmingas
kredito kooperatyvų augimas vi-
są laiką buvo sekamas viešųjų
bankų, jų sukurtų "trust" bend-
rovių, draudos bendrovių ir vi-
sokių paskolų institucijų, kurios
kreivomis akimis žiūrėjo į kre-
dito kooperatyvus, nes jie at-
traukdavo daug klientų ir atim-
davo pelną. Jos visą laiką pri-
mindavo valdžiai, pasak jų, ne-
teisinga kredito kooperatyvų at-
leidimą nuo pelno mokesčio.

Mokesčių reforma

Prieš Kalėdą finansų mi-
nisterio paskelbta "baltoji kny-
ga" arba projektas apie mokes-
čių reformą "Proposals For Tax
Reform" jau numato kredito ko-
operatyvus suglynti su bankais
ir addėti juos 50% pelno mo-
kesčiais. Kitaip tariant, banke-
liai savo puse pelno, iš kurio mo-
ka nariams dividendus, turės at-
duoti valdžiai mokesčių pavidale.
Iš likusios pusės pelno banke-
liams bus sunku mokėti di-
desnius nariams dividendus ir
duoti paskolas mažesniu palū-
kanom. Tai bus didelė skriauda
nariams-taupytojams. Nors tai
dar nėra įstatymas ir dėl to pro-
jekto mūsų kredito kooperaty-
vų sąjunga kovoja, bet banke-
liai turi būti pasiruošę šita jiems
numatomą uždėti mokesčių naš-
tą atitinkamai sukti.

Kas darytina?

Dividendai už šerus nariams
yra prirašomi ir išmokami tik

metų pabaigoje, kai paaiškėja

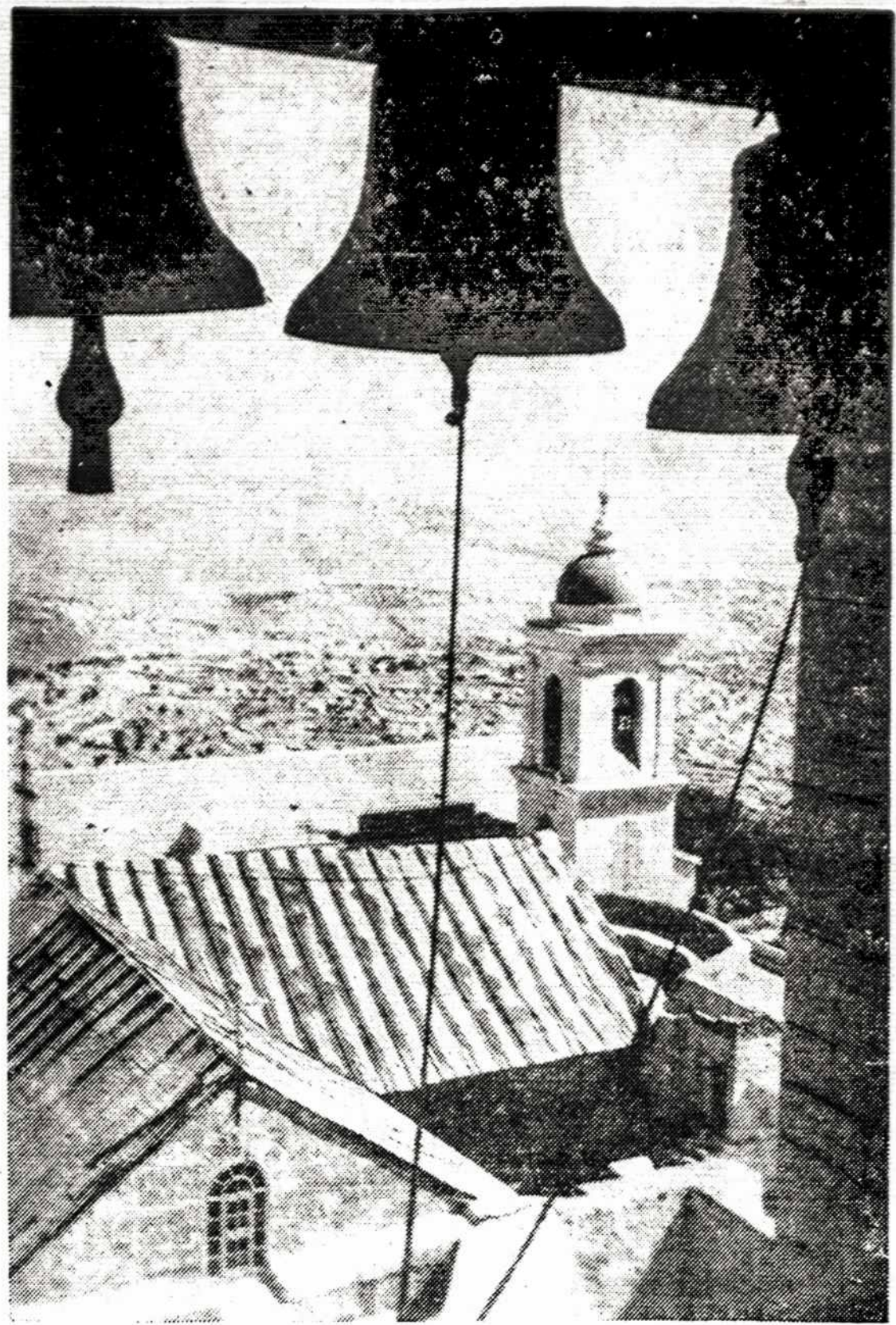
pelnas ir visuotinis narių susi-
rinkimas nutaria dividendus iš-
mokėti. Geriausias kelias na-
riams — tik dalį savo sutau-
pų laikyti šerų saskaitoje, o dides-
nę dalį perkelti į indėlių saskai-
tas, kur palūkanos mokamos ir
prirašomos kelis kartus per me-
tus iš bėgimųjų išlaidų, o ne iš
pelno, kaip tai daro visi bankai,
tu pat palūkanų dydžiu, kaip ir
šerų saskaitose. Tuo būdu bus
išvengtas bereikalingas išpūstas
bankelių pelnas, kurį, atrodo,
norima apdėti 50% pelno mo-
kesčiu. Juk rodomas bankelių
pelnas nėra paties bankelio, bet
pačių narių — šerinku pelnas,
kuris grįžta jiems dividendu pa-
vidale. Jis neina į kokius nors
fondus ar privačias rankas, kaip
kad yra bankuose.

Taupomieji lakštai

Ne vienam teko skaityti skel-
bimuose ir laikraščiuose, kad
verta pirkti valdžios taupomuo-
sius lakštus — "savings bond",
už kuriuos mokama 8% palūka-
nų. Kai sueis tų lakštų terminas,
jų vertė, įskaitant ir palūkanas,
padidės dvigubai. Tas teisybė,
bet perkantieji taupomuosius
lakštus turi neužmiršti, kad kai
jie padidės dvigubai ir bus ap-
mokėti, tai jų savininkas turės
visą tą pelną nurodyti savo mo-
kesčių pareiškime; pridėjęs ki-
tas pajamas, jis atsidurs aug-
tesnės mokesstinės kategorijoje ir
turės valdžiai grąžinti mokesčių
pavidale didelę dalį to, ką lakš-
tais bus uždėjęs. Be to, mirties
atveju, esant lakštams vardi-
niam, jų iš karto negalima
parduoti — reikia teismo patvir-
tinimo įpėdiniam. Tai užtrun-
ka ilgesnį laiką.

Bankų nuosimčiai

Pastaruoju metu visų bankų
languose matyti skelbimai apie
augstus nuosimčius už indėlius.
Tais skelbimais nėra prasmės
susigundyti, nes jie visada turi
sąlygas, kurios neskelbiamos:
indėlis įnešamas ilgiam laikui,
didėsėmis sumomis; ju iš-
imti negalima terminui nesu-
ėjus, o jei galima, nustojama pa-
lūkanų. Kai pinigine rinka nuo-
lat svyruoja, nėra jokios pras-
mės užšaldyti savo pinigus il-
gesniam laikui pvz. 2, 4 ar 5 me-
tams, kaip kad tose sąlygose daž-
niausiai yra numatyta. Nežinia
kas per tą laiką gali įvykti. Ge-
riausia savo pinigus — sutau-
pas laikyti trumpalaikiais indėliais
lietuvių bankeliuose, kurie vi-
(Nukelta į 8 psl.)

Kristaus gimimo šventovė Betlėjaus miestelyje

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

užsakau "Tėviškos Žiburės" kaip dovaną

Vardas ir pavardė

Gatvė ir jos numeris

Miestas, provincija, valstija

Valstybė

Užsakytojas (vardas, pavardė)

Adresas

PASTABA. Metinė "TŽ" prenumerata — \$6.00. Nuolatiniai prenumeratoriai gali užsakyti "TŽ" dar jų neprenumeruojantiems už \$4.00 pirmiesiems metams.

Siunčiu perlaidą — čekį:

\$ 6.00 mano "TŽ" prenumerata 1970 m.

\$ 4.00 dovaninė prenumerata

\$ auka laikraščiai

ATPIGINTAS LEIDINYS

"LITHUANIANS IN CANADA"

IKI ŠIOL JO KAINA BUVO \$8.00, DABAR — \$5.00.

Užsakymus siųsti: "Lithuanians in Canada",

941 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario.

Leidinyt taip pat gaunamas pas vietinius platintojus.

Tai didelio formato, gausiai iliustruotas, 390 psl. leidinyt anglų kalba. Jis gražiai pristato Lietuvą ir lietuvius, ypač gyvenančius Kanadoje. Tai puiki dovana saviesiems ir kitiems Kalėdų švenčių proga ir visais kitais atvejais. Pasinaudokite papiginiu ir įsigykite tą gražų leidinį.

"Lithuanians in Canada" administracinė komisija

GERIAUSIA DOVANA ŠVENTĖMS!

OPEROS SOLISTO VIRGILIJAUS NOREIKOS

LIETUVIŠKŲ DAINŲ IR OPERŲ ISTRAUKŲ

STEREO PLOKSTELE

(TINKA GROTI IR PAPRASTA ADATELE)

Ji išleista "Nord Mende" atstovybės Kanadoje

Gražus dail. T. Valiaus pieštas aplankas

YRA LIKES RIBOTAS PLOKSTELIŲ SKAIČIUS

GALIMA GAUTI IR UŽSAKYTI —

TORONTE:

PARAPIJŲ KNYGYNUOSE

MARGIS DRUG STORE,

Sukakčių dabar netrūksta — užklumpa vieną tautietį po kito. Neišvengė jų ir kun. dr. Tomas Žiūraitis, O.P.: seniai suėjo 35 metų — spaudos darbo ir vie- nuolystės. Savo gyvenimo kely- je iki šiol žymiausias pėdsakas paliko žodžio ir minties tarny- boje kaip pamokslininkas ir fi- losofinės minties puoselėtojas.

Tomas Vytautas Žiūraitis gi- mē 1915 m. kovo 8 d. Grigorisk- kės vienkmių, Simkaičių vals- čiūje, Raseinių aps. Ištėjo į do- minikonų ordiną Raseiniuose būdamas 18 metų. Noviciatą at- liko ir išdus davė 1933-34 m. dominikonų vienuolyne Ami- ens, Prancūzijoje. Filosofiją stu- dijo Walberge prie Koelno Sv. Alberto dominikonų akade- mijoje 1934 — 1937 m. Po Lie- tuvos okupacijos Tėvas Žiūrai- tis studijavo Paderborne, West- falijoje 1941 m., Bonnos un- te 1941 — 1942 m., 1946 — 1947 m. Salzburge, Austrijoje. Čia ga- vo filosofijos licenciatą laipsnį „magna cum laude“ pažymiu 1954 m. Parašė darbą vokiškai: „Egzistencializmo tiesa ir nesu- sipratimas“. 1957 m. Tėvas Žiū- raitis iš JAV grįžo į Salzburgą, Austrijon, apginti seniai paruo- štos doktoratui gauti disertacijos „Das Wesen der menschlichen Personlichkeit“ (ji buvo iš- spausdinta 1959 m.). Disertacija apgynė 1957 m. gruodžio 9 d. pažymiu „summa cum laude“. Doktorantą ir jo paruoštą diser- taciją bei patį gynimą aprašė ir katalikų, ir nekatalikų vokiečių spauda Austrijoje. Vokietijoje ir Šveicarijoje. Naująjį daktarą pasveikino J. A. V. iū konsulas Austrijoje ir palydėjo į aero- drama.

Teologiją studijavo 1937-1939 m. Le Saulchoir, Kain (Belgijo- je). Kunigu išventintas 1939 m. liepos 16 d. Dominikonų aka- demijos bažnyčioje Le Saul- choir, Kain. Vėlesnes teologijos studijas baigė būdamas kunigu. Paminėtinos studijos Padeborno akademijoje ir Bonnos un- te 1941-1942 m. Vilniaus Kunigų seminarijos studijas tęsė 1942-1943 m. Ir teologiją baigė „summa cum laude“ pažymiu.

Pradėjo dirbti vikaru domi- nikonų administruojamoje pa- rapijoje Raseiniuose. Iškaltus ir energingas dominikonas pa- traukė raseiniečių širdis. Veikė organizacijoje, vedė kolekci- jas. Kai Vilniuje Sv. Jono baž- nyčios išgarsėjusi pamokslinink- ka kun. A. Lipniūną vokiečiai suėmė, jo vieton atskubėjo kun. T. V. Žiūraitis ir tęsė kun. A. Lipniūno religinę-patriotinę mi- siją. Be to, skaitė paskaitas per Vilniaus radiją.

Išveivijo kun. T. Žiūraitis vi- karavo Mettmach prie Ried im Inkreis Austrijoje; kapelionavo 1944-1945 m. Austrijoje, 1945-1949 m. — lietuvių stovyklose Vokietijoje. Į JAV-es atvyko 1949 m. rugpjūčio 17 d. Provi-

dence R. I. kolegijoje 1949-1950 m. dėstė vokiečių ir prancūzų kalbas, 1950-1956 m. buvo Svč. Jėzaus Širdies brolių studijų na- mų ir noviciatų kapelionu, pran- cūzų kilmės baltųjų seserų kon- gregacijos kapelionu Metuchen, N.J., 1956-1962 m. buvo domi- nikonų centrinio vienuolyno kapelionu Oxforde, Mich., ir ten pat De Lima kolegijos dėstytoju. Dėstė filosofiją, teologiją, Šv. Raštą ir vokiečių kalbą. 1962 m. iškeltas į Vašingtoną (630 E. Street S. W., Washington, D.C. 20024).

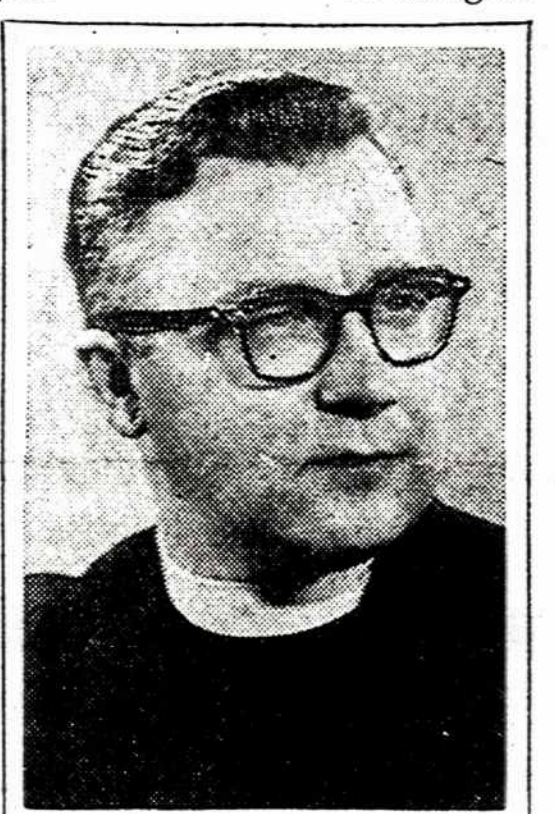
Kun. dr. T. Žiūraitis pradėjo lietuviškai rašyti laikraščiams būdamas 19 metų. Pirmasis jo straipsnis „Teisingumas“ at- spaudtas „Mūsų Laikraštyje“ 1934 m. Ir dabar jis yra daugė- lio laikraščių bendradarbis. Nuo 1952 m. — LZS narys, 1953 m. — Niujorko lietuvių žurnalistų skyr. pirmininkas. Įsisteigus Detroito lietuvių žurnalistų sky- riui 1961 m., jo pirmuoju pir- mininku buvo kun. dr. T. V. Žiūraitis, OP.

1969 m. pasirodžiusioje kny- goje apie kardinolą Alois Muench yra ir kun. dr. T. V. Žiūraitis studija vokiečių kalba. Veikalas pavadintas „Alois Kar- dinal Muench“, Ein Lebensbild, bearbeitet von Dr. E. Herbrich. Koenigstein im Taunus 1969.

Kun. dr. T. V. Žiūraitis, OP, yra parašęs mokslinių darbų bei straipsnių vokiečių ir anglų kal- bomis. Ypač minėtinas darbas „Zur Problematik der Persoen- lichkeit als kulturintegrateder Wirklichkeit“, 1963 (atspausdas iš kolektyvinio veikalo „Der Mensch als Persoenlichkeit und Problem“, 1963).

Lietuviškai yra parašęs: „Eu- charistija — kasdieninė mūsų stiprybė“, 1943 m.; „Nevystan- čios rožės“, 1944 (1948 m. pa- kartota); „Žodis ir gyvenimas“, 1955 ir kt.

Pastaruoju metu kun. dr. T. Žiūraitis domisi ypač jėzuito Teilhard de Chardin filosofija, seka filosofinę literatūrą ir apie ją informuoja „Aidu“ skaityto- jus. VI. Mingėla

Kun. dr. Tomas Žiūraitis

ANTANAS RAMŪNAS

LUX VILNENSIS

Skandina baltų istoriją laiko vilnų, Skandina cisa, kas žinoma, kas žinotina. Mūsų akys, mūsų širdys vis krypsa į Vilnių — į Ašaus Vartų stebuklingąjį Dievo Motiną.

Amžinas Miestas, Sv. baroko nuauksintais pavidalais ir bokštais, Nemirtinga Tavo deasia per amžius nemirė! Dvasia Mickiečiaus, Daukanto, Dionizo Poškos, Dvasia Vytauto Didžiojo ir švento Kazimiero...

Nors Tavo rūmai, Tavo karališkos pilys, Laiko samanoma, kerpėm ir krūmais užželia. Kas ismatuos tavo polekių augstį, plotį, gylį. O, Vilniau, Lietuvos šventoji Jeruzale!

Tau pavaldy Michel Angelo ir Leonardo da Vinci — Tavo meno, Tavo bažnyčių, Tavo katedros - bazilikos. O Tavo kalvarijai ir kryžiai — Hoc signo vinces. Išsakyti reiktų! I amžiams kankinių ir apatelių dvylikos.

Atėitį Tavo iš aušrų ir sietyių suvertą, Regiu Europos ir pasaulio kryžinėj vizijoj: Spindulingoj Dievo Motina iš Ašaus Vartų Iai kelių šviečia ir stebuklingai apveizdi ją.

Tu ir oel saulėtekio spindulius pabersi I ryty-vakary drama, jų dūdybė, jų nuopoli. Tavo šviesa sužerės ir pasaulin veršis. Skaisčiau už senosės Atėnų ir Konstantinopolio.

Ir žerės šviesa Naujos Romovus, naujų idealų Iš tautos, kuri žmoniškumo dar nepaniekino. Ta šviesa pasklis ir iki Maskvos, ir už Urulų, Pasieks ir Tokijo ir New Delhi ir Pekiną!...

(Iš naujai paruošto leidinio „Nemirtingoji Lietuva“)

Nauji prof. dr. A. Ramūno veikalai

1. Development of The Whole Man Through Physical Education

Išleido Otavos universitetas, 435 psl. Ivdagė porait Avery Brundage, tarptautinio olimpi- nio komiteto pirm. Prof. J. Maritain pareiškė apie šį darbą: „Tai galutinis klausimo išry- kinimas“.

2. Dialogue entre Rome et Moscou (prancūzų kalba)

Ekumeninis žvilgsnis į Rusijos ir Europos san- tykių raidę praityje, dabartyje ir atityje. Ištango porait Austrijos kardinolas Koenig. Išleido Otavos universitetas.

3. Iš sūtemų į aušrą

Naujos mintys apie žmogų, tautę ir žmoniją kosminiom šimtmečių praeityje.

Visi šie veikalai gaunami per „Tėviškės Žiburių“ ad- ministraciją.

Dail. Jonas Rimša

Pajacai

Aliejinė tapyba

Laureatų ir angelų mieste

Lankytojo pastebėjimai ir pasikalbėjimai saulėje Kalifornijoje

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Nenorėjo būti siuvelj

Prie Ramiojo vandenyno, San- ta Monikos mieste, spiečiasi ne tik rašytojai — čia gyvena ir garsūs dailininkas Jonas Rim- ša. Atbildėję su kun. R. Kaspo- niu, randame dailininką isikū- rusį viename Beacons Motor Hotel kambaryje. Viešbučio sa- vininke — A. Lukšienė, tvarky- tojas — Balys Jonytas iš To- ronto. Dailininkas, nedidelio ūgio, su barzda, pasitinka mus svingu šypsniu. Jo kambary- je, ant specialių rėmų stovi nau- jasias paveikslas — Tahiti mo- teris. Jo autorius atsispašo ne- galis kalbėti gerai lietuviškai, nes jau 45 metai gyvena užsie- niuose.

— Kaip gi atsitiko, kad taip ilgai turite gyventi be Lietu- vos?

— Tai dėlto, kad nenorėjau būti siuvelj. Mano tėvas buvo siuveljas. Gyvenom Svedasuose, Charkove, Kaune. Tėvas būtinai norėjo padaryti mane siuvelj, o man tai nepatiko. Mane traukė menas. Mokydamasis gimnazij- joj, mokiausi ir piešti, specialiai tuo domėjausi. Ir kai tėvas pa- reikalavo tapti siuvelju, išsisky- rėm. Aš išvykau Brazilijon, bū- damas maždaug 21 metų am- žiaus. Ten patekau į kavos plan- tacias kaip paprastas darbinin- kas. Dirbau 12 valandų į dieną ir vos galėjau pragyventi. Visa apskaičiavus, turėjau dargi sa- vininkui primokėti. Vėliau per- sikėliau į Argentiją, kur dirbda- mas duonai baigiau meno akade- miją.

— Kur pradėjote reikštis me- no pasaulyje?

— Reikštis pradėjau Argenti- noje. Bet ten sąlygos nebuvo pa-

Atsiūsta paminėti

1970 m. kalendorius su kasdien nu- plėšiamais lapeliais, kurių antroji pusė skirta rašytojų kūrinių ištra- koms, ivairybėms, anekdotams. Iš- leido „Nidos“ knygos klubas ir sa- vaiatras „Europos Lietuvis“. Kaina — amerikietiški \$1.50. Sau ir drau- gams ji galima užsakyti šiuo adresu: Lithuanian House Ltd., 1 Ladbroke Gardens, London W. 11, Britain.

TILTAI IR TUNELIAI. Jaunujų porybės rinkinys, kuriame skelbiami kūrybinių bandymų šiu autorių: Re- migijaus Bičiūno, Jurgio Bradūno, Indrės Damušytės. Kestučio Gaidžiū- no, Marijos Kvietkauskaitės, Mirgos Pakalniškytės, Teresės Pautieninės, Ramunės Sakalaitės, Laimos Svėg- daitės ir Aldonos Žaliskaitės. Reda- gavo „Ateities“ leidyklos redakcinė komisija, viršeli sukūrė Giedrė Zum- bakenė. „Ateities“ literatūros seri- jos leidinys nr. 2. 125 psl. minkštu- se viršeliuose. Kaina nepažymėta. Soaudė Tėvų pranciskų spaustu- vė, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, USA.

Stasė Vanagaitė-Petersonienė, LAU- ME DAUME. Ilustravo Juozas Kibu- ras. Vaikams skirta eiluiota 64 ps- stambaus šrifto ir didelio formato ir kietus viršelius irišta knyga. Išleido Magdalena Smulkštienė ir Ričardas

lankios užsieniečiams. Be to, no- rėjau atsipalaiduoti nuo Buenos Aires meno akademijos įtakos ir susirasti savitą kelią. Nuvykau Bolivijon. Ten radau daug pa- lankesnes sąlygas, išteigiau savo meno akademiją, dalyvavau meno parodose, kurios atskleidė mano kūrybą P. Amerikos kras- tams. Bolivijoj paruošiau 170 mokinių — naują dailininkų ge- neraciją. Jai paruošti nepagalė- lejau savo lėšų — siūsdavau mo- kinius studijuoti į užsienius. Kai paprašiau Bolivijos prezidentą skirti stipendijas mano moki- nimams, atsisakė dėl lėšų stokos, bet mane apdovanojo auščiaus- siu valstybės ordinu. Šiandieną būčiau turtingas žmogus, jei at- gauchiau akademijos mokiniams išleistas lėšas.

— Atrodo, P. Amerikoj buvo- te ildeis šaknis. Kas paskatino persikelti į JAV-es?

— Taip, P. Amerikoj išgyve- nau 40 metų. Persikelti į Kali- forniją vertė mane pirmiausia sveikata, antra — panorau pla- tesnio krašto.

— Rodos, buvute nuvykęs į Tahiti salą?

— Taip. Štai mano paveikslai iš tos salos gyvenimo. Buvo ten kažkai ir dail. Gauguin, bet ma- no paveiksluose rasite kitką.

— Kokios Jūsų paveikslų kai- nos?

— Apie \$1000 — \$1500. Vie- nam paveikslui skiriu apie mė- nesį laiko.

— Ar numatote savo parodas JAV-se?

— Viena paroda buvo suruo- šta Klevelande. Kita įvyks Niujorke arba Čikagoj.

— Girdėti, esate kviečiamas okupuoton Lietuvon. Ar nema- note jon grįžti po tiek daug me- tų?

— Ne. Netinka man jos kli- matas. Buvo atvykę pas mane iš Vilniaus Šepetys, V. Kazakevi- čius, Gudaitis, Raila ir kvietė grįžti, bet mano atsakymas bu- vo neigiamas. Esu pasiuntęs Vil- niun vieną savo paveikslų. Nu- važiuoti į dabartinę Lietuvą ga- lėčiau vieneriem metam ar dve- jiem.

Ant dailininko J. Rimšos stalo matyti iš Vilniaus gauti žurnai- lai, kur rašoma apie jo kūrybą.

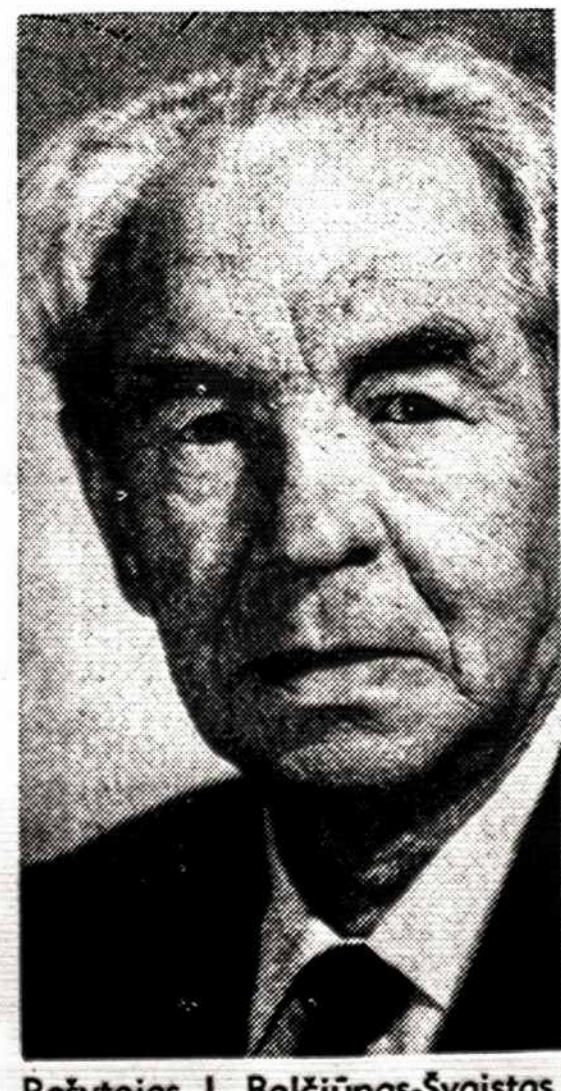
— Kanadoj nemanote sureng- ti parodas?

— Gal kada nors. Montrealy ir Otavoj turiu giminių. Ten lankiausi žiemą. Man buvo per- šalta — vos galėjau kvėpuoti. Šiaipjau Kanada įdomus kras- tas.

Išlydėjo mus dailininkas su- to pačiu svetingu šypsniu, o pats pasiliko savo kūrybos pa- saulyje. Pr. G. (Būs daugiau)

Alė Rūta, viena iš lietuvių lau- reatų, gyvenančių Santa Moni- koj, Kalifornijoj. Žiūr. „T2“ 1969 m. 51—52 nr.

Rašytojas J. Balčiūnas-Svaistas, vienas iš Los Angeles laurea- tų, gyvenančių Santa Monikoj, Kalifornijoj. Žiūr. „T2“ 1969 m. 51—52 nr.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

MOKSLINIS DARBAS APIE LIUBLINO UNIJĄ. Ryšium su išlei- dimu savo knygos prancūzų kalba „Lietuvos-Lenkijos sandrauga arba Liublino unija“ Lietuvos gen. konsu- las Kanadoje J. Zmuidzinis lankėsi Paryžiuje. Šį darbą autorius pateikė Paryžiaus un-tui kaip disertaciją, ku- rią labai sėkmingai apgynė trijų pro- fesorių komisijoje ir gavo teisių dak- taro laipsnį. Komisijos pirmininku buvo žymus tarptautinės teisės pro- fesorius Charles Rousseau. (Anksčiau tame universitete dr. J. Zmuidzinis buvo išklauses atitinkamą doktorato kursą. Šeši knygos egzemplioriai, ma- šinėle rašyti, pagal nustatytą tvar- ką, padėti Paryžiaus universiteto tei- sių fakulteto bibliotekoj, o septin- tais pateiktas vienai Paryžiaus lei- dyklai. Su ja vedamos derybos dėl šio mokslinio darbo išleidimo.

LOS ANGELES DRAMOS SAM- BŪRIS, ruošdamasis II lietuvių teat- ro festivaliui 1971 m. Čikagoje, skel- bia scenos veikalų konkursą. Laimė- tojams numatytos dvi premijos — \$1000 ir \$500. Temą ir veikalo žan- rą pasirenka patys autoriai, tačiau pageidaujama, kad veikalai būtų nor- malaus spektaklio ilgio ir kad juos būtų įmanoma pastatyti išveivijos są- lygose. Premijuotų veikalų premje- ros teises rezervuojaš Dramos Sam- būris. Rankraščiai turi būti perra- šyti mašinėle, pasirašyti slapvyar- džiū, atskirame voke pridedant au- toriaus pavardę ir adresą. Nelaimėju- sių autorių vokai nebus atplėšti, jei- su jie turės pastabą: nelaimėjus — neatplėšti. Konkurso dalyviai savo kūrinius prašomi siųsti iki 1970 m. liepos 1 d. Los Angeles Dramos Sam- būriui, 4601 W. 4th St., Los Ange- les, Calif. 90005, USA.

KAN. J. TUMO-VAIZGANTO šim- tojo gimtadienio minėjimas Niujor- ke buvo pradėtas prel. J. Balkūno atliakytomis Mišiomis ir pamokslu Maspeth lietuvių bažnyčioje. Aka- deminė dalis, vadovaujama A. Dir- zio, įvyko šios parapijos salėje. Sce- na puošė P. Jurkuso nupieštas Vai- zganto portretas, apsuptas jo raštų devyniolikos tomų, ir Vytauto Di- džiojo bažnyčios vaizdas. Muzikinė daliai atstovavo Algio Reivyčio spe- cialiai įrengta 20 garsiaakalių stereo- foninė sistema, minėjimo pradžioje perdavusi Kauno karo muzėjas var- pų muziką, J. Naujalia dainą „Lie- tuva brangi“. Išsamią paskaitą apie garbaus suakutvininko kūrybą ir vi- suomeninę veiklą skaitė dr. J. Pu- zinas. Ji buvo papildyta į plokšteltę įraštais Augustino Gričiaus atsimi- nimais „Kaip netekome Vaizganto“. „Pragiedrulių“ ištraukas skaitė Mai- ronio mokyklos mokytoja Dalia Ma- kevičiūtė-Baker ir mokinys Vytautas Verselis. Talentingasis dailiojo žo- džio interpretatorius dramos aktori- us Henrikas Kačinskas minėjimo dalyvius žavėjo Vaizganto „Juodžiaus kelmū“. Akademinė dalis buvo už- baigta daina „Lietuva, mano šiaurės pašvaistė“ ir Strausso muzikos akor- das. Minėjimo rengėjai — LST Korpi! Neo Lthuania ir Filisterių Są- junga.

KUN. J. RUOKIS renka medžia- ga studijai apie XX š. pradžios, I D. karo ir Lietuvos nepriklausomy- bės kovų įvykius Keturvalakius. Atsiminimus prašoma siųsti šiuo ad- resu: Rev. J. Ruokis, Sacred Heart Rectory, Margaretville, N.Y. 12455, USA. Jis prašo suteikti žinių apie rusų šnipų Dieklų nubaudimą, pir- muosius savanorius-kūrėjus Joną ir Pijūšą Stanelius, Vilkauskiję sušau- dytą Juozą Cidabrą, apie kun. Svėdo, kun. Šipallos, Klimo, Endziulio, Baltrukonio, Strazdiño bei kitų lie- tuvių veiklą.

JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ 1970 m. vasario 9—15 d. d. rengia A. Andriuskevičiaus vadovaujama PLB Urugvajaus jaunimo sekcija. P. Ame- rikos ir kitų krasčių lietuvių jauni- mui jau yra gauta gerai įrengta skautų stovyklavietė prie Montevi- deo. Pragyvenimo išlaidoms padeng- ti studijų dalyviai turės mokėti po \$1.50 į dieną.

DETROITO LIETUVIŲ NAMUO- SE lietuviškų organizacijų centro valdyba pagerbė Lietuvos buvąjį prezidentą ir Sibiro kankinį a.a. A. Stulginskį specialia akademija. Pa- skaita „Aleksandras Stulginskis ir jo politinė etika“ skaitė klevelandietis teisininkas ir spaudos bendradarbis Petras Stravinskas. Literatūrinei da- liai atstovavo Danutės Jankutės pa- teikta V. Krėvės raštų ištrauka „Kankilai“, Prano Zarankos padekla- muoti H. Nagio eilėraščiai „Žemė praradęs žemdirbys“, „Mano žemės ruduo“ ir Bern. Brazdžionio „Ažu- las“. Pianistė Barbora Ūsaitė pas- skambino porą kūrinių. Minėjimas buvo baigtas Tautos himnu. Prieš akademiją pamaldas už a.a. A. Stul- ginskį, dalyvaujant šauliams, savano- riams-kūrėjams ir ramovėnams su kuopų vėliavomis, Sv. Antano bažny- čioje atlaikė ir pamokslą pasakė kun. K. Simaitis.

ARNOLDAS VOKETAITIS, Niujor- kio miesto operos bosas-baritonas, yra pakviestas dainuoti du veikėjus — baritoną ir mezo-sopraną — tu- rinčioje Bartok operoje „Bluebeard's Castle“ („Mėlynbarzdžio pils“). Ši opera koncertinėje formoje su sim- foniniu orkestru bus pateikta 1970 m. sausio 23-25 d.d. Pittsburge, sau- sio 28 d. — Niujorko Carnegie Hall salėje, balandžio 17, 18, 21 d.d. — Bostone.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KRAŠTOTYROS DIENAS suren- gė Vilniaus universiteto studentai, susibūrę į tris kraštotyrininkų būre- lius — gamtininkų, turistų ir istori- kų. Programon buvo įtraukti prane- šimai: Lietuvos paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirmininko A. Stravinsko — „Kraštotyra ir jos reikšmė kultūrai“, Lietuvos muzėjų ir kultūros paminklų apsaugos valdy- bos viršininko J. Glemžos — „Kultū- ros paminklų apsauga ir visuomenė“. Koncertą „Prieš vestuves — po ves- tuvės“ surengė A. Ragevičienės va- dovaujamas universiteto etnografinis ansamblis. Lietuvių liaudies dainai skirtame vakare dalyvavo kompoz. J. Juzeliūnas, seniasis dainas ir sutar- tines dainavusi trijulė — V. Janu- levičiūtė, A. Jakulienė ir N. Raznu- kaitė. Docento Č. Kudabos vado- vaujama studentų ekskursija aplan- kė Medininkus, Turgelius, Jasiūnas, Rūdininkus bei kitas Vilniaus apy- linkes.

PRIES NAUJUS METUS „Vaga“ išleido 1968 m. mirusio lietuvių sce- nos veterano Antano Sutkaus atsi- minimų knygą „Vilkolakio teatras“. Autorius supažindina skaitytojus su vieninteliu satyros teatru Lietuvo- je, jo kūrybine istorija. Knyga pa- pildyta A. Samulionio straipsniais apie A. Sutką.

RAIMUNDO SAMULEVIAUS dviejų dalių pjesė „Aidas“, nagri- nėjanti dabartines jaunimo proble- mas. Klaipėdos teatre pastatė rež. Bronius Gražys. Pagrindinius vaid- menis sukūrė aktoriai H. Andriu- konis, B. Barauskas, N. Narijaus- kaitė, A. Venckūnas, G. Vaitiekaitis — ir J. Jankauskaitė, scenovaidžius — dail. H. Ciparis, muziką — kom- ppozitorius L. Povilaitis.

MASKVOS MEDICINOS INSTI- TUTO mokslinė tarbyba kandidatais Sovietų Sąjungos 1970 m. valstybi- nei premijai pasiūlė šešis gydytojus, ju tarpe ir du kauniečius — prof. A. Smailį ir medicinos mokslų dr. A. Lukoševičiūtę, padėjusius išvys- tyti ir įdiegti elektrinio širdies sti- muliavimo metodą.

TARPTAUTINIAM STOMATO- LOGU kongrese Niujorke praneši- na „Lokalinės temperatūros reikš- mės terapinėje ir chirurginėje stoma- tologijoje“ skaitė medicinos insti- tuto chirurginės stomatologijos kated- ros vedėjas prof. S. Cepulis. Šį pra- nešimą jis buvo paruošęs su institu- to aspirante E. Sirvydiene. Stomato- logija yra medicinos mokslas apie burnos ertmės organų ir žandikau- lių ligas.

DAINOS KLUBAS, įsteigtas Lie- tuvos kompozitorių rūmose, jau su- rengė tris dainos vakarus vilnie- čiams. Pirmasis vakaras buvo skir- tas įvairių kompozitorių dainoms, ku- riams jie buvo pasirinkę poeto Sta- sio Žilbino žodžius. Viena populia- riausių tokių dainų yra Teisėduo Ma- kačino „Keliai, keliai!“. Antrajame vakare skambėjo kompozitoriaus Al- gio Bražinskio ir poeto Vytauto Blo- žės dainos, atliekamos merginų ok- teto, „Lietuvos“ ansamblio kaimiškos kapelos, vokalinio dueto — E. Kuod- zio ir J. Girijoto. Programą papildė L. Abariaus vadovaujama Vilniaus radijo ir televizijos choro dainų ira- šai. Trečiajame vakare dalyvavo bo- sas Leonidas Muraška, pasirinkęs G. Sviridovo dainų ciklą R. Bernso žo- džiams, J. Gruodžio, V. Paltanavi- čiaus, R. Žygačio bei kitų lietuvių kompozitorių kūrinius.

KAUNO POLITECHNIKOS INSTI- TUTO liaudies dainų ir šokių ansamblis „Nemunas“ veiklos dvide- šimtmetį atžymėjo Kauno muzikini- me teatre surengtu tūkstantuoju koncertu, kuris buvo pradėtas V. Kuprevičiaus kantata „Amžinai jau- ni“. Ansamblis yra koncertavęs Če- koslovakijoje, Bulgarijoje, Rumuni- joje, Lenkijoje, abiejose Vokietijo- se, Britanijoje, Jugoslavijoje, Aust- rijoje, Vengrijoje, Turkijoje, Graiki- joje, Italijoje, Prancūzijoje, Suomi- joje ir Kanadoje. „Nemuniui“ taigpi teko dalyvauti jaunimo ir studentų festivaluose Varšuvoj ir Maskvoj.

JUOZAS DOMARKAS dirigavo Leningrado simfoniniam orkestrui. pirmą kartą atlikusiam M. K. Čiurlio- nio simfoninė poemą „Jūra“. Muzi- kos kritikai jauno lietuviu dirigento debiutą įvertino teigiamai.

GIEDRĖ KAUKAITE - ZEBRIU- NIENE, Vilniaus operos teatro sop- ranas, išvyko į Milano La Scala teat- rą tęsti dainavimo studijų. Garstaja- me operos teatre ji tobulinasi jau antrą sezoną.

V. SIRIJOS GIROS kan. J. Tumo- Vaizganto šimtąjam gimtadieniui skirta straipsnis „Vaizganto širdis“ paskelbė Lenkijos dienraštis „Życie Warszawy“.

VILNIAUS „VAGOS“ LEIDYKLA, susitarusi su Čekoslovakijos užsienio literatūros organizacija „Zahranicne literatura“, pradėjo leisti čekų ir slovakų kalbomis lietuvių liaudies dainėles, pasakas, literatūros klasi- kų kūrinius vaikams. Čekoslovakij- jon jau išsiųsti pirmieji leidiniai — P. Cvirkos „Lapės gudrumėliai“, K. Kubilinsko „Visi šoka“ ir kt. Ši bendradarbiavimą paskatino lietuvių grafikų laimėjimai Čekoslovakijoj rengtuose konkursuose ir lietuviškos knygos grafikos parodos, kuriose yp- atingą dėmesio sulaukė gražiai illus- truotos vaikškos knygos. V. Kst.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

KINGSWAY, \$10.000 įmokėti, 5 kambarių vienaauštis (bungalow) namas. Privatus įvažiavimas, garažas. Arti požeminio traukinio. Viena skola. Gražiai išbaigtas rūšys. **OLD MILL RD.**, \$9.500 įmokėti, 7 kambarių, atskiras, gerų plytų namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandens-alyvos šildymas. Viena skola. Arti įvairių centrų.

BLOOR — DUNDAS, \$3.500 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kambarių namas su vieta 2 garažams. 2 prausyklos, 2 virtuvės. Viskas naujai atremontuota. Galima tuojau užimti. Arti įvairių centrų.

HIGH PARK, 11 kambarių pajamų namas, privatus įvažiavimas, garažas, vandens-alyvos šildymas, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame aukšte su prausykla. Viena skola. \$10-12.000 įmokėti.

MARTINGROVE — RATHBURN, 6 kambarių vienaauštis (bungalow) su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė, dideli kambariai. Prašoma kaina \$30.500.

BLOOR — JANE, 5 kambarių vienaauštis. Garažas ir įvažiavimas. Dideli kambariai. Tuojau galima užimti. Palikimas. Prašoma kaina žemiau \$30.000.

ROYAL YORK, modernus 2 butų, 10 kambarių namas, 2 garažai, privatus įvažiavimas. Gera nuoma. Kilimai. Modernios virtuvės, balkonai. Poilsio kambarys rūšyje. **EVELYN**, 8 kambariai per du augštus. Atskiras gero mūro namas. Garažas ir privatus įvažiavimas. Vandens-alyva šildymas. 2 modernios virtuvės. Prašo \$8.000 įmokėti.

Skubiai reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-5479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10-1.30 ir 4.30-7

Antr. 10-1.30

Treč. uždaryta

Ketv. 10-1.30 ir 4.30-7

Penkt. 10-1.30 ir 4.30-8

Šešt. 9-12

Sėkm. 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams 8%

už term. indėlius 2 metams 7½%

už term. indėlius 1 metams 6½%

už depozitus-čekių s-tas 5½%

už šėrus numatoma 6%

IMA:

už asmenines paskolas 9%

už nekiln. turto paskolas 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2000 ir asmeninių paskolų — iki \$5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Pardudame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaides.

MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

DUNDAS — RONCESVALLES, žuvų prekyba, nepaprastai geras ir pelningas verslas. Vienintelė šios rūšies krautuvė visam rajone. Geri iėngimai. Savininkas pagedauja lietuvio perkėjo. Prašoma kaina \$5.500.

INDIAN RD. — BLOOR, testamentinis pardavimas. Trys atskiri butai — 12 kambarių per tris augštus. Namai gerame stovyje, arti susisiekimo, krautuvė ir parko. Idealus nuomojimui. Reikalingas didesnis įmokėjimas. Dėmesio vertas pirkiny.

BLOOR — RUNNYMEDE, tik \$6.000 įmokėjimas, 9 kambariai, atskiras mūrinis namas. Trys virtuvės, dvi prausyklos, arti požeminio traukinio. Atvira skola 10-čiai metų.

HAVELOCK — COLLEGE, gatvėje priešais Prisiėkelimo baėnyė, 9 kambarių namas. Įmokėti apie \$8.000, skola iš 8½%. Mūrinis dvigubas garažas, geras privažiavimas.

BLOOR — DURIE ST., 7 kambariai per du augštus, gražus namas, alyva-vandenių šildomas, didelis kiemas, šoninis įvažiavimas, garažas. Įmokėti apie \$12.000.

RONCESVALLES — HIGH PARK BLVD., 15 kambarių per tris augštus, 4 virtuvės, 4 prausyklos. Visą laiką išnuomoti atskiri butai. Didelis kiemas, garažai su privačiu įvažiavimu. Atvira skola iš 7½%, reikalingas didesnis įmokėjimas.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaraš — HU. 9-1543

BABY POINT — JANE, \$35.900 — prašoma kaina; gražus vienaauštis 7 kambarių, geram rajone, vandenių apšildomas, 2 prausyklos, prijungtas garažas, didelis sklypas su vaismedžiais; 7½% mortgičius.

INDIAN GROVE, dvibutis (duplexas) 12 kambarių, arti Bloor gatvės ir požeminio stoties; pajamos — \$500 mėnesį; įmokėti — apie \$15.000. Vienas mortgičius. Vandenių apšildomas, 2 garažai.

DURIE ST. — BLOOR, 12.000 įmokėti, vienas atviras mortgičius; rupių plytų namas, 2 virtuvės, vandenių apšildomas, garažas, palikimas.

DURIE ST. — SWANSEA, \$20.900 prašoma kaina, \$5.000 įmokėti, vienas atviras mortgičius; atskiras, 2 miegamųjų per 2 augštus medinis namas, gerai prižiūrėtas, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, galima siūlyti mažiau.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — RUNNYMEDE RD., \$17.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, tikras dvibutis (duplexas), 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$38.000. Liks viena atvira skola 8.5% 5 metams.

NOTTAWASAGA UPE — 26 KELIAS, ant upės kranto, 10 akrų derlingos žemės, mažas įmokėjimas, prieinama kaina.

BLOOR — ROYAL YORK, \$8.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaauštis (bungalow), užbaigtas rūšys. Prašo \$28.000.

KIPLING — RATHBURN, \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, vienaauštis (bungalow), mod. virtuvė, užbaigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo \$32.900.

EGLINTON — KEELE, \$12.000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų apt., 2 butai po 5 kambarius ir vienas 3 kambarių. Prašo \$48.000.

Gerai pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Lietuvių Šaulių Sąjungos centro valdybos pirm. Vl. Išgonaitis prisegą pasižymėjimo ženklus Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliams Nuotr. S. Dobkaus

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniuje įvyko Lietuvos ir Lenkijos gimnastų susitikimas, kurį laimėjo Lietuvos gimnastai. Rinktinę sudarė šeši vyrai ir šešios moterys. Vyrių grupėje vyravo rusai. Moterų grupėje geriausia buvo I. Temelytė.

Lietuvos jaunių stalo teniso pirmenybės įvyko Kėdainiuose. Jaunių vienetė I vietą laimėjo R. Balaša ir mergaičių — D. Semakaitė. Vyravo Vilniaus stalo tenisininkai.

Sov. Sąjungos krepšinio pirmenybės Kauno Žalgiris įveikė Maskvos Dinamo 75:74.

Špagininkų rungtynės įvyko Liepojuje. Dalyvavo Vilniaus, Liepojos, Rygos ir Leningrado žaidėjai. Vilniaus špagininkai buvo antri, nors surinko tiek pat laimėjimų, kaip ir Leningradas.

Draugiškos bokso rungtynės įvyko Rygoje tarp vietinės ir Vilniaus boksininkų komandos. Rungtynės laimėjo vilniečiai 7:5.

SPORTAS VISUR

Iki pasaulinių futbolo baigminių pirmenybių Meksikoje teliko keli mėnesiai. Paaškęjo ir paskutinis įvykių pirmenybių dalyvis — Izraelis, kuris baigminėse rungtynėse įveikė Australiją 1:0; 1:1. Tad pirmenybėse dalyvaus: Meksika, praeitų pirmenybių laimėtojas Anglija, Brazilija, Peru, Urugvajus, Belgija, Italija, Svedija, Vokietija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rumunija, Sov. Sąjunga, El Salvador, Marokas, Izraelis. Anglija dalyvaus su 7 žaidėjais, kurie šias pirmenybes laimėjo Londone. Būrtų traukimas įvyks sausio 10 d. Meksikos mieste. Jis užtruks 40 min. ir dalyvaus 1200 asmenų.

Knygėles apie sportą — "Lietuvių krepšinio" ir "Lietuvių sporto dešimtmetis S. Amerikoje" galima įsigyti žymiai pigiau, kaip — kainuoja tik \$1. Kreiptis į Ed. Sulaitį, 1911 So. 49 Ct., Cicero, Ill. 60650, USA.

VYČIO ŽINIOS
V. Nešukaitė Hamiltone įvyko pirmoji trenerių susitikimo su šios 5 d. nustatyta tvarka.

Sol. J. Vaznelis (dešinėje), dainavęs "Tėviškės žiburių" sukaityviniame koncerte, skuba į aerodromą — atsisveikina su akompaniatorė D. Viskontiene ir kitais Nuotr. St. Dobkaus

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-ro psl.)

Čių pavidale norėtų matyti išdailintą Ontario gyventojams. Atrodo, kad tokiu atveju unijų bankeliai, kaip dabar bankai, turės mokėti pajamų mokesčius, kai tuo tarpu lig šiol pelną pasidailindavo bankelių šėrininkai.

Toronto gyvenantys pensininkai už bilietėlius miesto tramvajuose, autobusuose ir požeminioose traukiniuose mokės pusę kainos. Šia lengvata galės pasinaudoti apie 60.000 pensininkams, kurie yra 65 ar daugiau metų amžiaus, gauna federacinės vyriausybės pensijos papildą arba turi provincijos apmokamą ligoninę ir sveikatos draudą. Taigi, bilietėlių atpiginimas palies tik tuos pensininkus, kurių vienintelės metinės pajamos yra Kanados pensija ir jos papildas. Tokiems specialūs pažymėjimai su nuotrauka išduodami Toronto rotušės tapatybės dokumentų skyriuje. Specialiai priimtu įstatymu Ontario vyriausybė leidžia Toronto miestui radengti TTC susisiekimo bendrovę dėl bilietėlių atpiginimo numatoma \$784.000 nuostolį. Bilietėlių atpiginimas bus įvestas anie sausio viduri. kai TTC ir metropolitinio Toronto atstovai pasirašys oficialią sutartį.

Sveikatos ministeris J. Munro kritikavo Ontario vyriausybės nutarimą nepanaudoti iš Otavos gautų \$176 milijonų OHSIP sveikatos draudimo įmokoms sumažinti. Jo nuomone, tai yra smerktinas žingsnis, nes sveikatos drauda Ontario provincijoje dabar kainuoja iki \$25.75 mėnesiui, kai tuo tarpu Naujosios Škotijos ir Newfoundlando gyventojai ją gauna nemokamai. Šių provincijų vyriausybės visa iš Otavos gauta suma paskyrė sveikatos draudimui ir skirtumui nutarė padengti provinciniais mokesčiais. Dabar brangiausia visoje Kanadoje sveikatos drauda yra Ontario provincijoje. Ja nepatenkinti ir unijų vadai.

Ateitininkų žinios

Moksliečių ideologiniuose kursuose Dainavoje dalyvauja 17 moksliečių iš Toronto ir visa centro valdyba, kuri yra tų kursų rengėja. Torontiečiai taip pat padėjo nuvažiuoti trims Montrealio moksliečiams, kurios traukiniu atvyko iki Toronto. Didelė padėka tėvams, kurie paskolino automobilius visai savaitel. Be jų pagalbos kelionė kainuotų kiekvienam moksliečiui apie \$25. Automobilių paskolino: p.p. Čepai, Gustainiai, Gir-dauskai, Puteiriai ir N. Pradėtosios Marijos seselės. Nuširdus ačiū!

Sv. Mykolo gimnazijos ledo ritulio arena (kampas St. Clair ir Bathurst) yra išnuomota jaunesniems berniukams ir mergaitėms čiuožti penktadienį, sausio 2, nuo 1-3 v. Visi jaunesnieji (1-8 sk.) perniukai ir mergaitės prašomi penktadienį 1 v. rinktis su pačiūžomis Sv. Mykolo gimnazijoje. Galima atsivesti kartu savo brolius ar seseris.

Ekskursija į Albion Hills autobusu — šeštadienį, sausio 3. Kviečiami visi jaunesnieji (1-8 sk.) ir vyr. moksliečiai. Kas turi, yra prašomi pasiimti roguotes ar "toboganas". Autobusas išvažiuos nuo Prisiėkelimo baėnyčios šeštadienio rytą 10.30 v. Kainuos \$1.50. Jaunesniuosius prižiūrės globėjai. Kiekvienas pasiima šiek tiek maisto.

Tėvų komitetas dėkoja dail. E. Stankuvienei už padovanotą ateitininkų kambariui gražų paveikslą. Dail. Stankuvienės paroda globojo tėvų komitetas.

Studentų ateitininkų slodinėjimo savaitgalis įvyksta Springhurst. Kartu organizuojamos ir ideologinės paskaitos. Pradžią — N. Metų dieną, pabaigą — sekmadienį, sausio 4. Atvažiuoja studentai ir iš kitų Kanados ir JAV miestų.

"Ateities" prenumeratą už 1970 m. reikia sumokėti iki sausio 15 d. Torontie prenumeratas priima A. Bum-bulis, R. Girduškaitė ir abiejų parapijų knygynai.

Skautų veikla

"Satrijos" tunto skaučių ruoštos Kučios įvyko gruodžio 21 d. Prisiėkelimo didžiojoje salėje. Rengėjos dėkoja Tėvams pranciškonams už sale, tėvų komitetui už skaučių apmokėjimą, S. Cipijauskieni už dovanėlių paruošimą, vyr. skaučių Birutės dr. vėl, ypač A. Šešukvienei ir E. Simanavičienei, už visą darbą. (Plačiau žiūr. "Jaunimo žiburiuose")

● Jaun. skaučių "Tulpės" dr. vėl dėkoja liet. evangelikų moterų būreliui už suruoštas vaišes. Draugovė renka siū siveigas kiekvieną savaitę 118 Indian Rd.; vadovauja vyr. sk. B. Abramaitienė, tel. LE 2-4793.

● Kaziuško mugė — kovo 1 d. Mugėje bus premijuotas gražiausias "Satrijos" tunto paviljonas. Premijos mcecenatas tam reikalui paskyrė \$50. Kviečiama iš anksto susidomėti "Satrijos" draugovės.

● Mindaugo dr. vėl sueiga — sausio 5 d., 7 v.v. skautų būkle. Č. S. "Tėviškės žiburių" dvidešimtmečio iškilmė estų laikraštyje "Meje Elu" apraše joje dalyvaus p. N. Kuelmis su savo vyru.

Kredito kooperatyvams gresia...

(Atkelta iš 6-to psl.)

suomet atviri lietuviams su geru patarnavimu ir reikalu išaiškinimu. Mūsų bankelių vadovybių pareiga informuoti savo narius apie painingas finansines transakcijas, kurių nežinant tenka nukentėti.

Lenkiški filmai,

kurie gali būti jums įdomūs

"WESTERPLATTE"

Tai drama, ypač įdomi, kaip buvo paleisti pirmieji šūviai, kurie išprovokavo antrąjį pasaulinį karą. — Angliški įrašai

Priedo: (Po 30 metų)

"MONTE CASSINO"

25-tosios metinės. Spalvotas dokumentinis filmas. Pokalbiai tik lenkų kalba

BRIGHTON KINO TEATRE,

127 Roncesvalles Ave.

tel. 532-2710

NERIBOTI SEANSAI

tik šiai programai

KASDIEN nuo 7.30 v.v., įskaitant šeštadienį ir sekmadienį. Paskutinis pilnas seansas — 8.15 v.v.

Bilietai — \$1.75, vaikams — 75 ct.

Šešt. ir sekmad. — \$2.

Vaikams — \$1.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ**VIŠIEMS!**

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų toisymams
- Lentos, fonera, stogams, lengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR
527 BLOOR ST. W.
532-4404

JANE — BLOOR, apie \$4.000 įmokėti ir viena atvira skola; 6 kambarių mūrinis namas, vandenių alyva šildomas, garažas, greitas užėimas, netoli nuo požeminio traukinio stoties.

KENNEDY AVE — BLOOR, apie \$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, garažas su geru įvažiavimu, netoli Bloor, nemaži kambariai.

PALIKIMAS — ROYAL YORK — BLOOR, gražus labai mažai šeimai vienaauštis, vandens-alyva šildomas, kambarys rūšyje, garažas su privačiu įvažiavimu, puikus kiemas, visai netoli Bloor; prašoma kaina \$31.900.

HAVELOCK — BLOOR, didžiulis 16 kambarių atskiras namas, su baldais, platus sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$6.500 metinių pajamų; prašo apie \$15.000 įmokėjimo.

HIGH PARK — BLOOR, tributis, maždaug 10 metų senumo, atskiras, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, 3 garažai, geros nuomos.

ROYAL YORK — BLOOR, apie \$10.000 įmokėti gražus vienaauštis, pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, puikus didžiulis kiemas su medžiais ir paukščiais, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola balansu.

MOTELIS, 28 vienetai, plius gyvenamos patalpos, ant maždaug 5 akrų žemės; apie \$10.000 įmokėti; gali imti namą vietoje įmokėjimo našles palikimas, s k u b u s pardavimas; prašoma kaina tik \$115.000. Netoli Amerikos sienos.

KINGSWAY — ROYAL YORK, gražus modernus dvibutis, didžiulis atviras balkonas su židiniu "steikams" kepti, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, puikus rajonas.

KIPLING — RATHBURN, apie \$10.000 įmokėti, 6 kambarių vienaauštis, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola 10-čiai metų, pirmą kartą parduodamas. Senukai šeiminiškai; galima derėtis dėl kainos. Arti prie požeminio traukinio tiesioginės linijos. Geras pirkiny.

PR. KERBERIS NAMŲ TEL. LE 5-1584
2232 BLOOR ST. W. DARBO TEL. 767-5454

LAKE SIMCOE — GEORGIAN BAY

apylinkėse žemės ūkiu, vasarnamių, motelių, sklypų, benzinio stoties, apartamentų, namų bei kitais įvairiais nejudomo turto pirkimo ir pardavimo reikalais prašoma skambinti

JUOZUI GRYBUI TEL. 364-6625

kuris jums mielai patarnaus. Turime virš 1500 nuosavybių parduoti įvairiose vietose bei įvairia kaina. Virš 200 pardavėjų.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

IMA

5½% už depozitus

8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma)

8% už mortgičius

7% už 1 m. term. dep.

7¾% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupu dydys, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveiu apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Išlepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta). **BUSTINE:** Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

ROYAL YORK — EVANS, vienaauštis (bungalow), plytų, atskiras 5 kambarių, plius 2 kambariai rūšyje, 2 virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas, didelis sklypas; \$6.000 įmokėti.

JANE — WESTON, \$5.500 įmokėti, atskiras 6 kambarių, šoninis įvažiavimas, garažas, alyva šild

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

Prisikėlimo par. žinios

— Sausio mėnesį baigiasi paskolos terminas lietuvių kapinėms nu-pirkti žemei. Kadangi apie \$15.000 dar yra pas žmones, kurie užpirkę kapines sklypus tik dalį yra įmo-kėję, labai palengvintų kapinių ad-ministracijai, jeigu jie artimiausiu laiku baigtų atsilyginti.

— Gražiai praėjo Kalėdų švenčių pamaldos. Parapijos ir jaunimo cho-rai buvo paruošę naujų giesmių. Pa-dėka chorams ir jų vadovams: muz. S. Gailevičiui, sol. V. Verikaitiui ir stud. muz. J. Govedui.

— Parapijiečių lankymas, per-trauktas Kalėdų atostogų metu, tę-siamas toliau.

— Šiomis dienomis išsiuntinėjami metiniai sekmdieninių aukų voke-liai į namus.

— Prieš Kalėdas sekmdienį rink-ta aukos tikintiesiems Lietuvoje.

— Ateinantį sekmdienį 10 ir 11 val. pamaldos p. Aušrotų šeimos in-tencija, prisimenant šeimos mirusius.

Kalėdinių pašto ženklų kon-kursą vaikams iki 13 metų am-žiaus skelbia Kanados pašto mi-nisterija. Tema — "Ką reiškia Kalėdos man?" (What Christmas means to me). Piešinius siųsti iki š.m. sausio 15 d. šiuo adresu: "Christmas Canada", c/o. Miss Nola Landucci, Project Coordi-nator, Post Office, Ottawa, Ont. Geriausi piešiniai bus panaudo-ti 1970 m. Kalėdų pašto ženklams, kurių bus penki. Informa-cijas teikia centrinių paštų ry-šių pareigūnai (Public Relations Officer) arba J. Kinsella tel. 995-4325, Ottawa. Be to, numa-tomos geresniųjų mokinių pie-šinių parodos.

Stasys ir Genovaitė Kuzmai Toronto priemiestyje prie Maple ir 400 kelio savo ūkyje gru-džio 28 d. surengė įkurtus naujai perstatytame name. Da-lyvavo apie 50 svečių. Originalu prieto planą paruošė archit. V. Petrusis, o jį įvykdė rangovas S. Kėkštas. Įrengtas erdvus poilsio k a m b a r y s, maudymosi baseinas, aplinkui mūrinė tvora. S. Kuzmas, šali-gatvių tiesimo rangovas, yra vienas iš geriausių įsikūrusių tautiečių. Dažnai jis aukoja lietu-vių jaunimo, labdaros ir ap-lamai lietuviškos veiklos reika-lams. Jo žmona — Genovaitė yra visuomenininkė Jono ir Ma-rijos Yokubynų dukra. Jiedu rengiasi ilgesnei kelionei į ki-tus kraštus.

Atitaisymas. "TZ" 1969 m. 51-52 nr. Kanados Lietuvių Fon-do suvažiavimo aprašyme atitai-sytini šie netikslumai. Suvažiavi-mą atidarė tarybos pirm. V. Balsys (ne L. Balsys). Torontas išpildė vajaus plano ne 48%, bet 66% (iš numatytų \$35.000 gauta \$23.000). Vajaus planą virš 100% išpildė Saulė Ste. Ma-rie, Sudburio ir Otavos apylin-kės.

OHSIP reiškia Ontario Health Services Insurance Plan. Ne-maišyti šio pavadinimo su On-tario Hospital Insurance. Onta-rio gyventojams reikalingos abi draudos — sveikatos (Health) ir ligoninės (Hospital). Šia infor-maciją skelbia Ontario sveika-tos draudos komisija (2195 Yon-gue St., Toronto 7, Ont.).

P A D E K A

Grįžusi iš ligoninės po operacijos jaučiu didelį dėkingumą dr. Baglie-ri už padarymą sėkmingos operaci-jos, o dr. Urbaičiui už priežiūrą li-goninėje ir namuose. Kartu esu la-bai dėkinga visiems mane lankan-tiesiems bei guodusiems, apdovano-jusiems gelėmis bei kitaip mane pri-minusiems ligos valandomis. Ypa-tingai ačiū abiejų parapijų kunigams, K. L. K. Moterų Draugijos Prisikėli-mo parapijos skyriui, vienuolėms ir tretininkėms. Nuširdžiai dėkoju vi-siems milteliams draugams, pažista-miems ir kitiems man padėjusiems pakelti ligos sunkumus. Tad dar kar-tą visiems nuširdus ačiū —

Aldona Dranginė

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna piges-nę autovežimui draudą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar na-muose turintiesiems laisvius lei-dimus. Mokoma vairuoti stan-dartinius ir automatinus auto-mobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTŲ DARBUS. Darau virtu-vėms spintėles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir ap-traukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981

BARONESSA

BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W.

TEL. 762-4252

(kampas Bloor-Durrie gatvių).

Sav. Alė Kerberienė

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros

irengimo darbus Toronto

923-7194. Sav. A. Čeponis

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVARIUS VAMZDŽIŲ IR

APSIDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. P# 136. Tel. LE 2-5191

Medžiotojų ir žūklautojų Klubas "Taurus" rengia

TRADICINI METINI BALIŲ

1970 m. sausio 10 d. Prisikėlimo parapijos salėje

• KARŠTA VAKARIENĖ

• TURTINGA LOTERIJA

• D'AMICO ORKESTRAS

Stalai numeruoti. Bilietai gaunami pas klubo narius

Klubo Valdyba

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORAI

maloniai kviečia Jus į tradicinį

POBŪVĖ VAKARA

Sausio 17, šeštadienį, Prisikėlimo salėje

Meninė programa, šokiai, grojant D'Amico orkestrui, lote-rija, bufetas ir choristų nuoširdumas Jus linksmai nuteiks.

Bilietai suaugusiems — \$2, studentams — \$1.

Pradžią — 6.30 v. v.

Šeštadieninių mokyklų moky-tojų suvažiavimas įvyks šį šešta-dienį, sausio 3, Toronto Prisi-kėlimo par. parodų salėje. Suva-žiavimą organizuoja KLB švie-timo komisija, pirmininkaujama L. Tamošausko. Paskaitas skaitys — J. Čeponutė ir A. Abromaitienė. Simpoziumui vado-vaus A. Rinkūnas. Paskaitose bus svarstomos mokyklos prie-monės, o simpoziume — tauti-nis ugdymas. Numatyti ir mokyklų atstovų pranešimai bei diskusijos. Laukiama mokytojų iš įvairių vietovių. Suvažiavimo registracija — 9.30 v.r., pietų pertrauka — 12.30 v., simpoziumas — 1.30 v., vakarienė — 7 v.v.

Tradicinis "Tėviškės Žiburis" spaudos balsas — sausio 31, šeštadienį, Prisikėlimo par. didžiojo salėje. Rengėjai kviečia visu-tautiečius jame gausiai dalyvau-ti. Sis balsas bus lvg ir įžanga į trečiąjį savaitraščio desimtį. Ruošiamą jauki programą.

Gen. konsulas dr. J. Žmuidzi-nas buvo išvykęs į Paryžių savo knygos apie Liubliuną ušlei-dimo reikalui. Smulkiau — šio nr. kultūrinėje kronikoje.

Lietuvių Katalikų Religinės Salpos organizacijos pavestas Torontas lankėsi kun. J. Kuz-minskas ir rinko aukas. Čia jis įsteigė rėmėjų būrelį, kurio va-dovu sutiko būti Eugenijus Abromaitis (65 Pine Cres. Rd., To-ronto 9). Pasibažėjusieji būti rė-mėjais jam įteikia aukas.

Vytautas Meilus su Ponia siunčia iš Madrido geriausių linkėjimus savo pažistamiems N. Metų progai. Vyt. Meilus ten dir-ba Kanados atstovybėje kaip imigracijos pareigūnas.

Irena Gudaitė dirba North-west General ligoninėje kaip fizioterapijos skyriaus vedėja. Apie ją rašo ligoninės laikraštė-lis "Northwest Horizons" 1969 m. 3 nr.

Ramona Pyragiūtė yra išvyku-si Australijon ilgesniam laikui. Apie ją rašo Australijos lietuvių laikraštis "Mūsų Pastogė". Ji baigusi Toronto technologijos institute žurnalistiką ir dirban-ti Melbourne dienraštį "News-day" kaip reporterę ir "Mel-bourne Last Night" skyriaus ve-dėja Jennie vardu.

Kęstutis Raudys, baigęs To-ronto universitetą, dirba kaip mokytojas Kitchenerio gimnazij, kur dėsto istoriją, geogra-fiją ir visuomenės mokslus.

A. Ant. Aukštakalnis, 51 m., mirė gruodžio 19 d. Sv. Juozapo ligoninėje. Velionis ilgesnį lai-ką negalavo. Palaidotas iš Prisi-kėlimo parapijos Sv. Jono lietu-vių kapinėse.

Aš tau pasakysiu paslaptį... Tik niekam nesakyk!

A + A

K. MACEVIČIENEI

mirus, dukras A. PASKEVIČIENE su šeima, M. MA-CEVIČIŲTE, seserį E. VIKAUŠKAITĘ ir broli Z. VIKAUŠKĄ nuširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

M. S. Šenferai
V. Štreitas

Toronto, Ont.

Kalėdų ir N. Metų proga "T. Z." redakcija, administracija bei visas personalas gavo daug svei-kinimų. Nuširdžiai dėkojame visiems už prisiminimą ir iš sa-vo pusės linkime sėkmingų me-tų. Visus tęjunga tas pats lietu-viškasis spaudos žodis!

Vietoje kalėdinių sveikinimų pažistamiems aukėjo "T. Zibu-riams": dr. A. Valadka \$10, J. Vitkauskas iš Delhi, Ont., \$5.

KLK Kultūros Draugija "Ži-buriai" nuširdžiai dėkoja vi-siems, prisidėjusiems prie "T. Ziburių" dvidešimtmecio pami-nėjimo — darbu, aukomis, pro-gramos atlikimu, dalyvavimu. Visu bendromis pastangomis bu-vo tinkamai atžymėta laikraščio suaktis.

Prisikėlimo parapijos kredito unija iš savo metinio pelno pas-kyrė "T. Ziburiams" \$50. Lei-dėjai nuširdžiai dėkoja.

Apylinkės valdyba gruodžio 29 d. turėjo posėdį. Daugiausia dėmesio skirta Vasario 16 minė-jimui, kuris įvyks sekmdienį, va-sario 15, Central Tech. salė-jė. Kalbėtoju lietuviškajai da-liai pakviestas visuomenės vei-kėjas A. Kasulaitis iš Klevelando. Angliškajai daliai norima gauti vieną iš federacinės val-džios ministerijų. Planuojama jungtinė meninė programa.

J. Tumosa, "Nordmende" ra-dijo priimtuvų firmos atstovas Kanadai, su šeima išvyko ato-stogų į Venecuelą, kur turės progos aplankyti Caracas miestę gyvenančius lietuvius. Į To-rontą grįš sausio 7 d.

Muz. St. Gailevičius yra sukū-ręs naujų dainų. Viena jų — moterų chorui pagal poeto B. Brazdžionio žodžius "Mūsų žemė Lietuva", antra — mišriam cho-rui "Oi, toli, toli" (žodžiai J. Mi-kučkio). Abi dainos numatomos atlikti Vasario 16 minėjime.

Leidiny "Lithuanians in Ca-nada", kuris prieš Kalėdas buvo atspausdintas iki \$5, susilaukė ga-na gausių pirkėjų. Daug kas jį įteikė kaip dovaną savo bičiū-liams kanadiečiams. Leidiny te-bėra gaunamas papiginta kaina "TZ" administracijai.

"Gintaro" tautinių šokių gru-pė, vadovaujama R. Karasiejie-nės, Kalėdų proga buvo pakvies-ta atlikti programą "Fudger Ho-me" — senelių prieglaudai. Da-lyvavo ir škotų šokių grupė. An-tras pasirodymas įvyko drauge su lenkų grupe "Baycrest Cen-tre". Čia ypatingai didelio pasi-sekimo susilaukė Kepurnė, o mūsų tautiniai drabužiai atkrei-pė visų dėmesį. Po programos buvo bendra kavutė ir šokiai, į kuriuos įsijungė ir mūsų šokė-jai. Abiem pasirodymams akordeonu grojo A. Dimskis. Šiuos koncertus organizavo "Toronto Folk Art Council".

Kanados Raudonasis Kryžius nuolat kviečia asmenis, galin-čius duoti kraujo ligoniams. Raud. Kryžiaus klinika — Cen-tral Red Cross Clinic yra iren-gta 67 College St. prie Elizabeth. Kraujo davėiai laukiami sausio 6, antradienį, nuo 12 iki 3.30 v. p.p. ir nuo 5.30 iki 8 v.v.; sausio 9, penktadienį, nuo 10 v. r. iki 2 v. p.p. Jau nemažai lie-tuvių lankosi toje klinikoje.

Br. Vytytis Vrublevičius, pra-ėjusio karo metu tarnavęs Pra-burijos švietimšalių legijone, da-bar gyvena Torontas, lankėsi Prancūzijoje. Numato apsigy-venti Kvebeko provincijoje ar kur kitur.

NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ ir LAIMINGŲ 1970 METŲ!

KLB Montrealio apylinkės seimelio prezidiumas

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Gruodžio 14 d., po 11 val. pa-maldų, par. svetainėje įvyko visu-tinis parapijiečių susirinkimas. Kle-bonas visus plačiai pasveikino su vykstančiais naujais liturginiais pa-keitimais, išsamiai atskleidė į pa-rapijiečių išskeltus klausimus ir kvie-tė visus parapijiečius išlaikyti savo lietuvišką parapiją. Jis ypač džiau-gėsi, kad toks didelis parapijiečių skaičius (124) atsilankė į visuotinį susirinkimą. Pabaigoje klebonas dė-kojo k-to nariams V. Mitchell ir P. Adamoniui, kurie baigė savo 3 metų terminą; ypač gražiai įvertino atsi-statydinusių komiteto pirm. A. Rus-sell. Klebonas taipgi gražiai padėko-jo poniai E. Russell ir L. Ambrasie-nei už susirinkimo dalyvių pavaišini-mą kava, sumuštiniais, pyragais ir saldumynais. Dalyviai buvo patenkinti tiek susirinkimo eiga, tiek vaiše-mis. Pagal balsų daugumą į parapi-jos komitetą buvo išrinkti: V. Mar-kauskas, K. Rašytinis ir Alf. Ruzgai-tis.

— Serga Alfonsas Ruzgaitis Santa Cabrini ligoninėje. Sveiksta Danie-lius Kadys. Mirė M. Bendžiūnienė; palaidota gruodžio 20 d.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.

— Aukėjo po \$10 bažnyčios fon-dui S. Kęsgaila ir V. Etertienė. Stam-besnes aukas yra įteikę P. E. Kaula-kiai, J. Ladyga, A. Pakulis, p. Pta-šinskai, A. Ūsienė (Oss) ir V. A. Zubai. Be to, bažnyčios fondui au-kojo po \$10: A. Augaitis, P. E. Kau-lakiai, P. Mickus; \$20: Alf. Mileris; \$50: A. Danaitis.

— Pravažiudamas pro Montrealį, trumpai buvo sustojęs kun. Antanas Saulaitis, S.J.

— Pakrikštytas Tadas Jazonas, Ro-berto ir Marijos Lekutytes Lasky sū-nelis.

— Aušros Vartų parapijiečių su-sirinkimas įvyks 1970 m. sausio 11 d. Bus renkami du nauji parapijos komiteto nariai. Klebonas pateiks da-vinius apie 1969 metus. Visi parapi-jiečiai terezeruoja šią dieną šiam svarbiam susirinkimui.

— Parapijos vakarienė bus sausio 17 d.

— Gavome žinią, kad Lietuvoje mirė Juozas Michnevičius, Jono Dal-manto gimnaitis. Praėjusią savaitę mirė Marija Bendžiūnienė, nuširdi mūsų parapijos geradarė. Velionių artimiesiems reikiame gilia užuo-jautą.